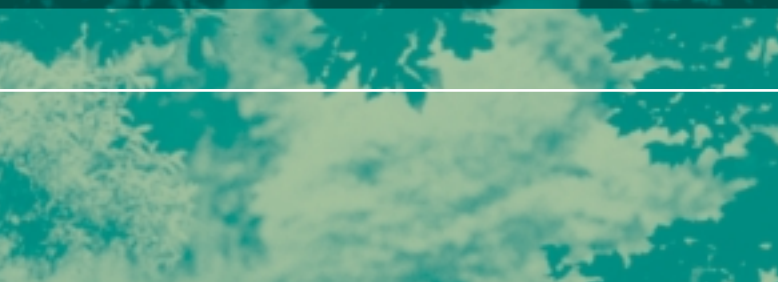

Virksomhedsregnskab 2000

Virksomhedsregnskab 2000

København, den 3. april 2001.

Steen Gade
Direktør
Miljøstyrelsen

Miljø- og Energiministeriet godkender hermed Miljøstyrelsens virksomhedsregnskab for perioden 1/1-31/12 2000.

I henhold til Akt 82 4/12 96 omfatter Miljø- og Energiministeriets godkendelse det ordinære regnskab, jf. § 9 i Finansministeriets bekendtgørelse nr. 1163 20/12 94 om statens regnskabsvæsen m.v., samt Miljøstyrelsens regnskabsmæssige forklaringer.

Den øvrige del af virksomhedsregnskabet giver efter ministeriets vurdering et dækkende og dokumenteret billede af Miljøstyrelsens virksomhed i 2000.

København, den 5. april 2001.

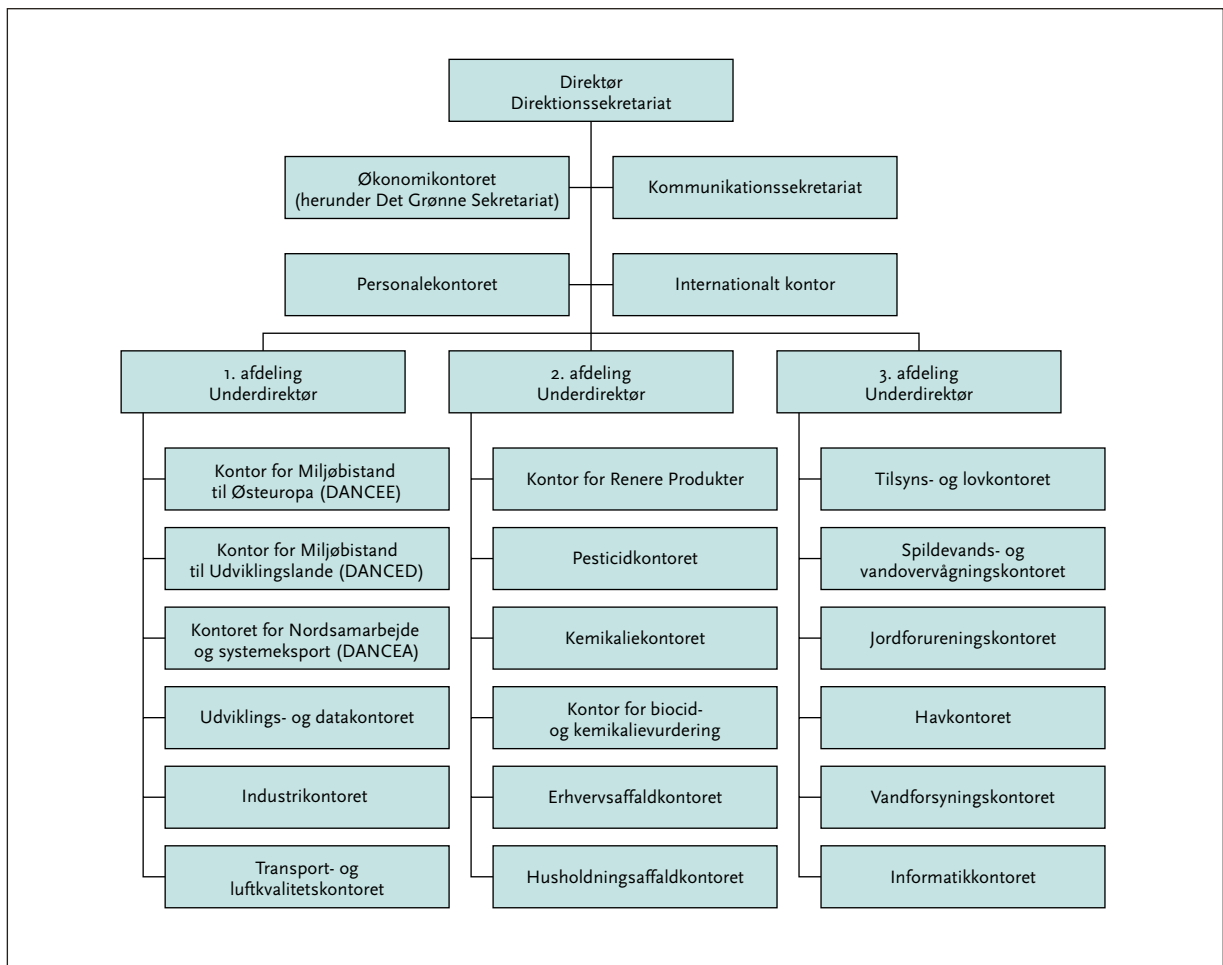

Leo Larsen
Departementschef
Miljø- og Energiministeriet

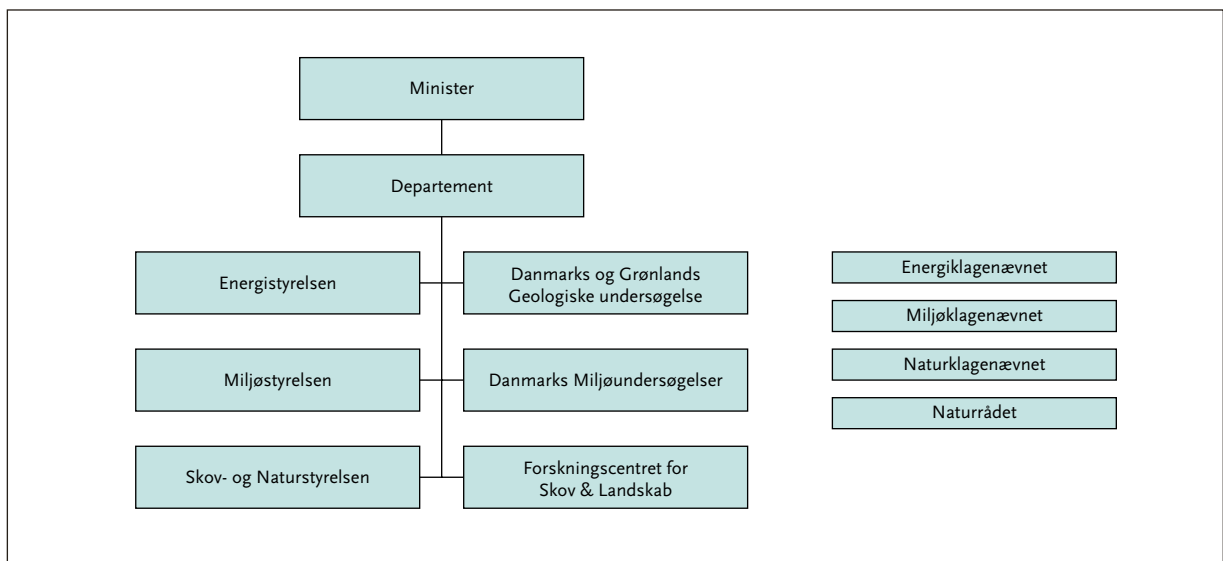
Indhold

Indledning	5
1. Beretning	7
2. Driftsregnskab	17
3. Resultatanalyse, driftsområdet	21
4. Personale, organisation og grønt regnskab	43
5. Tilskudsordninger	51
6. International miljøbistand	67
BILAG 1. Resultatopgørelse m.v. for det omkost- dækkede og markedsstyrede område	77
BILAG 2. Institutionsmål og målopfyldelse 2000	81
BILAG 3. Personale og grønt regnskab	87
BILAG 4. Regnskaber for tilskud og miljøbistand	91
BILAG 5. Bevillingsafregninger	109

MILJØSTYRELSENS ORGANISATION 2000

MILJØ- OG ENERGIMINISTERIETS ORGANISATION

Indledning

Miljøstyrelsen er en del af Miljø- og Energiministeriet. Miljøstyrelsen blev oprettet i 1972, og har ca. 430 medarbejdere fordelt på 20 fag- og stabskontorer.

Miljøstyrelsen har som overordnet målsætning at spille en central rolle i arbejdet for en bæredygtig udvikling, hvor mennesker og miljø beskyttes mod forurening, først og fremmest ved at forebygge miljøproblemerne. Dette gælder såvel i Danmark som i forhold til andre lande.

Miljøstyrelsen har således ansvaret for at administrere og bidrage til udformningen af den danske lovgivning og internationale aftaler om miljøbeskyttelse, der skal sikre rene produkter, ren luft, vand og jord og dermed gode levevilkår for mennesker, flora og fauna. Indsatsen retter sig primært mod danske forhold, men strækker sig i stadig større grad udover landets grænser.

Miljøstyrelsens opgaver er meget forskelligartede og omfatter såvel traditionelle departementale som traditionelle styrelsesopgaver.

De traditionelle departementale opgaver består hovedsageligt i betjening af minister og Folketing samt lov- og regelforberedende arbejde i ind- og udland, mens de traditionelle styrelsesopgaver omfatter tilskudsadministration, udstedelse af godkendelser, besvarelse af forespørgsler og opfølgning på lovgivningen i forhold til borgere og virksomheder. Styrelsen fungerer herudover som vejledende

myndighed og klageinstans i forbindelse med amter og kommuners administration af miljøbeskyttelseslovgivningen. Opgavevaretagelsen hviler, blandt andet i samarbejde med DMU, på en fortsat opbygning af viden om forskellige faktoreres påvirkning af miljø og sundhed samt om udviklingen i miljøets tilstand. Endelig varetager styrelsen strategiarbejde i udviklingen af miljøpolitikken.

I opgavevaretagelsen gøres brug af et bredt spekter af virkemidler. Hovedparten af virkemidlerne omfatter traditionel administrativ regulering, men der gøres i stadig stigende omfang brug af økonomiske virkemidler som for eksempel grønne afgifter. Kommunikation er også et selvstændigt virkemiddel, ligesom det anvendes til understøttelse af de øvrige virkemidler.

Miljøstyrelsens arbejde er baseret på et værdigrundlag, der dels relaterer sig til samfundet og borgerne, dels til styrelsens medarbejdere. Miljøstyrelsen søger således på grundlag af et fagligt højt niveau at være:

- En moderne, effektiv og omstillingseget virksomhed.
- Internationalt orienteret og på udvalgte områder førende.
- Åben og samarbejdende.
- En attraktiv, mangfoldig og familievenlig arbejdsplads.

Beretning

Miljøstyrelsen udarbejder årligt et arbejdsprogram, der indeholder styrelsens mål og planlagte aktiviteter.

I arbejdsprogrammet for 2000 blev der efter aftale med Miljø- og Energiministeriets departement opstillet 7 institutionsmål for en række områder, som styrelsen ønskede at sætte særlig fokus på i løbet af året.

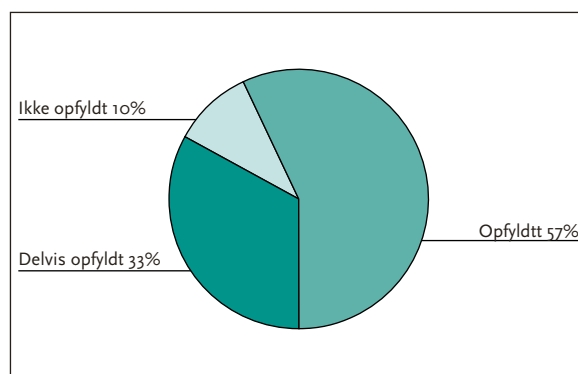
I det følgende gøres kort status for opfyldelsen af institutionsmålene samt for de øvrige væsentligste miljø- og tværfaglige, internationale samt organisatoriske opgaver, der er blevet løftet i 2000.

1.1 INSTITUTIONSMÅL FOR 2000

Miljøstyrelsens 7 institutionsmål for 2000, der omfatter 40 delmål, har haft såvel faglig som mere organisatorisk og borgerrettet karakter, *jf. boks 1*.

Ud fra en samlet vurdering er målopfyldelsesgraden for institutionsmålene rimelig tilfredsstillende. Det vurderes, at 57 pct. af delmålene er opfyldt, 33 pct. er delvist opfyldt, mens 10 pct. ikke er opfyldt, *jf. figur 1*.

FIGUR 1.
OPFYLDELSE AF INSTITUTIONSMÅL

Delvis eller manglende opfyldelse af institutionsmål skyldes flere forhold. Opfyldelsen af nogle mål har haft længere tidshorisont end oprindelig forudsat, mens andre har været vanskeligere at nå blandt andet som følge af en række eksterne forhold og påvirkninger, som styrelsen ikke har haft indflydelse på, *jf. nedenfor*.

Institutionsmålet om udarbejdelse af *bæredygtighedsstrategier* såvel nationalt som internationalt er stort set opfyldt, *jf. figur 2*. Der er udarbejdet en strategi for bæredygtig udvikling i Norden og et

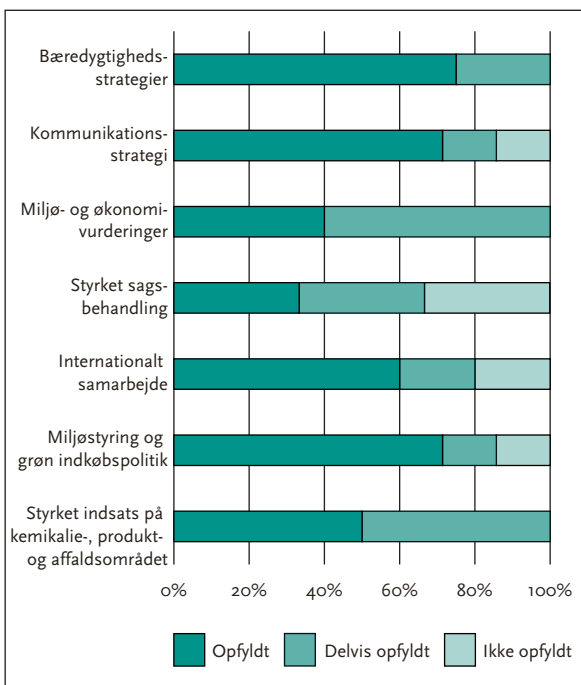
BOKS 1.
INSTITUTIONSMÅL 2001.¹

Institutionsmål	Hovedmål
Bæredygtighedsstrategier	Miljøstyrelsen skal bidrage aktivt til, at den nationale strategi for bæredygtig udvikling udvikles til et bredt og omfattende politisk instrument.
Kommunikationsstrategi	Miljøstyrelsen skal bidrage til at sætte beskyttelsen af miljø og mennesker på dagsordenen i Danmark og internationalt. Styrelsen skal kendes for at arbejde seriøst med beskyttelsen af miljøet, og at give hurtig og omfattende adgang til alle miljøoplysninger.
Miljø og økonomivurderinger	De mest omkostningseffektive og miljøvenlige løsninger – såvel samfundsøkonomisk som privatøkonomisk – skal identificeres og dokumenteres i alle større sager. Der gennemføres et projekt om metoder og tilgange til miljøvurdering af finansloven, og der skal være øget fokus på integration af miljøhensyn i andre sektorpolitikker gennem øget og bedre anvendelse af metoderne til miljøkonsekvensvurderinger.
Styrket sagsbehandling	Der skal opstilles kvalitetskrav og -mål og opbygges ledelses- og styringssystemer, der løbende kan tilvejebringe overblik over verserende og afsluttede sager samt overholdelse af tidsfrister.
Internationalt samarbejde	Den internationale tankegang skal styrkes i hele Miljøstyrelsen, således at reguleringstiltag fra starten tænkes ind i et såvel nationalt som EU/internationalt perspektiv. Sammenhængen mellem Miljøstyrelsens samarbejde i internationale fora og de internationale miljøbistandsordninger skal styrkes.
Miljøstyring og grøn indkøbspolitik	Miljø- og Energiministeriet skal overfor andre offentlige og private virksomheder fremstå som et godt eksempel inden for miljøstyring og grøn indkøbspolitik.
En styrket indsats på produkt-, kemikalie- og affaldsområdet	Der skal sættes danske præg på det internationale arbejde på produkt-, kemikalie- og affaldsområderne. Kemikalieområdet skal prioriteres højt i de danske miljøbistandsprogrammer.

1. Der henvises til bilag 2 for en detaljeret beskrivelse af institutionsmålene.

Samlet regeringsforslag til den nationale strategi er sendt til høring i marts 2001. Endvidere har Miljøstyrelsen ydet bidrag til diskussionerne i EU om en ny bæredygtighedsstrategi og det 6. miljøhandlingsprogram samt ydet bidrag til OECD's miljøstrategi og forberedelserne af Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling, der afholdes i Sydafrika i 2002 i 10-året for Rio-konferencen. De tre internationale processer er imidlertid alle blevet forsinket, og de endelige danske mandater er derfor ikke blevet fastlagt inden udgangen af 2000.

FIGUR 2.
OPFYLDELSE AF DE ENKELTE INSTITUTIONSMÅL FOR 2000.

Styrkelsen af styrelsens *kommunikationsindsats* er forløbet planmæssigt. Der er blevet gennemført en række kampagner – herunder miljøtrafikugen – og en konference om forebyggelse af affald. 5 kampagner er blevet evalueret, ligesom der er blevet udviklet et generelt koncept herfor. Herudover er borgerne via informationskampagner og pressemeddelelser blevet informeret om de miljø- og sundhedsskadelige virkninger af forskellige rengøringsprodukter og kosmetiske produkter, herunder blandt andet klor, forskellige hudcremer, hårfjerningscreme og shampoo.

Med sigte på at styrke styrelsens arbejde med *miljø- og økonomivurderinger* blev der som planlagt

igangsat en række analyser blandt andet inden for affaldsområdet, og der blev ydet bidrag til eksterne analyser af miljøområdet. Enkelte analyser blev færdiggjort i 2000, mens resten afsluttes i løbet af 2001. Styrelsen har endvidere i samarbejde med Danmarks Miljøundersøgelser arbejdet med et forslag til forbedring af miljøvurdering af finansloven, blandt andet med indikatorer. Der er endvidere igangsat et projekt om miljøvurderinger af den økonomiske politik, som vil blive færdiggjort i 2001.

Forbedringen af styrelsens *sagsbehandling* er kun i nogen grad forløbet som planlagt. En vejledning for god sagsbehandling er under udarbejdelse, og der er udført analyser af mulighederne for indførelse af et kvalitetsstyringssystem, herunder forslag til hvordan Miljøstyrelsen kan definere og måle kvalitet i sagsbehandlingen, samt forslag til en handlingsplan for det videre arbejde på området. Der er endnu ikke taget stilling til indførelsen af et kvalitetsstyringssystem.

Miljøstyrelsen fik med hjælp fra eksterne konsulenter udarbejdet et forslag til en ny journalplan. Styrelsen vil overgå til et fuldt elektronisk arkiv, og indførelsen af den nye journalplan er udskudt i foreløbig 1 år, indtil dette arkiv er klar.

Institutionsmålet om *styrkelse af den internationale tankegang* er i vidt omfang blevet opfyldt. Arbejdet med miljøbistanden er blevet koblet med det internationale konventionsarbejde. Koblingen skaber en synergieffekt mellem de to områder, således at efterlevelsen af de internationale miljøaftaler styrkes samtidig med, at der skabes øget opbakning omkring det internationale konventionsarbejde. Som et led i dette arbejde har Miljøstyrelsen udgivet publikationen "*Styrkelse af sammenhængen mellem internationale miljøaftaler og miljøbistanden i Miljø- og Energiministeriet*", og styrelsen har igangsat en række forstudier i modtagerlande med henblik på at bane vejen for deres indgåelse og efterlevelse af internationale konventioner. Endelig er arbejdet med en strategi for internationalisering af Miljøstyrelsen igangsat, og forventes afsluttet i 2001.

Styrkelsen af Miljøstyrelsens *miljøstyring og grønne indkøbspolitik* er ligeledes stort set forløbet planmæssigt. Der er blevet udarbejdet udkast til koncernmål på området, opstillet ny indikatorer til

indberetning i det grønne regnskab og omlægningen af styrelsens indkøb er påbegyndt.

Med henblik på en styrkelse af indsatsen på produkt-, kemikalie- og affaldsområdet blev der som planlagt iværksat en række aktiviteter. På affaldsområdet er en vejledning om farligt affald færdig i udkast, og der er udsendt et debatoplæg og afholdt en konference om affaldsforebyggelse. På produktområdet er målsætningen om, at miljømærker anvendes på mere end 1200 produkter blevet opfyldt. Kendskabet til miljømærkerne er dog ikke blevet udbredt i det ønskede omfang. På kemikalieområdet blev der for det første offentliggjort Pesticid Handlingsplan II, for det andet udarbejdet en vejledende liste over farlige stoffer, for det tredje igangsat en styrket indsats mod dioxin. Derudover er der udarbejdet og drøftet udkast til handlingsplan for brommerede flammehæmmere og gennemført en implementering af EU's biociddirektiv i dansk ret.

Pesticid-handlingsplan II for landbrugets nedsættelse af pesticidanvendelsen blev offentliggjort i foråret 2000. Handlingsplanen, der er blevet udarbejdet i et samarbejde mellem Miljøstyrelsen og Fødevareministeriet, tager udgangspunkt i det såkaldte Bichel-udvalgs anbefalinger om en 3-strengt strategi. Strategien indebærer for det første en generel nedsættelse af behandlingshypigheden på marker, for det andet en øget omlægning af landbruget til økologisk drift og for det tredje en udlægning af visse områder langs søer og vandløb til sprøjtefrie områder. Der er afsat 256 mill. kroner til gennemførelsen af handlingsplanen.

I december blev nedsat et nyt udvalg, der skal undersøge de sundhedsmæssige konsekvenser af gartnerier og frugtavlernes anvendelse af pesticider. Udvalgets arbejde ligger i forlængelse af det tidligere Bichel-udvalgs arbejde, og formanden for udvalget er tidligere medlem af Europa Parlamentet Kirsten Jensen. I slutningen af august 2001 forventes udvalget at aflevere en rapport, der skal danne grundlaget for Miljø- og Energiministeriets udformning af en handlingsplan for gartnerier og frugtavl.

Den vejledende liste over farlige virkninger af omkring 20.000 kemiske stoffer er udarbejdet ved hjælp af computermødelser. Listen er et tilbud til kemikalieproducenter og importører i forbindelse

med deres mærkning og klassificering af produkter.

Den styrkede indsats mod dioxin har blandt andet omfattet en større undersøgelse af dioxin-forureningen med henblik på at beskrive hvor meget af det giftige stof dioxin, der er i omløb, og hvorfra det kommer. Hovedkonklusionen er, at forbrændingsanlæg stadigvæk er den største dioxinkilde, men at også brændeovne og gårdfyrrer spiller en væsentlig rolle for dioxinforureningen.

For at nedbringe forureningen med dioxin mest muligt har Miljøstyrelsen arbejdet for en fremrykning af indførelsen af nye strengere grænseværdier for dioxin-udledning. Styrelsen har således forhandlet med Amtsrådforeningen om allerede i 2004 at efterleve kravene i EU's affaldsforbrændingsdirektiv, der ellers først ville være trådt i kraft ved udgangen af 2005.

1.2 ØVRIGE MILJØFAGLIGE OG TVÆRGÅENDE INDSATSER

Opprioriteret indsats for nedbringelse af MTBE-forurening

Stoffet MTBE, der tilsættes benzin, kan ødelægge drikkevandet, hvis det slipper ud fra tankanlæg. Ny viden herom har betydet, at indsatsen mod MTBE-forurening har fået høj prioritet i år 2000. Miljøstyrelsen har været i tæt dialog med oliebranchen om forebyggelse af forureningen, og på baggrund heraf har branchen offentliggjort en udfasningsplan for MTBE i 95- og 92-oktan benzin. Udfasningsplanen har også som mål, at salget af 98-oktan benzin med MTBE skal begrænses til mindre end 10 pct. af de nuværende salgssteder. Endvidere er der udarbejdet en bekendtgørelse for benzinstationer med henblik på en nedbringelse af risikoen for udslip fra tankstationernes anlæg. Bekendtgørelsen har været i høring og forventes udstedt i foråret 2001.

Endelig blev der gennemført en succesfuld informationskampagne på landets tankstationer med henblik på en nedsættelse af forbruget af 98-oktan benzin, som især indeholder MTBE. En ekstern evaluering har blandt andet vist, at 38 pct. af bilerne som reaktion på kampagnen er skiftet fra 98- til 95-oktan benzin.

Opfølgning af jordforureningsloven

Som opfølgning på den nye jordforureningslov, der trådte i kraft januar 2000, blev der udstedt en række bekendtgørelser, som dels har udmøntet lovens bestemmelser, dels sat visse af lovens bestemmelser i kraft. Der er blandt andet indført en forsikringsordning for private olietanke og et ubetinget ansvar for forureningen herfra. Samtidigt har Miljøstyrelsen udsendt vejledningerne ”Rådgivning af beboere i let forurenede områder” og ”Kortlægning af forurenede arealer”. Målet med sidstnævnte er en bedre koordinering og prioritering af den offentlige indsats på området. Flere vejledninger forventes at følge i 2001.

Videreudvikling af grønne regnskaber

Miljøstyrelsen har udarbejdet et lovforslag, der videreudvikler de nuværende regler om grønne regnskaber. Lovforslaget skal dels styrke de grønne regnskabs informationsværdi og troværdighed overfor offentligheden, dels styrke dialogen mellem de amtskommunale og kommunale tilsynsmyndigheder og virksomhederne. I forslaget lægges der op til, at tilsynsmyndighederne skal have en mere aktiv rolle end tidligere, blandt andet ved at tilsynsmyndighederne skal afgive en udtalelse, der skal offentliggøres sammen med regnskabet. Lovforslaget har været til 1. behandling i Folketinget.

Succesfuld miljøtrafikuge

Miljøstyrelsen arrangerede i samarbejde med Trafikministeriet landets første miljøtrafikuge. Formålet med arrangementet var at skabe debat og opmærksomhed omkring mere miljøvenlige transportformer. Miljøtrafikugen var det danske bidrag til den europæiske bilfri dag, ”In town without my car!”. 18 af de største 20 kommuner, mange amter og landsdækkende organisationer bidrog med aktiviteter. Evalueringen af ugen har vist, at 53 pct. af befolkningen havde kendskab til ugen. Miljøtrafikugen vil blive gentaget i 2001 med Trafikministeriet som hovedansvarlig.

Miljørigtig skrotning af udtjente biler

”Skrot godt – det betaler sig” er mottoet for en ny ordning, der med en økonomisk gulerod skal motivere bilejere til at aflevere udtjente biler til miljørigtig skrotning. Ordningen betyder, at ejeren af

en skrotmoden bil får dækket sine udgifter, hvis bilen afmeldes og afleveres hos en registreret ophugger. Samtidigt medfører ordningen, at det kun er firmaer, der har et kvalitets- eller miljøstyringssystem – for eksempel ISO 9001 eller 14001 – som må ophugge biler. Ordningen trådte i kraft i juni 2000.

Verdens første forbud mod bly

Danmark har som det første land i verden gennemført et bredt forbud mod bly. Bly er kendt som et stof, der forårsager skader på børns indlæring, adfærd og intelligens. Ved bekendtgørelse er der indført forbud mod en række blyforbindelser i produkter af plast og metal. Håbet er, at det danske initiativ vil blive startskuddet for et tilsvarende forbud på EU-plan.

Ny afgift på industrielle drivhusgasser

I år 2000 vedtog Folketinget en afgift på brugen af de industrielle drivhusgasser (HFC'er, PFC'er og SF₆), som blandt andet bruges som kølemiddel, til skumproduktion og til støjisolerende ruder. Afgiften, der træder i kraft marts 2001, har til hensigt at nedbringe udslippet af disse gasser og fremme anvendelsen af alternativer.

Revision af emballageafgifter

Miljøstyrelsen har fået udarbejdet en miljøvurdering baseret på livscyklusanalyser af 11 emballagematerialer, der danner grundlag for et miljøindeks til fastsættelse af afgifter på emballage. De nye emballageafgifter erstatter den vægtbaserede emballageafgift, som blev indført fra 1. januar 1999. Formålet med de nye afgifter er at forstærke incitamentet til at anvende de mest miljøvenlige emballagematerialer og øge incitamentet til at nedbringe forbruget af emballagematerialer. De miljøbaserede emballageafgifter træder i kraft den 1. april 2001.

Styrkelse af grønt offentligt indkøb

Miljøstyrelsen har siden 1999 været koordinator for et samarbejde mellem kommunerne og Miljø- og Energiministeriet om grønt offentligt indkøb. I den forbindelse har Miljøstyrelsen afholdt temadage og udarbejdet informationsmateriale og vejledninger om grønt indkøb. Ligeledes har styrelsen

undersøgt status for grønt, offentligt indkøb samt muligheder og behov for uddannelse af det offentlige indkøbere. Endvidere er der i forbindelse med EU's revision af udbudsdirektivet blevet arbejdet for en forbedring af offentlige indkøberes mulighed for at stille miljøkrav.

Mere fokus på panelarbejde

Miljøstyrelsen har i forbindelse med indsatsen for renere produkter taget initiativ til at oprette produktpaneler inden for hhv. elektronik-, tekstilprodukt-, godstransport- og bygge- og anlægsområdet. Formålet med produktpanelerne er at fremme udvikling og afsætning af renere produkter. Dette skal blandt andet ske ved at skabe fora for dialog mellem områdernes væsentlige aktører og ved at opstille handlingsplaner og formidle resultater. Panelarbejdet har blandt andet resulteret i en ny handlingsplan for elektronikområdet, der fokuserer på afsætning af renere el-produkter til private, en kollektion af miljømærket beklædning og boligtekstiler som oplæg til en kommende miljømærkekampagne samt medspil i Miljøtrafikugen.

Nye regler for skibsassald

Miljøstyrelsen har gennemført konvention om affald fra skibe i dansk lovgivning. Ved indgåelse af konventionen, benævnt Den Baltiske Strategi, har alle lande omkring Østersøen forpligtet sig til at indføre regler om tvungen aflevering af skibsassald i havne og til at opbygge tilstrækkelige faciliteter til modtagelse af skibsassald i alle havne. Konventionen, der blev vedtaget i 1998 på et møde i Helsingfors-kommissionen, er fra juli 2000 gennemført i 3 bekendtgørelser om affald fra skibe.

Århuskonventionen gennemført i dansk lovgivning

Med henblik på implementering af Århuskonventionen justerede Folketinget i juni 2000 loven om aktsindsigt og en række miljølove. Ændringerne medfører udvidede muligheder for adgang til miljøoplysninger, deltagelse i beslutningsprocesser og udvidet adgang til klage- og domstolsprøvelse på miljøområdet. Således blev blandt andet miljøorganisationernes klageret udvidet. Loven er blevet fulgt op med en bekendtgørelse på jordforureningsområdet og et udkast til en bekendtgørelse om kommunernes udlicitering. Der mangler nu

kun en bekendtgørelse om listevirksomheder for, at Århuskonventionen er fuldt implementeret. Bekendtgørelsen om listevirksomheder forventes at træde i kraft i foråret 2001.

1.3. ØVRIGE INTERNATIONALE INDSATSER

Topkarakter til dansk miljøbistand

En uafhængig evaluering af 15 DANCED miljøbistandsprojekter i Sydafrika placerer Danmark som et af de førende lande, når det gælder bistand til udviklingen af mellemindkomstlandenes kapacitet til miljøforvaltning. Evalueringen blev gennemført i år 2000. Bistandsprojekterne er blandt andet blevet bedømt på grundlag af de principper for miljøbistand, der er opnået enighed om i OECD som opfølgning på miljøkonferencen i Rio de Janeiro i 1992.

Styrket informationsindsats omkring miljøbistand

På baggrund af ønsker fra blandt andet Folketinget har Miljøstyrelsen styrket sin informationsindsats om miljøbistandsarbejdet i de 3 programmer DANCEE, DANCED og DANCEA. Informationsprojekter er også sat i værk på tværs af Miljø- og Energiministeriet og i samarbejde med blandt andet Udenrigsministeriet. Resultatet er blandt andet et nyt nyhedsblad, pjecer og publikationer, nye hjemmesider samt undervisnings- og filmprojekter.

Vedtagelse og indførelse af nyt vandrammedirektiv

EU's nye vandrammedirektiv blev efter mere end tre års forhandlinger endeligt vedtaget i efteråret 2000 og trådte i kraft december 2000. Formålet med vandrammedirektivet er at beskytte vandløb, søer, fjorde, kystvande og grundvand i hele EU-området. Direktivet vil på længere sigt afløse væsentlige dele af det eksisterende detaljerede EU-regelsæt. Det nye vandrammedirektiv fastlægger overordnede rammer for medlemsstaternes regulering af vandområderne, og giver medlemsstaterne bedre mulighed for selv at fastlægge detaljerne i denne regulering. Nyt i forhold til danske traditioner er det, at forvaltningen af vandområderne skal baseres på vandløbssystemernes naturlige forløb og dermed ikke afhænge af amtsgrænserne.

Koordinering af EU-samarbejdet og den globale miljøindsats

Det var i 2000 målet fortsat at styrke den overordnede koordinering og styring af ministeriets deltagelse i EU-samarbejdet og det internationale miljø-samarbejde for derigennem at sætte grønne danske fingeraftryk på EU's retsakter og det globale miljø-samarbejde.

På EU-området er der ved Miljøstyrelsens medvirken blandt andet vedtaget EU-regler for udledninger fra store fyringsanlæg, nationale lofter for udledning af svovl, ammoniak og kvælstof, det ovenfor nævnte vandrammedirektiv og et direktiv om bortskaffelse af bilskrot. Sidstnævnte direktiv indfører et producentansvar i forbindelse med bortskaffelsen af skrottede biler. Endvidere har Miljøstyrelsen arbejdet for at påvirke gennemførelsen af EU-traktatens bestemmelser om integration af miljøhensyn i fællesskabets sektorpolitikker, og for at fremme vedtagelsen af EU's 6. miljøhandlingsprogram. Sigtet har her været at gøre programmet så konkret og målrettet som muligt.

Endvidere er der bidraget til forhandlingerne om den endelige vedtagelse af den såkaldte POP-konvention på kemikalieområdet og Bio-safety protokollen, der vedrører vilkår for handel med levende modificerede organismer. Konventionerne blev endeligt færdigforhandlet i FN-regi i henholdsvis december og februar 2000.

1.4 ORGANISATION OG PERSONALE

Stram ressourcestyring på personaleområdet

I perioden 1999-2000 har Miljøstyrelsen reduceret personaleforbruget som følge af generelt faldende lønsumsrammer. Samtidig er der gennemført en intern prioriteringsrunde for at få ressourcer til en opprioritering af kemikalieområdet. På Finansloven for 2001 blev kemikalieområdet yderligere opprioriteret, og i 2001 vil der blive ansat et antal nye medarbejdere til at løse de nye opgaver. Antallet af chefstillinger vil imidlertid ikke blive udvidet som følge af tilførslen af disse opgaver.

Miljøstyrelsens personaleomsætning steg fra 12 pct. i 1999 til 13 pct. i 2000, hvortil kommer den interne mobilitet mellem styrelsens kontorer. Personaleomsætningen vil formentlig stige yderligere i

2001, hvilket betyder, at vidensdeling bliver et væsentligt indsatsområde i de kommende år.

Faldet i bevillingen til løn samt den høje personaleomsætning betyder, at lønudgifterne er svære at forudsige, eftersom lønnen til nye medarbejdere kan variere med op til 50 pct. afhængig af anciennitet og kvalifikationer. Styrelsen har derfor haft megen fokus på lønsumstyring.

Fokus på ledelseskapacitet og kompetenceudvikling

Miljøstyrelsen har i år 2000 fortsat arbejdet med at styrke ledelseskapaciteten. Baggrunden er især, at Miljøstyrelsen sammenlignet med andre ministerbetjenende institutioner har usædvanligt få chefer i forhold til antallet af medarbejdere. På chefseminarer, i erfaringsgrupper og uformelle ledelsesfora er der arbejdet med strategiske værktøjer og chefkompetencer. Der er endvidere indført et nyt ledelsesudviklingsværktøj, der er baseret på ledelsesudviklingssamtaler og lederevaluering. Endvidere er der i nogle af styrelsens kontorer etableret souschefstillinger og sektionsledere.

Miljøstyrelsen har i 2000 sat fokus på den målrettede kompetenceudvikling og etableret erfaringsgrupper for medarbejdere i nøglefunktioner (journal-medarbejdere og ledelsessekretærer).

Styrelsen implementerede i 2000 elektronisk tidsregistrering. Ud over effektivisering af en række administrative rutiner har kombinationen af tidsregistrering og arbejdsprogram givet øget resourceindsigt. Indsigten skal bruges til bedre planlægning og prioritering af styrelsens indsatser.

Organisatoriske forandringer

I år 2000 blev ministeriets IT-afdelinger samlet i et nyt fælles ”Center for Informatik”, der er placeret i Skov- og Naturstyrelsen. Miljøstyrelsens IT-kontor blev som konsekvens heraf nedlagt. Som led i en opprioritering af Miljøstyrelsens kommunikations- og informationsindsats blev der oprettet et nyt tværgående kommunikationskontor. Endvidere blev to af styrelsens ”gamle” vandkontorer samlet i ét spildevands- og vandforsyningskontor, og overvågning vedrørende vandmiljøplan NOVA 2003 er blevet overført til Danmarks Miljøundersøgelser.

Styrelsens centrale journal blev decentraliseret i 2000. Dels fordi journalarbejdet var for ensformigt, og dels for at styrke og effektivisere journali-

seringen. Decentraliseringen der har været en organisatorisk og uddannelsesmæssig krævende opgave.

1.5 ÅRETS REGNSKABSRESULTAT

Miljøstyrelsens regnskab for 2000 viste et underskud på knap 17 mill. kr. Underskudet var et resultat af indtægter på 311 mill. kr. og udgifter på 327 mill. kr.

Underskudet skyldes blandt andet et fald i finanslovsbevillingen på ca. 20 mill. kr. fra 1999 til 2000, og er finansieret ved brug af opsparingen fra 1999. Resultatet for 2000 vurderes derfor alt i alt at være tilfredsstillende.

Opsparingen ved udgangen af 2000 var herefter på 27 mill. kr., hvoraf 23 mill. kr. er bundet til finansiering af allerede planlagte aktiviteter i 2001. Der overføres således 4 mill. kroner (inklusiv løn) i ubundne midler til 2001. Da beløbet er meget beskedent i forhold til størrelsen af de samlede driftsudgifter, vil nye aktiviteter skulle finansieres inden for den afsatte bevillingsramme på Finanslov 2001. Der skal derfor fortsat stilles meget store krav til den løbende prioritering af Miljøstyrelsens opgavevaretagelse.

1.6 FORVENTNINGER TIL DE KOMMENDE ÅR

Forventningerne til de kommende år afspejles blandt andet i Miljøstyrelsens institutionsmål for 2001, der er en del af miljøstyrelsens arbejdsprogram. Der er opstillet 11 institutionsmål for 2001, *jf. boks 2*. Der er for første gang opstillet koncernmål i 2001. 3 af Miljøstyrelsens institutionsmål bidrager til opfyldelsen af koncernmål.

Målopfyldelsen vil blive vurderet i Virksomhedsregnskab 2001.

Institutionsmål	Hovedmål
Forberedelser af dansk EU-formandskab i 2002	Miljøstyrelsen har bidraget til ministeriets udarbejdelse af målsætninger, program og kalender for det danske formandskab på miljøområdet, herunder dagsordener for de 2 ordinære miljørådsmøder og program og dagsorden for det uformelle miljørådsmøde. Alle nødvendige beslutninger for så vidt angår miljøstyrelsens budget og bemanning af opgaver i relation til formandskabet er truffet.
Strategi for miljø og sundhed	Der er udarbejdet et strategioplæg om miljøfaktorer og sundhed. Oplægget er baseret på en statusrapport og indgår i en tværgående strategi for miljø og sundhed, som også omfatter fødevarer, arbejdsmiljø og boligmiljø. Strategien sikrer, dels at sammenhængen mellem mål, politikker og regulering inden for området synliggøres og evt. kvalificeres, dels at miljø- og sundhedsindsatsen i de danske miljøbistandsprojekter kvalificeres.
Strategier for bæredygtig udvikling	Miljøstyrelsen har bidraget til, at den nationale strategi for bæredygtig udvikling er udviklet til et bredt og omfattende politisk instrument for miljøpolitikens udvikling og integration af miljøhensyn i sektorer og øvrige politikområder. Derudover har Danmark bidraget til at sætte dagsordenen for udviklingen af strategier for bæredygtig udvikling i OECD og EU, og Danmark har deltaget i opfølgningen på den nordiske bæredygtighedsstrategi.
Styrket sammenhæng mellem bistand og konventioner	Sammenhængen mellem Miljøstyrelsens internationale samarbejde i internationale fora og miljøbistandsordningerne er styrket, bl.a. via et tættere samarbejde mellem styrelsens medarbejdere på de 2 områder. Der er udformet miljøbistandsprojekter, som understøtter modtagerlandenes bestræbelser på at efterleve miljøkonventioner, og der er opbygget en større viden i Miljøstyrelsen om modtagerlandenes problemer eller succeser med at efterleve miljøkonventionerne.
Strategi for implementering af generationsmålet	Der er skabt en øget forståelse for generationsmålets omfang og opfyldelse, og der er udarbejdet strategier for kemikalieuDSLip og –udfasning. Der er afholdt en konference med interne og eksterne aktører.
Udviklingen af ressourceeffektivitet som strategisk indsatsområde	Der er udarbejdet forslag til, hvordan ressourceeffektivitet kan udvikles til strategisk indsatsområde i miljøpolitikken. Ressourceeffektivitet som indsatsområde er rettet mod at vurdere ressourcestrømme og dertil knyttede miljøbelastninger på sektorniveau i et livscyklusperspektiv. For at sikre en målrettet indsats er det fastlagt, hvor i ressourcens livscyklus de største miljøbelastninger ligger, og det er sikret, at de forskellige indsatsområder understøtter hinanden.
Indførelsen af miljøledelse	Miljøstyrelsen fremstår som det gode eksempel for andre offentlige og private virksomheder mht. den interne styring og reduktion af miljøbelastninger. Dermed er vejen banet for, at de statslige institutioner inddrager miljøhensyn i såvel drift som indkøb. Anvendelsen af redskaberne til opnåelse af mere miljøvenlige produkter, grønne indkøb og grønne regnskaber er udvidet i Miljø- og Energiministeriet, men også generelt i det offentlige.
Personale politik og kompetenceudvikling	Miljøstyrelsen er en moderne, attraktiv arbejdsplads som via faglig kompetence og omstillingsberedthed når de fastsatte mål. Kompetenceudvikling af medarbejdere, livslang læring og viden som ressource er nøglebegreber. God og tilstrækkelig ledelse samt godt og socialt arbejdsmiljø er forudsætningerne.
Kommunikation og borgerinddragelse	Miljøstyrelsens har sat beskyttelsen af miljø og mennesker på dagsordenen i Danmark og internationalt. Styrelsens er kendt for at arbejde seriøst med beskyttelsen af miljøet og for at give hurtig og omfattende adgang til alle miljøinformationer. Det er sikret, at kommunikationsindsatsen fungerer som styringsmiddel og at den er forvaltningsunderstøttende.
Miljø- og økonomivurderinger	Alle større initiativer er underlagt en samfundsøkonomisk vurdering med henblik på at afdække de mest omkostningseffektive og miljøvenlige løsninger. Miljøstyrelsens kompetence inden for miljøøkonomi og integration af miljøhensyn i andre politikker er øget, således at Miljøstyrelsen er i stand til at være mere proaktiv inden for området. Metoderne til miljøkonsekvensvurdering af lovforslag mv. er forbedret.
Styrket klagesagsbehandling	Klagesagsbehandlingen i styrelsen er styrket kvalitetsmæssigt og med hensyn til sagsbehandlingstid. De hidtidige mål for sagsbehandlingstider for klagesagerne er revideret, og sagspukler er nedbragt med mindst 60 pct. i løbet af 2001. Eksisterende registreringssystemer er udbygget.

Driftsregnskab

2.1. DRIFTSREGNSKAB¹

Miljøstyrelsens har i 2000 haft samlede indtægter på 310,6 mill. kr. og udgifter på 327,2 mill. kr. svarende til et resultat på -16,6 mill. kr., *jf. tabel 1*. Resultatet finansieres af mindreforbrug fra tidligere år.

2.1.1 Indtægter

Knap 94 pct. af Miljøstyrelsens driftsudgifter er finansieret af finanslovsbevilling. Bevillingen for 2000 var på 290,3 mill. kr. Resten hidrører fra indtægter for i alt 20,3 mill. kr.⁴

Miljøstyrelsen har haft ordinære driftsindtægter bl.a. fra diverse gebyrordninger, afholdelse af kurser, salg af publikationer m.v. Disse indtægter udgjorde 5,5 mill. kr. Hertil kom indtægter på 3,9 mill. kr. fra salg af konsulentbistand (indtægtsdækket virksomhed).

Der har i 2000 været indtægter vedr. Det Danske Temacentret for Affald på 8,6 mill. kr. Temacentret er en selvejende institution, som finansieres ved tilskud fra Det Europæiske Miljøagentur, Københavns Kommune og Miljøstyrelsen, men henhører regnskabsmæssigt under Miljøstyrelsen.

De resterende indtægter (2,3 mill. kr.) hidrørte bl. a. fra udsendelse af egne medarbejdere til rådgivningsopgaver vedr. institutionsopbygning indenfor miljøområdet i det sydlige Afrika og

Thailand, tilskud fra EU med henblik på aktiviteter til støtte for de baltiske landes forberedelse af EU-medlemskab samt tilskud fra Erhvervsministeriet til forstærket inddragelse af kommuner og amter i internationalt projektarbejde.

2.1.2 Udgifter

De samlede udgifter i 2000 på 327,2 mill. kr.⁵ består af lønudgifter for 163,8 mill. kr. og øvrige udgifter for 163,4 mill. kr. Lønudgifterne er steget med 1,0 mill. kr. i forhold til 1999, i reale priser svarende til et mindre fald, mens øvrige udgifter er reduceret med 7,2 mill. kr.

I forhold til tidligere år har der været en stigning i ressourceanvendelsen til informationsformidling, ligesom der har været en mindre stigning i ressourceanvendelsen til dele af det internationalt arbejde herunder administration af international miljøbistand. Dette har været muligt i kraft af et faldende ressourceforbrug hovedsageligt til ministerbetjening og lovforberedende arbejde. Derudover er udgifter til refusion af kommunernes udgifter til strandsanering i forbindelse med olieforureninger reduceret i forhold til det ekstraordinært høje niveau i 1999, ligesom der har været et fald i overførslen til Udenrigsministeriet vedr. administration af miljøattachéordningerne.

I afsnit 3 gøres nærmere rede for udgifter og indtægter og for de opnåede resultater.

TABEL 1.
DRIFTSREGNSKAB. MILL. KR. 2000².

	1999	2000			2001
(årets pl-niveau)	Regnskab	Budget	Regnskab	Afvigelse	Budget
Indtægter:	352,0	309,3	310,6	-1,3	374,2
Finanslovsbevilling (netto)	328,3	290,3	290,3	-	353,5
Driftsindtægter	23,7	19,0	20,3	-1,3	20,7
Udgifter:	333,4	309,3	327,2	-17,9	374,2
Lønninger	162,8	164,9	163,8	-1,1	170,8
Øvrige driftsudgifter ³	170,6	144,4	163,4	-19,0	203,4
Resultat	11,0	-	-16,6	-16,6	-

1. Konto 23.21.01.

2. For alle tabeller i virksomhedsregnskabet, hvor tallene er afrundet f.eks. til mill. kr., gælder det, at de bagvedliggende opgørelser er foretaget uden afrunding, hvorfor eventuelle "decimalfej" ved sammenlægnings m.v. skyldes afrunding.

3. For at skabe sammenlignelighed i forhold til 1999, er beløbet reduceret med 7,7 mill. kr. vedrørende opgaver, der i 2000 er overført til Danmarks Miljøundersøgelser.

4. Heraf vedrører 0,4 mill. kr. tilbagebetaling som følge af for meget betalt beløb til Udenrigsministeriet vedr. EU-miljøattachéer. Beløbet burde rettelig være konteret som en mindre-udgift.

5. I beløbet er indeholdt udgifter vedr. Temacentret for Affald for i alt 9,6 mill. kr., heraf 4,0 mill. kr. til lønninger.

2.2 AKKUMULERET RESULTAT

Den akkumulerede opsparring primo 2000 udgjorde 43,8 mill. kr. Resultatet for 2000 på -16,6 mill. kr. finansieres ved forbrug af opsparring, således at opsparringen er reduceret til 27,2 mill. kr. ultimo 2000, *jf. tabel 2.*

TABEL 2.
AKKUMULERET OVERSKUD . MILL. KR. 1997-2000.

Mill. kr.	1997	1998	1999	2000
Primo saldo	29,0	15,6	33,5	43,8
Resultat	-3,2	17,9	11,0	-16,6
Overskud som bortfalder	-10,2	-	-0,6	-
Ultimo saldo	15,6	33,5	43,8	27,2

Af opsparringen udgør 1,6 mill. kr. lønsum, mens 25,5 mill. kr. vedrører øvrig drift, *jf. bilag 5.* Beløbene videreføres til anvendelse i følgende år.

2.3 VURDERING AF RESULTATET FOR 2000

Resultatet for 2000 på -16,6 mill. kr. skal ses i lyset af, at Miljøstyrelsens driftsbevilling i 2000 faldt med ca. 20 mill. kr. sammenlignet med 1999 uden at der er sket en tilsvarende reduktion i den samlede opgaveportefølje.

Af den akkumulerede opsparring ultimo 2000 på 25,5 mill. kr. ekskl. løn, udgør 22,7 mill. kr. bunden opsparring, *jf. tabel 3.*

TABEL 3.
BUNDEN OPSPARING ULTIMO 2000.

Aktiviteter	Mill. kr.
a. Opfølgning på Bichel-udvalget, <i>jf. Akt 156 3/3 2000</i>	6,6
b. Overvågning af forurening af små vandforsyninger med bekæmpelsesmidler, <i>jf. Akt 25 25/10 2000</i>	1,0
c. Matrikelregister vedr. forurenede grunde, <i>jf. Akt 26 25/10 2000</i>	2,1
d. Evaluering af tilskud til miljøstyring og -revision i virksomheder, <i>jf. TB2000</i>	0,4
e. Styrkelse af sagsbehandling vedr. bær og frugt	1,5
f. Overvågning og forebyggelse af forurening af små vandforsyninger med bekæmpelsesmidler	4,0
g. Konsekvensvurdering af pesticidforurening for vandværker, <i>jf. Akt 286 12/8 98</i>	2,1
h. Opsparing, Center for Informatik	2,1
i. Opsparing, Temacentret for Affald	1,0
j. Opsparing, indtægtsdækket virksomhed	1,9
I alt	22,7

Den bundne opsparring skyldes en række forhold. For det første er den et resultat af bevillingstekniske forhold (pkt. a og b)⁶, herunder at der i løbet af året er tilført bevillinger til aktiviteter, som først vil kunne afsluttes i følgende år (pkt. c og d). For det andet at aktiviteter på bekæmpelsesmiddel- og vandforsyningsområdet er forsinket som følge af et stort generelt aktivitetsniveau på disse områder (pkt. e, f og g), ligesom der har været forsinkelser på IT-området som følge af den delvise sammenlægning i 2000 af ministeriets IT-drift i Center for Informatik under Skov- og Naturstyrelsen (h). Endelig er indeholdt opsparring vedr. Temacentret for Affald samt akkumuleret opsparring fra Miljøstyrelsens indtægtsdækkede virksomhed.

Den resterende opsparring – $25,5 - 22,7 = 2,8$ mill. kr. – udgør ”ubundne” midler, som videreføres til anvendelse i 2001. Da beløbet er meget beskedent set i forhold til størrelsen af de samlede driftsudgifter, vil nye udgiftskrævende aktiviteter i 2001 skulle finansieres indenfor den afsatte bevillingsramme på Finanslov 2001, hvorfor der fortsat stilles meget store krav til den løbende prioritering af Miljøstyrelsens opgavevaretagelse.

6. Opsparing fra tidligere år vedr. opfølgning på bekæmpelsesmiddelkommissionens arbejde samt overvågning af forurening af små vandforsyninger er overført til andre institutioner som bevillingsoverførsel i kommende år, hvorfor opsparringen skal finansiere en reduktion i Miljøstyrelsens basisbevilling.

Resultatanalyse, driftsområdet

3.1. OVERSIGT OVER HOVEDFORMÅL

Miljøstyrelsen varetager et bredt spekter af opgaver. Det drejer sig om traditionelle styrelsesopgaver: Basisadministration og opfølgning på lovgivning og policy, samt traditionelle departementale opgaver: Løbende ministerbetjening og lovforberedende arbejde. Hertil kommer et omfattende internationalt arbejde, strategiarbejde og udvikling af policy samt data- og vidensopbygning, som både indeholder styrelses- og departementale opgaver. Derudover udføres i begrænset omfang indtægtsdækket virksomhed samt eksportfremmeaktiviteter, jf. tabel 1.

TABEL 1.
MILJØSTYRELSEN AKTIVITETSOMRÅDER MED TILHØRENDE
OPGAVETYPER.

Aktivitetsområder	Opgaver
Basisadministration	Klagesagsbehandling, godkendelser, forespørgsler, tilskudsadministration, kravfastsættelse og gebyrfinansieret administration.
Opfølgning på lovgivning og policy	Informationsformidling, tilsyn og kontrol, miljødata, statistik, beredskabet og gebyrfinansieret administration vedr. tilsynsopgaver.
Løbende ministerbetjening og lovforberedende arbejde	Løbende betjening af ministre, herunder lovforberedende arbejde, udarbejdelse af bekendtgørelser, vejledninger m.v.
Internationalt arbejde	Forberedelse af og deltagelse i internationalt samarbejde i EU, FN, OECD, WTO m.v.
Strategier, handlingsplaner, viden og kompetence	Strategier, handlingsplaner, vidensopbygning og efteruddannelse.
Indtægtsdækket virksomhed, eksportfremme og tilskudsfinansieret virksomhed	Konsulentvirksomhed og eksportfremmeaktiviteter samt tilskudsfinansierede aktiviteter, herunder Dansk Temacenter for Affald.
Generel ledelse og administration	Ledelse på tværs samt intern personale- og økonomiadministration.
Hjælpefunktioner	Husleje, journal, omstilling, betjentstue og IT m.v.

Miljøstyrelsen har fra og med 1999 som led i videreudviklingen af styrelsens styringskoncept anvendt en revideret kontoplan¹, jf. boks 1. I virksomhedsregnskabet for 1999 blev tallene ombrudt efter den gamle kontoplan, men i dette virksomheds-

Boks 1. Ændringer i kontoplanen.

Ændringerne i kontoplanen skete i 1999 parallelt med indførelse af et aktivitetsbaseret arbejdsprogram, forbedringer af en tidsregistrering, således at der anvendes den samme kontoplan for styrelsens tidsforbrug på opgavetyper og de direkte driftsudgifter. Ændringerne omfattede tilføjelser af nye kategorier, sletning af kategorier (f.eks. "økonomiske styringsmidler" og "samarbejde med amter og kommuner") og endelig mere hensigtsmæssige omflytninger af visse opgavetyper (f.eks. blev "Miljødata, statistik og overvågning, herunder det marine beredskab", flyttet fra udvikling af viden og kompetence til opfølgning på love og policy).

Den hidtil anvendte inddeling i basisadministration, opfølgning på love og policy, udvikling af viden og kompetence, ministerbetjening, internationalt arbejde, eksportfremme og indtægtsdækket virksomhed samt generel ledelse og administration, hjælpefunktioner er bibeholdt. Det reviderede indhold i kategorierne fremgår af tabel 1. I forbindelse med opgørelsen af de historiske tal for 1997, 1998 og 1999 er fordelingen af lønsummen for de pågældende år sket efter den nye kontoplan på baggrund af skønnet ressourceanvendelse. Tilpasning af driftsudgifterne indeholder også i et vist omfang skøn bl.a. som følge af sletning og tilføjelse af visse kategorier.

Fra 1. januar 2000 blev tidsregistrering i alle styrelsens kontorer indført. Fordelingen af lønsummen for år 2000 er således sket på baggrund af en tidsregistrering i modsætning til de forudgående år. Miljøstyrelsens arbejdsprogram for 2000 er opdelt på indsatsområder og der er bagved denne opdeling en kontoplan med ca. 1600 konti. Ved gennemgangen af tidsregistreringen i forbindelse med fordelingen af lønsummen i dette virksomhedsregnskab er der konstateret forskellige indkøringsproblemer navnlig vedr. 3. segment i kontoplanen. Tidsregistreringen må i år 2000 således betragtes som et pilotår og vil blive justeret og rettet op de kommende år.

regnskab anvendes den nye kontoplan. Med henblik på at kunne sammenligne udgiftsfordelingen på aktivitetsområder er der foretaget en tilpasning – delvist baseret på skøn – af regnskabstal for 1997, 1998 og 1999 til den nye kontoplan.

Anvendelse af den nye kontoplan samt indførelse af tidsregistrering i alle styrelsens kontorer fra 2000 indebærer, at sammenligninger af de samlede udgifter (lønsom og øvrig drift) i perioden 1997-2000 under aktivitetsområderne må ske med betydelige forbehold. Især fsva. tidsregistreringen har der ved stikprøvekontroller kunnet konstateres en

1. Den tidligere kontoplan blev indført i 1994.

TABEL 2.

INDTÆGTER OG UDGIFTER FORDELT PÅ AKTIVITETSOMRÅDER. MILL. KR. 2000.

Mill. kr.	Indtægter	Udgifter			Nettoudgift
		Lønudgifter ³	Driftsudgifter ⁴	Udgifter i alt	
Basisadministration	3,0	46,5	12,1	58,6	55,6
Opfølgning på lovgivning og policy	2,9	18,4	35,4	53,8	50,9
Strategier, handlingsplaner, viden og kompetence	0,1	18,8	37,6	56,3	56,2
Løbende ministerbetjening og lovforberedende arbejde	0	11,5	0	11,5	11,5
Internationalt arbejde	0,1	22,0	16,0	38,0	37,8
Indtægtsdækket virksomhed, eksportfremme og tilskudsfinansieret virksomhed	14,0	6,8	10,0	16,8	2,8
Generel ledelse og administration	0	21,5	5,2	26,7	26,7
Hjælpefunktioner	0	18,4	45,6	64,0	64,0
I alt	20,1	163,8	162,0	325,7	305,6
Renter	0,2	-	1,5	1,5	1,3
I alt	20,3	163,8⁵	163,5	327,2	306,9
Udgiftsbevilling	290,3	-	-	-	290,3
Årets resultat	310,6	163,8	163,5	327,2	-16,6

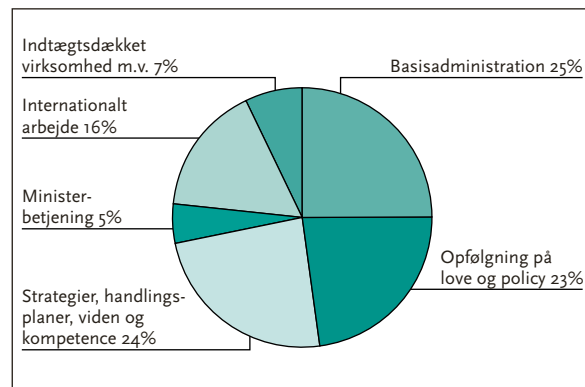
række indkøringsproblemer, der bevirker unøjagtigheder i fordelingen af lønsummen.

Af de samlede udgifter i 2000 på 327 mill. kr. er ca. 72 pct. anvendt til de nævnte udadrettede opgaver, mens ca. 28 pct. er anvendt til generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner, dvs. til at understøtte de udadvendte aktiviteter.

Fordelingen af udgifterne på udadrettede opgaver er vist i fig 1. Af udgifterne til de udadvendte opgaver vedrørte ca. 56 pct. traditionelle ”styrelsesopgaver”, mens ca. 44 pct. vedrørte overvejende ”departementale” opgaver. Der er herved taget højde for, at det internationale arbejde og udarbejdelsen af handlingsplaner, policy og videnopbygning både indeholder styrelsesopgaver og departementale opgaver.

FIGUR 1.

UDGIFTER FORDELT PÅ UDADRETTEDE AKTIVITETER. PCT. 2000.

Fordelingen af indtægter og udgifter på de udadvendte opgaver samt generel ledelse og administration fremgår af tabel 2.

I afsnit 3.2-3.9 gøres nærmere rede for ressourceanvendelsen, aktiviteter og resultater indenfor de enkelte områder. Under de enkelte afsnit vurderes desuden målopfyldelsen for Miljøstyrelsens institutionsmål for 2000.

3. Opgørelsen omfatter de samlede lønudgifter (inkl. refusioner), herunder lønudgifter under den indtægtsdækkede virksomhed og andre tilskudsfinansierede aktiviteter.

4. Ekskl. ikke-refusionsberettiget købsmoms.

5. Heraf udgør lønsumsudgiften 157,5 mill. kr. Den resterende lønudgift på 6,2 mill. vedr. indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansieret virksomhed.

3.2 BASISADMINISTRATION

Som central statslig myndighed behandler Miljøstyrelsen en række konkrete godkendelses- og klagesager og rådgiver de kommunale myndigheder, virksomheder og borgere om administration af miljølovgivningen. Miljøstyrelsen administrerer endvidere en række tilskudsordninger samt miljøbistandsordninger til Østeuropa, udviklingslande og Arktis.

Der er i 2000 afholdt udgifter for 59 mill. kr. til basisadministration, hvoraf 3 mill. kr. modsvarer af indtægter, jf. tabel 3. Dette tal indeholder såvel forbrug af lønsum som forbrug af øvrige driftsudgifter under aktivitetsområdet.

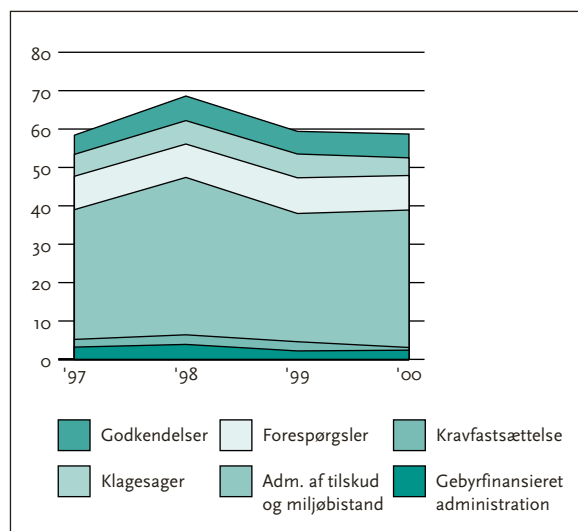
TABEL 3.
INDTÆGTER OG UDGIFTER FOR BASISADMINISTRATION.
MILL. KR. 1997-2000.

Mill. kr. (2000-niveau)	1997	1998	1999	2000
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	55	65	57	56
Indtægter	1	0	2	1
Nettoudgifter	54	65	55	55
<i>Omkostningsdækket område</i>				
Udgifter	3	4	2	2
Indtægter	2	3	2	2
Dækningsbidrag	-1	-1	0	0
Udgifter i alt	59	69	59	59
Nettoudgifter i alt	55	65	56	56

Indtægterne på det bevillingsfinansierede område i 2000 vedrørte hovedsageligt tilsyn og kontrol med Øresundsforbindelsen. Det omkostningsdækkede område omfattede visse godkendelses- og klagesager, der er belagt med gebyr.

Af de samlede bruttoudgifter i 2000 er anvendt 36 mill. kr. til administration af tilskudsordninger og miljøbistand, 6 mill. kr. til behandling af godkendelsessager, 5 mill. kr. til behandling af klagesager og 9 mill. kr. til besvarelse af forespørgsler mens den resterende del som vedrører kravfastsættelse og gebyrfinansieret administration, jf. figur 2. Kravfastsættelse omfatter blandt andet sagsbehandling, vurdering af bekæmpelsesmidler.

FIGUR 2.
BRUTTOUTGIFTER TIL FORSKELLIGE FORMER FOR
BASISADMINISTRATION. MILL. KR. 1997-2000.

Der er i forhold til 1999 stort set samme ressourceforbrug inden for kategorierne.

3.2.1. Godkendelser og klagesager

Miljøstyrelsen er godkendelses- og klageinstans i sager efter miljøbeskyttelses-, vandforsynings- og havmiljøloven samt i sager efter lov om kemiske stoffer og produkter.

Inden for de større sagsgrupper er der i 2000 indkommet 862 sager. Det skønnes, at der er medgået 28 årsværk til sagsbehandlingen. På trods af mindre udsving i antallet af sager de senere år, har det anvendte årsværksforbrug været relativt stabilt, jf. tabel 4.

TABEL 4.
GODKENDELSES- OG KLAGESAGER. ANTAL NYE SAGER OG ÅRSVÆRKSFORBRUG 1997-2000⁶.

	1997	1998	1999	2000
Nye sager	526	714	621	862
Årsværksforbrug	30	30	29	28

Der er i 2000 indkommet 629 godkendelsessager og 233 klagesager. Tabel 5 viser antallet af sager pr. årsværk for henholdsvis godkendelses- og klagesager.

6. Opgørelsen omfatter de sagsgrupper, hvor der er fastsat målsætninger vedr. sagsbehandlingstider, jf. afsnit 3.2.3.

TABEL 5.
ANTAL SAGER PR. ÅRSVÆRK, 2000⁷.

	Godkendelsessager	Klagesager
Antal sager pr. årsværk	36	21

3.2.2. Administration af tilskud og miljøbestand

Miljøstyrelsen administrerer en række tilskudsordninger hovedsageligt inden for jordforurenings- og affalds- og renere produktområdet samt en række mindre ordninger blandt andet inden for vandforsynings-, spildevands-, industri- og bekæmpelsesmiddelområdet. Tilskudsbevillingerne anvendes generelt i kombination med administrativ regulering. Miljøstyrelsen administrerer derudover miljøbistandsordninger til Østeuropa, udviklingslande og Arktis.

Der blev i 2000 givet tilsagn om tilskud til 864 projekter og iværksat 370 miljøbistandsprojekter, *jf. tabel 6*. Stigningen i antallet af tilskud til projekter skyldes primært indførelsen af en ny godkendelsesordning for renere produkter, der medfører godkendelse af en lang række mindre projekter fremfor som tidligere færre og større projekter. Antallet af iværksatte miljøbistandsprojekter ligger på niveau med 1999.

TABEL 6.
ANTAL TILSKUD OG MILJØBISTAND, 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Projekttilskud ⁸	585	616	597	864
Miljøbistand ⁹	235	290	368	370

Det skønnes, at der i år 2000 samlet er anvendt 66 årsværk til administration af tilskud og miljøbistand, *jf. tabel 7*. Der har i perioden 1997-2000 været en jævn stigning i årsværksforbruget.

TABEL 7.
ÅRSVÆRKSFORBRUG TIL PROJEKTER OG MILJØBISTAND¹⁰, 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Projekttilskud	22	29	30	37
Miljøbistand	18	24	25	29
I alt	40	53	55	66

Tabel 8 viser antallet af afgivne tilsagn pr. årsværk for henholdsvis projekttilskud og miljøbistandsprojekter.

TABEL 8.
ANTAL TILSAGN PR. ÅRSVÆRK, 2000.⁷

	Projekttilskud	Miljøbistand
Antal sager pr. årsværk	23	13

INSTITUTIONSMÅL 2000

Delmål	Målopfylde
5.4: 3-5 indsatsområder er udvalgt blandt Popkonventionen, dioxin-indsats, transportcharter, Basel-konventionen, Århuskonventionen, Montreal-protokollen, Klimakonventionen, og IPPC, og der er givet støtte til miljøbistandslandene m.h.p. at øge disses muligheder for at deltage aktivt i arbejdet.	Dancee har i 2000 iværksat følgende projekter til støtte for implementering af konventioner i Central- og Østeuropa; Århuskonventionen 5, IPPC 3, Biodiv. og natur 8, Basel 2, POP 1, Dioxin 1, Klimarelateret 5. Derudover er der givet støtte til rejser vedr. 3 konventioner. Delmålet er opfyldt.
5.5: Blandt de udvalgte indsatsområder er der givet støtte i form af udviklingsprojekter til internationale institutioner/fora, som understøtter konventioner etc., og som er højt prioriteret også i miljøbistandslandene.	Dancee har støttet 3 regionale workshops i FN-regi på natur og klimaområdet. Delmålet er opfyldt.

7. Opgørelsen omfatter alene 2000, som følge af indførelse af tidsregistrering i 2000.

8. Opgørelsen omfatter tilskud under følgende konti: 23.22.08. Teknologipulje, 23.23.11. Renere produkter, 23.23.12. Miljøstyring og -revision m.v. i virksomheder, 23.24.31. Aktiviteter vedr. bekæmpelsesmidler, 23.27.03. Puljen til Grøn Beskæftigelse, 23.27.04. Den Grønne Fond samt 23.28.02.10. Aktionsplan for økologisk omstilling m.v.

9. Opgørelsen omfatter tilskud under følgende konti: 23.26.20. Internationale miljøbistand.

10. Opgørelsen omfatter også årsværksforbrug vedr. ordninger, der ikke er omfattet af opgørelsen i tabel 5. Det drejer sig om administration af 23.22.09. Gasværkerstatninger, 23.23.04. Indsamlingsordninger vedr. dæk og blyakkumulatorer, 23.23.11.20. Miljømærkeordninger, 23.27.02. Indsats vedr. trafik og miljø samt 23.28.02.10. Støtte til forureningstruede vandindvindinger.

I kapitel 5 og 6 er gjort nærmere rede for anvedelsen af tilskud og miljøbistand og for de opnåede resultater.

3.2.3. Sagsbehandlingstider

Miljøstyrelsen indførte med virkning fra 1. januar 1998 tidsfrister for sagsbehandlingstiden for borger- og virksomhedsrettede sager, dvs. godkendelses- og klagesager m.v. samt for behandling af ansøgninger om tilskud. Tidsfristen varierer fra sagsgruppe til sagsgruppe blandt andet afhængigt af sagernes kompleksitet¹¹.

Det er Miljøstyrelsens målsætning, at mindst 95 pct. af de sager, der indkommer i løbet af året, skal besvares inden for de fastsatte tidsfrister.

Der er i 2000 indkommet 865 godkendelses- og klagesager. En opgørelse pr. 12. marts 2001 viste, at 339 sager, svarende til 61 pct. af sagerne, var afgjort inden for tidsfristen. De resterende 526 sager var på dette tidspunkt enten ikke afgjort eller afgjort efter udløbet af de fastsatte tidsfrister, jf. tabel 9.

TABEL 9.
ANTAL GODKENDELSES- OG KLAGESAGER BEHANDLET INDEN FOR TIDSFRISTERNE. 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Indkomne sager	530	740	580	865
Besvaret inden for tidsfristen	370	490	390	526
Målopfyldelse (pct.)	70	66	67	61

De fastsatte tidsfrister for særligt ”tunge” sager er op til 6 mdr. og for visse sager på kemikalie- og bekæmpelsesmiddelområdet op til 2 år. Tidsfristen for de sager, der ikke var afgjort pr. 12. marts 2001, er ikke i alle tilfælde udløbet.

Det må derfor forventes, at målopfyldelsen vil stige yderligere. Faldet i målopfyldelsen kan bl. a. skyldes, at den i år er blevet opgjort tidligere end i de forudgående år. Trækkes antallet af sager, som først skulle være afgjort efter opgørelsesdatoen (122 sager), fra antallet af indkommende sager, når målopfyldelsen op på 71 pct. Overholdelsen af de fastsatte tidsfrister er ikke i alle tilfælde inden for Miljøstyrelsens kontrol, idet der i forbindelse med sagsbehandlingen ofte foretages høring og indhentes bidrag fra eksterne parter. På trods heraf er målopfyldelsen for godkendelses- og klagesager ikke tilfredsstillende.

Miljøstyrelsen har derfor som institutionsmål i 2001 fortsat at styrke klagesagsbehandling. I den forbindelse vil styrelsen analysere, om den manglende målopfyldelse skyldes styrelsens egen sagsbehandling eller er begrundet i, at eksterne parter er længe om at svare på høringer m.v.

Baggrunden for den manglende målopfyldelse kan således i et vist omfang hænge sammen med en stigning i antallet af sager eller personaleudskiftning inden for afgrænsede faglige områder, hvor en tilførsel af nyt mandskab forudsætter en vis oplæringstid. En væsentlig årsag til den forholdsvis lave målopfyldelse, er dog formentlig også, at de afsatte ressourcer til godkendelses- og klagesagsbehandling har været stort set uændret i de senere år, samtidig med at antallet af sager er vokset.

INSTITUTIONSMÅL 2000

Delmål	Målopfyldelse
4.1: Vejledning om god sagsbehandling udarbejdes.	Vejledningen er udarbejdet. Delmålet er opfyldt.
4.3: Der er foretaget en analyse af fordele/ulempes ved Miljøstyrelsen som klageorgan som led i overvejelser om en evt. overførelse af klagesager til Miljøklagenævnet.	Der er gennemført en analyse. Delmålet er opfyldt.
4.4: Der er udviklet et kvalitetsstyringssystem, m.h.p. indkøring i 2001, hvor man bl.a. ved stikprøver kan analysere kvaliteten i sagsbehandlingen i udvalgte sager.	Der er gennemført et projekt om mulighederne for at udvikle et kvalitetsstyringssystem på udvalgte sager. Der er ikke taget stilling til, i hvilket omfang systemet ønskes taget i anvendelse. Delmålet er delvist opfyldt.

11. Jf. Justitsministeriets cirkulære af 4. juni 1997 vedrørende sagsbehandlingstider og målsætninger herfor. Målsætningerne er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside.

På tilskudsområdet er i 2000 indkommet 1.008 ansøgninger. Pr. 12. marts 2001 var 958 ansøgninger, svarende til 95 pct., afgjort inden for tidsfristen, *jf. tabel 10*. Dette resultat er tilfredsstillende.

TABEL 10.
ANTAL TILSKUDSANSØGNINGER BEHANDLET INDEN FOR TIDSFRISTERNE. 1997-2000¹².

	1997	1998	1999	2000
Indkomne ansøgninger	1.130	1.030	770	1.008 ⁶
Besvaret inden for tidsfristen	1.060	980	730	958
Målopfyldelse (pct.)	94	95	95	96

3.3. OPFØLGNING PÅ LOVGIVNING OG POLICY

Sammen med amter og kommuner har Miljøstyrelsen ansvar for at sikre gennemførelsen af lovgivning og policy på miljøområdet. Dette omfatter bl.a. information og vejledning om lovgivning og miljøforhold i forhold til amter og kommuner og en bredere offentlighed, mens den konkrete vejledning og information til borgere og virksomheder varetages af amter og kommuner. Endvidere udfører Miljøstyrelsen tilsyn og kontrol på kemikalieområdet, mens tilsyn og kontrol på det øvrige miljøområde varetages af amter og kommuner.

Der er i 2000 afholdt udgifter for 53 mill. kr. til opfølgning på lovgivning og policy, hvoraf 3 mill. kr. modsvares af indtægter, *jf. tabel 11*. Dette tal indeholder såvel forbrug af lønsum som forbrug af øvrige driftsudgifter.

TABEL 11.
INDTÆGTER OG UDGIFTER TIL OPFØLGNING PÅ LOVGIVNING OG POLICY. MILL. KR. 1997-2000.

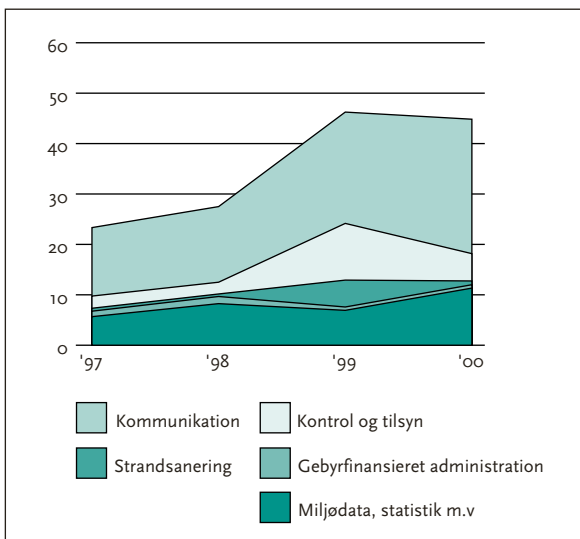
Mill. kr.	1997	1998	1999	2000
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	25	30	50	51
Indtægter	0	0	2	2
Nettoudgift	25	30	49	50
<i>Omkostningsdækket område</i>				
Udgifter	3	3	2	1
Indtægter	2	2	2	1
Dækningsbidrag	-1	-1	0	0
Udgifter i alt	28	33	54	53
Nettoudgift i alt	26	31	49	50

En meget lille del af udgifterne til aktivitetensområdet finansieres af indtægter fra gebyrer. Dette omkostningsdækkede område omfatter indtægter og udgifter vedrørende bl.a. miljøgodkendelse og tilsyn med enkelte meget store virksomheder (3 naturgasanlæg under DONG samt Københavns Lufthavne). Den resterende del af områdets aktiviteter er bevillingsfinansieret.

Af de samlede udgifter i 2000 er 31 mill. kr. anvendt til kommunikationsaktiviteter, bibliotek og forlagsvirksomhed, mens der har været udgifter for 6 mill. kr. til kontrol og tilsyn på kemikalieområdet, *jf. figur 3*. Derudover har der været udgifter for 1 mill. kr. til refusion af kommunernes udgifter til strandsanering i forbindelse med olieforurening af kysten, og der er anvendt 14 mill. kr. til miljødata og statistik og 1 mill. kr. til gebyrfinansieret administration.

12. Opgørelsen omfatter følgende tilskudsordninger, hvor der alle helt eller delvis er baseret på en ansøgningsmodel: 23.23.05. Indsamlingsordning vedr. nikkel-cadmium-batterier, 23.23.11. Renere produkter m.v., 23.23.12. Miljøstyring og -revision m.v. i virksomheder, 23.27.03. Den Grønne Jobpulje og 23.27.04. Den Grønne Fond.

FIGUR 3.
UDGIFTER TIL OPFØLGNING PÅ LOVGIVNING OG POLICY.
MILL. KR. 1997-2000.

Et kraftigt fald i udgifterne til kontrol- og tilsyn i 2000 skyldes, at der i 1999 var ekstraordinært store udgifter i forbindelse med fjernelsen af affald fra Prom Kemi Aps (7 mill. kr.). Også udgifterne til strandsanering faldt markant i forhold til 1999. Udgifterne hertil er lovbundne¹³ og afhænger derfor af det aktuelle behov for oprensning af forurening, som varierer meget fra år til år.

3.3.1. Kommunikation

Som central statslig myndighed har Miljøstyrelsen til opgave at bidrage med information om reguleringen på miljøområdet og om generelle miljøspørgsmål. Informationsindsatsen er rettet mod kommuner, amter, borgere, virksomheder, interesseorganisationer, medier, undervisere, forskere og konsulenter. Indsatsen er primært rettet mod danske målgrupper, men i stigende grad arbejder styrelsen også med en international informationsindsats.

En styrkelse af Miljøstyrelsens kommunikationsindsats blev udpeget som et af Miljøstyrelsens institutionsmål for 2000, og ved indgangen til 2000 blev der vedtaget en kommunikationsstrategi for 2000 og 2001. Strategien indeholder 7 mål for det eksterne kommunikationsarbejde, *jf. boks 2*.

Med udgangspunkt i de syv mål blev der i 2000

Boks 2.

Miljøstyrelsens kommunikationsstrategi

- Det skal sikres, at Miljøstyrelsen tydeligt sætter beskyttelsen af miljø og mennesker på dagsordenen i Danmark.
- Det skal sikres, at Miljøstyrelsen i stort omfang formidler dansk viden og danske holdninger internationalt – både for at støtte danske synspunkter i internationale forhandlinger og for at understøtte dansk miljøeksport.
- Det skal sikres, at Miljøstyrelsen kendes som en organisation, der fejer for egen dør og selv arbejder seriøst med beskyttelsen af miljøet, ligesom vi kendes som en attraktiv arbejdsplads, hvor der både er fokus på dygtighed og sociale aspekter.
- Det skal sikres, at Miljøstyrelsen giver let, hurtig og omfattende adgang til alle miljøinformationer med udgangspunkt i Århuskonventionens ånd og bogstav. Service og åbenhed står centralt her.
- Det skal sikres, at borgere og virksomheder ændrer adfærd og vælger mere miljørigtige livs-, forbrugs- og produktionsformer. Kommunikation som styringsmiddel er nøgleordet her.
- Det skal sikres, at de decentrale myndigheder kan udføre deres miljøopgaver effektivt og ensartet, så miljøet beskyttes godt overalt i landet. Her handler det om den forvaltningsunderstøttende kommunikation.
- Det skal sikres, at ministeren kan profilere sine holdninger og initiativer bedst muligt, så han/hun får optimal tilslutning til sin politik.

udarbejdet et kommunikationsregnskab, der vurderer, hvordan de centrale målgrupper oplever målopfølgelsen. Regnskabet viser bl.a., at de indsatser, der er rettet mod andre offentlige organisationer – de traditionelle målgrupper for styrelsens arbejde – får højeste karakterer. Indsatsen for at sætte miljøet på dagsordenen får også pæne karakterer, hvilket indikerer, at Miljøstyrelsen fylder noget på den miljøpolitiske scene. Målet om at Miljøstyrelsen skal feje for egen dør, får under middel. Det opleves ikke, at Miljøstyrelsen har en grøn profil. Det skyldes formentlig, at det interne miljøarbejde er kommet sent i gang, og at styrelsen ikke har gjort nok for at formidle initiativerne.

13. Jf. bekendtgørelse af B607 19/7 1999 om strandsanering.

TABEL 12.
INFORMATIONSAKTIVITETER. ANTAL 1997-2000¹⁴.

	1997	1998	1999	2000
Pjecer og hæfter ¹⁵	12	52	48	42
Tidsskrifter	18	14	16	26
Betalende abonnenter MiljøDanmark	3.668	4.081	3.736	3.757
Betalende abonnenter Ny Viden	-	-	1.251	2.149
Faglige rapporter – elektroniske	8	72	91	151
Heraf danske	6	64	74	117
Heraf engelske	2	8	17	34
Faglige rapporter – trykte	206	141	98	72
Heraf danske	163	105	75	60
Heraf engelske	43	36	23	12
Besøg på hjemmesiden ¹⁶	-	-	250.000	495.000
Heraf danske	-	-	-	180.000
Heraf internationale	-	-	-	315.000
Pressemeddelelser – danske	37	55	53	60
Pressemeddelelser – engelske	1	8	10	10
Danish Environment & Energy Newsletter artikler fra Miljøstyrelsen ¹⁷	-	-	-	29
Henvendelser til Miljøbutikken på Miljøstyrelsens område ¹⁸	25.284	29.299	38.590	33.325

I år 2000 blev der udviklet et koncept for evaluering af kampagner, og fem af styrelsens informationskampagner blev evalueret; ”Stop for brug af bundmaling på sejlbåde”, ”Skift til 95-oktan og begræns forureningen med MTBE”, ”Krav om indsamling af elektronikskrot”, ”Begræns brugen af rengøringsmidler med klor” og ”Nye regler for olietanke”. Sigtet er, at styrelsen hvert år skal evaluere effekten af en række kampagner, så der gradvist oparbejdes en større viden om kommunikation som styringsmiddel.

I 1999 fik Miljøstyrelsens hjemmeside et genembrud med ca. 250.000 besøg, og i 2000 blev den næsten besøgt af 500.000. Hjemmesiden blev relanceret med en styrket nyhedsflade og mere målrettet information til forskellige målgrupper. Ændringer er bl.a. lavet på baggrund af kommentarer fra Miljøstyrelsens net-brugerpanel.

Antallet af betalende abonnenter på ”Ny Viden

fra Miljøstyrelsen” steg med 72 pct. i 2000. Tidsskriftet indeholder artikler om Miljøstyrelsens miljøprojekter, og som noget nyt findes artiklerne nu også på engelsk på hjemmesiden.

For at styrke formidlingen til centrale aktører på miljøområdet udkom styrelsens tidsskrift MiljøDanmark i år 2000 ti gange årligt mod tidligere seks gange årligt. I 2000 blev der lanceret et nyt nyhedsblad om Miljø- og Energiministeriets miljøbistand. Bladet er et led i indsatsen for at styrke formidlingen af den danske miljøbistand. Derudover er antallet af populære udgivelser om bistandsarbejdet forøget, og der er bl.a. støttet tv-programmer. Nyhedsbladet Renere Teknologi blev relanceret under den nye titel Renere Produkter, så det bedre afspejler Miljøstyrelsens faglige prioritering. Begge nyhedsblade udsendes fem gange årligt med MiljøDanmark.

Som et element i den stigende fokus på kom-

14. Ved opgørelsen af tallene har det af praktiske årsager ikke været muligt at tage højde for overførselen af land-brugs-, bioteknologi-, ferskvands- og klimaområdet pr. 1. januar 1999 til Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen. Informationsaktiviteter på disse områder er indeholdt i tallene for 1996-1998, men ikke i opgørelsen fra 1999. Dette indebærer, at stigningen i aktivitetsniveauet på miljøområdet ikke fuldt ud fremgår af tabellen.

15. Derudover bliver der hvert år produceret enkelte videoer, CD-rom'er, plakater mv.

16. Besøgsstatistikken for 2000 skelner mellem besøg fra Danmark og de internationale besøg (dvs. besøg fra USA-topdomæner (com.edu. osv.)) og alle andre. På Miljøstyrelsens hjemmeside udgør de 3 grupper hver ca. 33 pct. af samtlige besøg. Disse tal siger altså noget om, hvor de besøgende kommer fra, men ikke om de besøger den danske eller den engelske/spanske hjemmeside. WWW-redaktørerne vil sørge for, at statistikken for 2001 udvides til også at vise, om besøgene gælder den danske eller den engelske/spanske hjemmeside.

17. I 2000 blev der udsendt i alt 4 numre af Danish Environment & Energy Newsletter

18. Miljøbutikken er Miljø- og Energiministeriets fælles servicecenter, der betjener henvendelser fra offentligheden i samarbejde med styrelserne og på baggrund af styrelsernes informationsmateriale. Tallene baserer sig på stikprøver.

19. Planen kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside. Adressen er: www.mst.dk

Delmål	Målopfylde
2.2: Der er gennemføres 6 hovedkampagner og 1-2 store konferencer.	Der er gennemført 8 hovedkampagner, og der er endvidere afholdt en affaldskonference. Delmålet er opfyldt.
2.3: Der er udviklet et koncept for evaluering af konkrete kommunikationsaktiviteter, som skal kunne bruges på tværs i Miljøstyrelsen.	Der er udviklet et koncept, som opfylder formålet. Delmålet er opfyldt.
2.4: Mindst 5 kampagner er evalueret efter det nye koncept for kommunikationsaktiviteter.	5 kampagner er evalueret. Delmålet er opfyldt.
2.5: Kommunikationsregnskabet, som giver en vurdering af, hvordan Miljøstyrelsen klarer sig i forhold til de 7 overordnede visioner og mål i kommunikationsstrategien, er udviklet.	Kommunikationsregnskabet er udviklet. Delmålet er opfyldt.
7.1: En samlet informationsstrategi for den projektorienterede miljøindsats er offentliggjort.	Der er udarbejdet et udkast til informationsstrategi. Strategien forventes offentliggjort i 2001. Delmålet er delvist opfyldt.
7.3: Miljømærker er anvendt på mere end 1200 produkter, og mere end 70 pct. af forbrugerne kender enten Blomsten eller Svanen.	Målet vedr. anvendelse af miljømærker på 1200 produkter er nået. En undersøgelse har vist, at der er ca. 50 pct. af forbrugerne som kender Svanen og ca. 15 pct. blomsten. Der igangsættes en kampagne i 2001 m.h.p. at fremme kendskabet til miljømærkerne Svanen og Blomsten. Delmålet er delvist opfyldt.

munikationen til internationale målgrupper lancerede Miljøstyrelsen i samarbejde med resten af ministeriet et elektronisk nyhedsbrev med historier om danske miljøinitiativer. På Miljøstyrelsens engelske hjemmeside offentliggøres bl.a. et stigende antal pressemeddelelser. Generelt er brugen af internettet i forhold til de internationale målgrupper i kraftig udvikling. 64 pct. af besøgene på Miljøstyrelsens hjemmeside var i år 2000 udenlandske.

Overgangen til elektronisk offentliggørelse af rapporter er blevet fortsat, så der nu ligger over 2000 publikationer på styrelsens hjemmeside. Samtidig fortsætter reduktionen af trykte rapporter, således at der i år 2000 kun blev trykt 40 pct. af det antal rapporter, som blev trykt i 1997. Endelig blev arbejdsgangene i forlaget lagt om, så publikationer nu kan offentliggøres på få dage, hvor det tidligere kunne tage måneder.

I tabel 12 er anført informationsaktiviteter i perioden 1997-2000.

3.3.2. Kontrol og tilsyn: Kemikalieinspektionen

Miljøstyrelsen skal informere om og føre tilsyn med overholdelsen af lov om kemiske stoffer og produkter. Målet med kemikalielovgivning er at sikre og forbedre beskyttelsesniveauet for mennesker og miljø. Overfor de fleste borgere og virksomheder nås dette gennem oplysning og vejledning om reglerne. Hvor dette ikke virker, må det

sikres, at reglerne håndhæves hurtigt og effektivt.

Målsætningerne for indsatsen er fastlagt i ”Strategi- og handlingsplan for Kemikalieinspektionen 1997-2001”¹⁹. Indsatsen omfatter dels forebyggende arbejde i form af informationsformidling, dels kontrol og tilsyn m.v. i form af giftkontrol og kontrolkampagner. Endvidere behandles løbende et stort antal indberetninger samt advarsler (notifikationer) fra andre EU-lande.

Den forebyggende indsats i form af informationsformidling er især i de seneste år blevet prioriteret højt. I 1998 oprettede Miljøstyrelsen således en særlig telefonservice, Kemitelefonen. Der var i 2000 i gennemsnit godt 11 henvendelser pr. arbejdsdag hvilket er en svag stigning i forhold til 1999, jf. tabel 13. Henvendelserne vedrørte især kosmetik, klassificering og mærkning. Særligt virksomheder, men også myndigheder, borgere, konsulenter, advokater har henvendt sig via Kemitelefonen.

TABEL 13.
ANTAL HENVENDELSER TIL KEMITELEFONEN. 1998-2000.

	1998	1999	2000
Henvendelser	2.022	1.943	2.256

I 1999 udgav Miljøstyrelsen en række faktaark om de regler, der gælder på kemikalieområdet –

”Faktaark om Kemi”. I år 2000 er en række af arkene blevet revideret, ligesom der er kommet enkelte nye til. Arkene kan fås i Miljøbutikken eller læses på Miljøstyrelsens hjemmeside. Der er foreløbigt udgivet 26 Faktaark.

På kontrolsiden udførte Kemikalieinspektionen i år 2000 155 tilsynsbesøg (”giftkontrol”) hos brugere og sælgere af giftige og meget giftige kemiske stoffer og produkter, *jf. tabel 14*. Formålet er at undersøge, om virksomhederne har indhentet de nødvendige tilladelser, om de har indsendt de nødvendige meddelelser til Miljøstyrelsen, om bogføringspligten overholdes, og om opbevaringen af kemikalier er lovlig. Tilsynsbesøgene resulterede i 2 henstillinger, mens der blev udstedt 15 påbud og forbud.

TABEL 14.
ANTAL TILSYNSBESØG HOS SÆLGERE AF GIFTIGE OG MEGET GIFTIGE KEMISKE STOFFER OG PRODUKTER 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Tilsynsbesøg	176	207	107	155
Henstillinger	29	8	5	2
Påbud og forbud	18	30	9	15

I år 2000 blev der endvidere gennemført 10 kontrolkampagner i form af en målrettet tilsynsindsats inden for udvalgte områder, *jf. tabel 15*. I overensstemmelse med strategi- og handlingsplanen har kampagnerne rettet sig mod områder, der har væsentlig betydning for sundhed og miljø. Kampagnerne har i år 2000 bl.a. omfattet forbudte og ikke-godkendte bekæmpelsesmidler, indhold af hormoner i hudcremer, tungmetal og asbest i voksfarver til børn samt skibsbundmaling med forbudte biocider. Kampagnerne har omfattet besøg hos forhandlere og analyser af vareprøver.

TABEL 15.
ANTAL KONTROLKAMPAGNER. 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Kampagner	11	13	10	10

På grund af den udbredte anvendelse og salg af kemiske stoffer og produkter er Kemikalieinspektionen i vidt omfang afhængig af indberetninger fra borgere, virksomheder, myndigheder m.v. for at sikre overholdelsen af lovgivningen.

I 2000 modtog Kemikalieinspektionen 203 indberetninger om mulige lovovertrædelser, *jf. tabel 16*. Hovedparten af sagerne vedrørte kosmetiske produkter, bekæmpelsesmidler samt overholdelse af regler om klassificering og mærkning. Derudover har inspektionen selv taget 25 sager op om mulige lovovertrædelser.

TABEL 16.
ANTAL INDBERETNINGER TIL KEMIKALIEINSPEKTIONEN. 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Indberetninger	160	210	181	203
Sager af egen drift	64	43	40	25
Afsluttede indberetningssager ²⁰	-	217	182	241
Afsluttet med påbud, forbud, henstilling/vejledning, advarsel el.lign.	335	137	118	137

Af 241 afsluttede sager i 2000, resulterede 137 i udstedelse af påbud, forbud, påtale, henstilling eller overdragelse til anklagemyndigheden. Yderligere 43 sager blev afsluttet på anden måde, f.eks. ved advarsel til forbrugerne via pressemeddelelser, frivillig tilbagetrækning af produkter eller ved videreendelse til anden myndighed end anklagemyndigheden. I 61 sager var der ikke sket overtrædelser af kemikalielovgivningen.

Kemikalieinspektionen behandler også advarsler om farlige produkter fra andre EU-lande. Hvis et EU-land begrænser eller standser markedsføringen af et produkt, skal de øvrige EU-lande således underrettes herom. Kemikalieinspektionen modtog i 2000 11 advarsler om bestemte kosmetiske produkter, legetøj og en enkelt om en levnedsmiddelfertilgning. Et af legetøjsprodukterne og et af de kosmetiske produkter blev solgt i forretninger i Danmark. Et andet af de kosmetiske produkter blev solgt via Internettet. Miljøstyrelsen greb ind overfor salget af de 2 førstnævnte, og advarede forbrugerne mod det sidstnævnte kosmetiske pro-

20. Opgørelsen af det samlede antal afsluttede sager er først påbegyndt i 1998.

Delmål	Målopfyldelse
6.2: Der er opstillet 3 nye miljøindikatorer, som rapporteres i det grønne regnskab.	Der er opstillet 4 nye indikatorer til indberetning i de grønne regnskaber. Det drejer sig om; transportområdet, anlægsområdet, farlige stoffer og indkøb. Delmålet er opfyldt.

dukt via en pressemeddelelse. På baggrund af advarslerne og indberetninger m.v. fandt Kemikalieinspektionen en række produkter, der heller ikke overholdt hhv. kosmetik- og legetøjsreglerne. Kemikalieinspektionen afsendte på baggrund heraf advarsler om i alt 13 kosmetiske produkter eller serier af kosmetiske produkter samt to legetøjsprodukter.

For en mere uddybende beskrivelse af indsatsen henvises til Kemikalieinspektionens årsberetning 2000, som vil blive offentliggjort i foråret 2001.

3.3.2. Miljødata og statistik

Aktivitetsområdet omfatter styrelsens arbejde i forbindelse med overvågningsprogrammer og dataindsamlingssystemer, der skal belyse resultaterne af den miljømæssige indsats. Dernæst omfatter området arbejdet med at lagre data i databaser og præsentation af miljødata på internettet. Endvidere omfatter området arbejdet med rapportering af miljødata og andre oplysninger om efterlevelse af EU-direktiver, internationale konventioner og aftaler m.v. Dette stiger betydeligt, fordi miljøpolitikken i stigende grad er international.

Pr. 1. juli 2000 blev styrelsens koordinerende ansvar for det nationale vandmiljøovervågningsprogram (NOVA) og luftkvalitetsmåleprogrammet (LMP) overført til DMU. Styrelsen har fortsat ansvaret for punktudledninger til vandmiljøet i NOVA. Styrelsens øvrige ansvarsområder for så vidt angår dataindsamlingssystemer er blandt andet affaldsområdet, bekæmpelsesmidler, kemikalier, badevand, jordforurening, slam og olieberedskab. Styrelsen vil også fortsat medvirke til udformningen af overvågningsprogrammer i relation til at belyse de administrative behov.

3.4. STRATEGIER, HANDLINGSPLANER, VIDEN OG KOMPETENCE

Som led i betjeningen af minister og Folketing forestår Miljøstyrelsen i tæt samspil med Departementet et omfattende arbejde med henblik på at foreslå løsninger på miljøproblemer i form af handlingsplaner. Hertil kommer videnopbygning i form af køb af viden fra rådgivnings- og forskningsinstitutioner som led i lovforberedende arbejde, udarbejdelse af vejledninger og andre forvaltningsmæssige opgaver.

Der er i år 2000 afholdt udgifter til udarbejdelse af strategier, handlingsplaner, videnopbygning samt efteruddannelse for 56,3 mill. kr., jf. tabel 17. Dette tal indeholder såvel forbrug af lønsum som direkte forbrug af øvrige driftsudgifter. De afholdte udgifter til efteruddannelse vedrører videreuddannelse og kompetenceudvikling af medarbejderne.

TABEL 17.
INDTÆGTER OG UDGIFTER TIL UDVIKLING AF VIDEN OG KOMPETENCE. MILL. KR. 1997-2000.

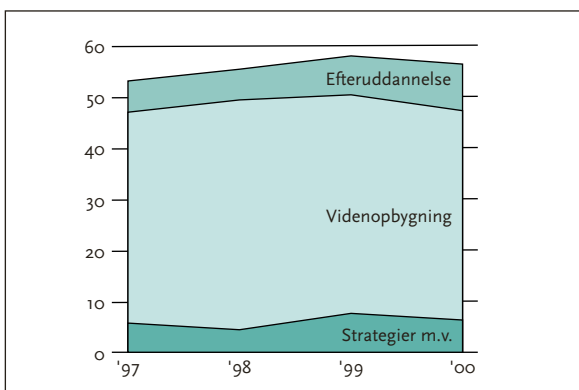
Mill. kr. (2000-niveau)	1997	1998	1999	2000
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	53	55	58	56
Indtægter	5	0	0	0
Nettoudgifter	48	55	58	56

Langt den overvejende del af udgifterne vedrører videnopbygning i form af køb af varer og tjenesteydelser (konto 14/54) med henblik på at understøtte og videreudvikle et videnbaseret reguleringsgrundlag.

Delmål	Målopfylde
1.1: Miljøstyrelsen har bidraget til udarbejdelse af den overordnede nationale strategi for bæredygtig udvikling.	Miljøstyrelsen har i løbet af 2000 bidraget til de 5 indledende analyser om bæredygtig udvikling. Siden oktober har Miljøstyrelsen koordineret arbejdet med strategien i ministeriet, og der var ved udgangen af året udarbejdet et første arbejdsudkast fra ministeriet. Delmålet er opfyldt.
1.2: Et højere internt beredskab er opbygget i Miljøstyrelsen om integration og bæredygtig udvikling særligt i forbindelse med udvikling og revision af mål og indikatorer samt tværgående redskaber, der fremmer integration sektorer og politikker.	Miljøstyrelsen har offentliggjort et projekt om metoder til at integrere miljøhensyn i sektorer. Generelt er arbejdet med integration af miljøhensyn og bæredygtig udvikling styrket, både i forbindelse med nordisk strategi for bæredygtig udvikling og den nationale strategi, der har været under udarbejdelse samt i forbindelse med indikatorer. Delmålet er opfyldt.
1.3: Strategi for bæredygtig udvikling i Norden er udarbejdet.	Den nordiske strategi – "Bæredygtig udvikling – En ny kurs for Norden" er udarbejdet. Delmålet er opfyldt.
1.4: Dansk holdning til OECD's bæredygtighedsprojekt, EU's bæredygtighedsstrategi samt Rio+10 skal være fastlagt.	Miljøstyrelsen har bidraget med input og synspunkter i de indledende diskussioner i EU om bæredygtighed og 6. miljøhandlingsprogram samt med input til OECD's miljøstrategi, der er et input til OECD's bæredygtigheds policy rapport. Men de internationale processer ifb. de politisk strategiske dokumenter er forsinket på alle tre områder, så de endelige danske mandater blev ikke fastlagt inden udgangen af 2000. Delmålet er delvis opfyldt.
3.1: I alle sager på miljøområdet, hvor de samlede omkostninger overstiger 50 mill. kr., er de mest omkostningseffektive og miljøvenlige løsninger identificeret og dokumenteret. Miljøstyrelsens kompetence indenfor miljøøkonomi er øget, og der er sket en øget fokusering på integration af miljøhensyn i andre sektorpolitikker.	Der er igangsat overvejelser om de økonomiske konsekvenser af Strategi for affaldsforebyggelse, som videreføres i 2001 som et projekt. Delmålet er delvist opfyldt.
3.2: Mindst 6 samfundsøkonomiske og private økonomiske analyser på miljøområdet er iværksat eller afsluttet.	Der er gennemført eller igangsat analyser indenfor følgende miljøområder: Spildevandsafgift, organisk dagrenovation, plast- og dunkeaffald, boredder, industrigasser og metan fra lossepladser. Derudover er der igangsat følgende analyser af eksterne konsulenter: Emissionslofter for SO ₂ og NO _x og liberalisering af affaldssektoren. Delmålet er opfyldt.
3.3: Miljøstyrelsen har gennemført et projekt om metoder og tilgange til miljøvurdering af finansloven eksemplificeret ved et relevant sektorområde.	Miljøstyrelsen udarbejdede i samarbejde med DMU et forslag til et forbedret indikatorkapitel til miljøvurdering af finansloven med særlig fokus på at beskrive helhedsbilleder i medier og udvalgte sektorer. Der er yderligere igangsat et projekt til miljøvurdering af økonomisk politik bl.a. indenfor landbrug og transport. Delmålet er delvist opfyldt.
3.4: Miljøstyrelsen har højet niveauet for miljøkonsekvensvurdering af egne lovforslag og medvirket til øget anvendelse af instrumentet i andre ministerier.	Miljøstyrelsen har deltaget i ministeriets tværgående arbejdsgruppe om miljøkonsekvensvurderinger og herunder arbejdsgruppens arbejde med en ny vejledning. Delmålet er delvist opfyldt.
3.5: Miljøstyrelsen har medvirket til beskrivelse af miljøpolitikens fordele i forbindelse med Finansministeriets cost-benefit analyse, særligt på områderne affald, trafik og jordforurening.	Miljøstyrelsen har deltaget i arbejdsgruppen og i 3 underarbejdsgrupper og har i denne sammenhæng udarbejdet omfattende materiale til brug for projektet. Delmålet er opfyldt.
6.1: Der er udarbejdet et udkast til et koncernmål for miljøstyring og grøn indkøbspolitik.	Forslag til koncernmål for miljøstyring og grøn indkøbspolitik er udarbejdet. Delmålet er opfyldt.
7.2: En handlingsplan for styrkelse af de samlede offentlige grønne indkøb er udarbejdet i samarbejde med de kommunale parter.	Handlingsplanen er udarbejdet i samarbejde med de kommunale parter, og planen opdateres i 2001. Delmålet er opfyldt.
7.5: Pesticidhandlingsplan II er iværksat, herunder er der skabt grundlag for opstilling af reduktionsmål for pesticidforbruget i dansk gartneri og frugtavl.	Aktiviteterne under Pesticidhandlingsplan II er igangsat. Miljø- og Energiministeren har den 11. december 2000 godkendt kommissorium for et udvalg til vurdering af konsekvenserne af en nedsat pesticidanvendelse i gartneri og frugtavl. Arbejdet forventes afsluttet i 2001. Delmålet er opfyldt. D

Delmål	Målopfylde
7.6: En vejledende liste over farlige stoffer baseret på computerberegninger er udarbejdet, og der er i EU skabt opmærksomhed om sådanne metoder kan bruges ved klassificering af farlige stoffer og fagligt affald.	En vejledende liste til selv kvalificering er sendt i ekstern høring. Listen forventes færdig i 2001. Delmålet er delvist opfyldt.
7.7: Der er igangsat en styrket indsats mod dioxin.	Ministeren har, i samarbejde med Fødevareministeren, sendt en redegørelse til FMPU i oktober 2000, hvori der redegøres for den samlede dioxinhandlingsplan for de 2 ministerier. En dansk massestrømsanalyse for dioxin samt slutforhandlingerne om POP-konventionen var vigtige resultater for området. Dioxinhandlingsplanen fortsætter i 2001. Delmålet er opfyldt.
7.8: En national handlingsplan for bromerede flammehæmmere er udarbejdet.	Handlingsplanen har været i høring, og der har været indledende positive drøftelser med industrien, og planen er nu opdateret med bl.a. nye resultater fra DMU. Den endelige handlingsplan forventes at udkomme i 2001. Delmålet er delvist opfyldt.
7.9: En dansk vejledning om farligt affald er udarbejdet.	Vejledningen er klar til høring hos eksterne parter. Den endelige vejledningen forventes publiceret i 2001. Delmålet er delvist opfyldt.
7.10: Principper for indførelse af miljøbaserede emballageafgifter er fastlagt, og grundlaget for en strategi for affaldsforebyggelse er etableret ved afholdelse af en konference og igangsætning af en række projekter.	Der er udsendt debatoplæg om affaldsforebyggelse, og der er afholdt en konference. En række projekter er igangsat, og det forventes, at der i 2001 udkommer et udkast til en strategi. Delmålet er opfyldt.

FIGUR 4.
UDGIFTER TIL UDVIKLING AF VIDEN OG KOMPETENCE.
MILL. KR. 1997-2000.

3.4.1. Strategier, handlingsplaner m.v.

Miljøstyrelsen har i 2000 har haft et omfattende arbejde med udarbejdelse eller revision af handlingsplaner m.v. Der drejer sig bl.a. om Dioxinstrategien, udkast til Handlingsplan for bromerede

flammehæmmere, udvalgsarbejde i forbindelse med en handlingsplan for gartneri og frugtavl, forarbejdet til Handlingsplan for håndtering og nyttiggørelse af havbundsmaterialer, Strategi for styrkelse af sammenhængen mellem internationale miljøaftaler og miljøbistanden i Miljø- og Energi ministeriet, Nordisk Strategi for en bæredygtig udvikling, 5 indledende analyser til en national strategi for en bæredygtig udvikling, de indledende analyser til strategi for miljø og sundhed, Handlingsplan for MTBE, Redegørelse om børn og kemikalier, bidrag til Trafikministeriets CO₂-virkemiddelkatalog samt bidrag til energistyrelsens klimastrategi.

3.4.2. Øvrig videnopbygning

Der er i 2000 afsluttet 146 udrednings- og udviklingsprojekter, som er finansieret over styrelsens drift, jf. tabel 18.

Delmål	Målopfylde
4.2: Alle kontorer har udarbejdet en sproglig handlingsplan med udgangspunkt i Miljøstyrelsens sprogpolitik.	Alle medarbejdere har været på kursus, og efterfølgende er der udarbejdet en sprogpolitik. Det er muligt for nye medarbejdere at deltage på kurset, men der er ikke udarbejdet sproglige handlingsplaner i alle Miljøstyrelsens kontorer. Delmålet er ikke opfyldt.

Delmål	Målopfyldelse
7.4: De retlige og administrative rammer for en godkendelsesordning for biocider i Danmark er fastlagt, og biocidmidlerne i Danmark er kortlagt.	Biociddirektivet er gennemført i dansk ret inden for implementeringsfristen. Endvidere er der gennemført et projekt, som kortlægger biocidmidlerne. Delmålet er opfyldt.

TABEL 18.
ANTAL AFSLUTTEDE UDREDNINGS- OG UDVIKLINGSPROJEKTER.
1997-2000²¹.

	1997	1998	1999	2000
Afsluttede projekter	133	99	136	146

Der blev i 2000 anvendt ca. 29 mill. kr. til konsulentbistand i forbindelse med løbende driftsopgaver, udrednings- og udviklingsprojekter m.v.²²

Stigningen i antal projekter fra 1999 til 2000 kan i et vist omfang henføres til, at der som følge af en særskilt bevilling på finansloven i forbindelse med udarbejdelsen af Handlingsplan for håndtering og nyttiggørelse af havbundsmaterialer er blevet gennemført en række projekter om havbunds- og havnesedimenter.

3.5. LØBENDE MINISTERBETJENING OG LOVFORBEREDENDE ARBEJDE

Miljø- og Energiministeriet har et forholdsvis lille departement, som styrer sagsgangen mellem ministeren og de underliggende institutioner. Sagerne færdigbehandles og forelægges af styrelserne. Udover den løbende, direkte ministerbetjening – udarbejdelse af udkast til besvarelser af folketings-spørgsmål og af henvendelser fra borgere, virksomheder m.v. – forestår Miljøstyrelsen det lovforberedende arbejde på miljøområdet og udarbejder udkast til bekendtgørelser samt vejledninger og andre administrative forskrifter m.v. Derudover omfatter det internationale arbejde, strategi- og policyarbejdet og erhvervsfremmeområdet ligeledes et betydeligt element af ministerbetjening.

Der er i 2000 afholdt udgifter for 11 mill. kr. til ministerbetjening m.v., jf. tabel 19. Dette tal indeholder såvel forbrug af lønsum som forbrug af øvrige driftsudgifter under aktivitetsområdet.

TABEL 19.
DRIFTSREGNSKAB FOR LØBENDE MINISTERBETJENING M.V.
MILL. KR. 1997-2000.

Mill. kr. (2000-niveau)	1997	1998	1999	2000
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	23	24	23	11
Indtægter	0	0	0	0
Nettoudgifter	23	24	23	11

Faldet i udgifterne hænger bl.a. sammen med et fald i det lovforberedende arbejde og i antallet af spørgsmål fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Derudover kan det ikke udelukkes, at faldet skyldes tekniske årsager vedr. tilrettelæggelsen af tidsregistreringen. Dette vil blive søgt afklaret i forbindelse med videreudviklingen af tidsregistreringen, jf. i øvrigt afsnit 3.1.

3.5.1. Lovforberedende arbejde

I 2000 blev der vedtaget, henholdsvis udstedt 6 lovforslag, 35 bekendtgørelser og 12 cirkulære og vejledninger. Til det regelforberende arbejde er der anvendt 18 årsværk, jf. tabel 20. Faldet i årsværksforbruget hænger bl.a. sammen med faldet i antal af lovforslag.

21. Opgørelsen omfatter ikke projekter, hvortil der er ydet tilskud under Miljøstyrelsens tilskudsbevillinger.
22. For dataprojekter se afsnit 3.3.2

TABEL 20.
ANTAL LOVE, BEKENDTGØRELSE R M.V.²³ 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Love, herunder lovændringer	12	8	8	6
Bekendtgørelser	39	32	19	35
Cirkulærer	2	0	0	2
Vejledninger	3	13	6	10
Årsværksforbrug	26	24	26	18

3.5.2. Løbende ministerbetjening

En væsentlig del af den løbende ministerbetjening består i udarbejdelse af udkast til besvarelse af spørgsmål fra medlemmer af Folketinget (§ 20-spørgsmål stillet i henhold til Folketingets forretningsorden) samt spørgsmål fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg (FMPU) inden for miljøområdet.

Miljøstyrelsen har i 2000 udarbejdet udkast til besvarelse af 136 § 20-spørgsmål. Antallet af spørgsmål varierer meget fra år til år, *jf. tabel 21*.

TABEL 21.
ANTAL FOLKETINGSSPØRGSMÅL (§20-SPØRGSMÅL).
1997-2000²⁴.

	1997	1998	1999	2000
§ 20-spørgsmål	160	194	120	136

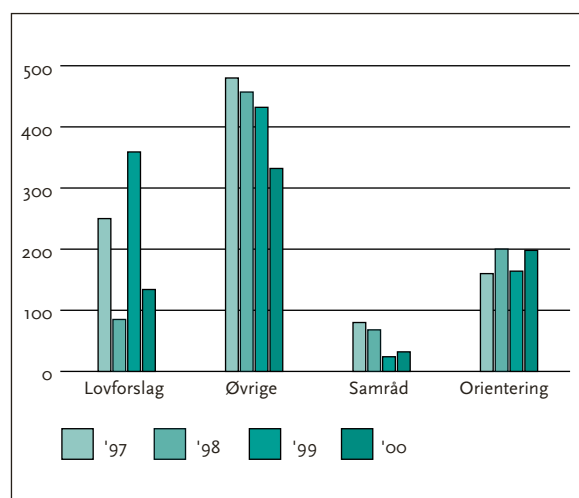
Udover § 20-spørgsmålene fremsendes der løbende et stort antal svar samt orienteringsskrivelser til FMPU. Samlet set har antallet af svar og orienteringsskrivelser til FMPU generelt set været faldende fra omkring 950 i 1997 til omkring 675 i 2000, dog med stor variation fra år til år afhængig af bl.a. omfanget af lovforslag mv. i de enkelte år, *jf. figur 5*.

I 2000 blev der i forbindelse med behandlingen af lovforslaget om implementeringen af Århuskonventionen besvaret 46 spørgsmål, mens der i forbindelse med behandlingen af to ændringsforslag til Havmiljøloven blev besvaret henholdsvis 33 spørgsmål (skibes pligt til at aflevere affald i havnene) og 16 spørgsmål (administrative bøder m.v.). I forbindelse med en ændring af Kemikalie-

loven (blandt andet implementering af biocid-direktivet) blev der stillet 18 spørgsmål.

Miljøstyrelsen bidrager herudover til besvarelsen af spørgsmål vedrørende lovforslag, der er fremsat inden for andre ministerområder. I 2000 medvirkede Miljøstyrelsen eksempelvis til udarbejdelsen af 80 svar i forbindelse med behandlingen af lovforslagene vedrørende emballageafgifter og afgifter på industrielle drivhusgasser, der hører til Skatteministeriets område.

FIGUR 5.
ANTAL SPØRGSMÅL M.V. FRA FMPU. 1997-2000²⁵.

3.6. INTERNATIONALT ARBEJDE

Internationalt samarbejde om beskyttelsen af miljøet er i dag en nødvendighed, og den internationale dimension er central i løsningen af de fleste af Miljøstyrelsens opgaver. Det internationale miljøarbejde formidles gennem en række organisationer som EU, OECD og UNEP, ligesom en række globale miljøproblemer varetages gennem særlige konventioner og aftaler.

Udgifterne til internationalt samarbejde udgjorde i 2000 i alt 38 mill. kr., *jf. tabel 22*. Dette tal indeholder såvel andel af lønsum som direkte konterede driftsudgifter under aktivitetsområdet. Heri er medregnet udgifterne til koordineringen af ministeriets EU-arbejde, som forstås af Miljøstyrelsen,

23. Tabel 19 angiver antallet af vedtagne, henholdsvis udstedte love, bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger. Årsværksforbruget opgøres derimod i forhold til den tid, der er blevet anvendt på det samlede regelarbejde, uanset om tiden er gået til regler, der er vedtaget eller udstedt eller til udkast til regler, som endnu ikke er vedtaget eller udstedt.

24. Ved opgørelsen af antallet af spørgsmål har det af praktiske årsager ikke været muligt at tage højde for overførslen af en række områder pr. 1. januar 1999 til Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen. Det vurderes dog, at der har været tale om et vist fald i antallet af spørgsmål i 1999 i forhold til tidligere år.

25. Jf. forrige note.

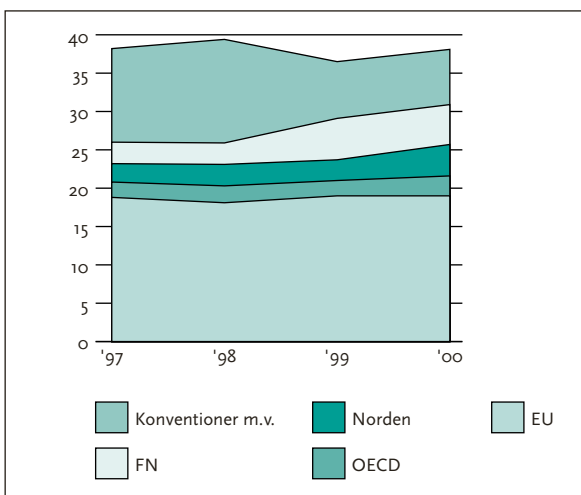
mens udgifter til administration af international miljøbistand og til international miljørådgivning er opgjort under basisadministration og indtægtsdækket virksomhed, *jf. afsnit 3.2 og 3.7.*

TABEL 22.
INDTÆGTER OG UDGIFTER VED INTERNATIONALT ARBEJDE.
MILL. KR. 1997-2000.

Mill. kr. (2000-niveau)	1997	1998	1999	2000
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	38	39	36	38
Indtægter	2	5	1	0 ²⁶
Nettoudgift	36	35	35	38
Udgifter i alt	38	39	36	38
Nettoudgift i alt	36	35	35	38

Af de samlede udgifter i 2000 er anvendt 19 mill. kr. til arbejde i EU-regi, 7 mill. kr. til konventionsarbejde, herunder OSPAR, HELCOM mv. og 5 mill. kr. til FN-relateret arbejde, *jf. figur 19.* Konventionsarbejdet var i 1998 særlig stort på grund af forberedelse og afholdelse af den fjerde fælles-europæiske miljøministerkonference (Århus-konferencen).²⁷

FIGUR 6.
UDGIFTER TIL INTERNATIONALT ARBEJDE FORDELT PÅ FORMÅL.
MILL. KR. 1997-2000.

26. Der har været indtægter for 138.437 kr.

27. Udgifterne til forberedelse og afholdelse af konferencen er afholdt ved bevillingsoverførsel fra konto 23.26.11. Det endelige regnskab blev afsluttet i 2000, og der er på baggrund heraf sket en regulering af overførslen fra konto 23.26.11.

3.6.1. EU

Arbejdet i EU med beskyttelsen af natur og miljø har fået en stigende betydning. Miljøstyrelsen arbejder derfor generelt på at sætte grønne danske fingeraftryk på EU's miljøarbejde med udgangspunkt i bl.a. nationale handlingsplaner og strategier. Det sker dels i forhold til udarbejdelsen af EU-strategier og handlingsprogrammer, og dels i forbindelse med konkrete regler for kemikalier, industri, vand, luft, affald m.v. Endvidere sker det ikke mindst ved at få miljøhensyn integreret i gennemførelsen af EU's "Agenda 2000" om udvidelse af EU med Øst- og Centraleuropa og i forbindelse med reformerne af Den Fælles Landbrugspolitik og Strukturfondspolitikken. Endelig arbejdes der med det globale miljø samarbejde, først og fremmest om handel og miljø og arbejdet med internationale miljøkonventioner.

Der er i 2000 forberedt 4 ordinære rådsmøder og 2 uformelle rådsmøder, herunder hjemlig koordination og løbende koordination af arbejdet i Bruxelles, samt forhandling af en lang række kommissionsretsakter. Kommissionen og rådet vedtog i 2000 i alt 82 retsakter, *jf. tabel 23.*

TABEL 23.
ANTAL EU-RETSAKTER PÅ MILJØOMRÅDET. 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
I alt	44	52	62	82

Herudover har der været ydet indsats i forbindelse med Regeringskonferencen om Nice-traktaten, og i forbindelse med miljøaspekterne i forhandlingerne med EU-ansøgerlandene. Miljøstyrelsen har derudover også begyndt på forberedelserne til det danske EU-formandskab i 2002.

3.6.2. Øvrigt internationalt arbejde.

Udover EU-arbejdet omfatter de øvrige internationale opgaver OECD-arbejdet, det nordiske og arktiske samarbejde, arbejdet i miljøkonventionerne bl.a. OSPAR og HELCOM og arbejdet i de FN-organer, der arbejder med miljø (UNEP (FN's miljøprogram og komiteen for bæredygtig udvikling under FN) samt arbejdet med handel og miljø

Delmål	Målopfylde
5.1: Strategi for international tankegang i Miljøstyrelsen er udarbejdet, og dele af strategien er implementeret.	En strategi for internationalisering af Miljøstyrelsen har været diskuteret i chefkredsen. En færdig strategi vil blive udarbejdet i 2001. Delmålet er delvist opfyldt.
5.2: Kontorene har gjort sig overvejelser om internationale perspektiver, når et nyt initiativ forelægges direktionen. Det måles, i hvor høj grad det sker.	Målesystemet er ikke blevet taget i anvendelse pga. tekniske vanskeligheder. Det forventes, at målesystemet tages i brug i 2001. Delmålet er ikke opfyldt.
5.3: Der er fastlagt initiativer, der støtter konventionsarbejdet i de lande, som modtager miljøbistand og som prioriterer dette arbejde.	Publikationen om "Styrkelse af sammenhængen mellem internationale miljøaftaler og miljøbistanden i Miljø- og energiministeriet" er udarbejdet og publiceret. Delmålet er opfyldt.

indenfor WTO). En del af det bredere internationale arbejde koordineres tæt i EU, og arbejdet i EU både herhjemme og i Bruxelles relaterer sig derfor også til disse øvrige internationale fora. Arbejdet på disse områder omfatter forberedelse samt deltagelse i møder og ikke mindst ministerbetjening.

I 2000 har Miljøstyrelsen arbejdet aktivt på alle felter. I OECD har indsatsen rettet sig mod forberedelsen af dansk formandskab for ministermøde i maj 2001. I Nordisk Ministerråd har Danmark som formandsland haft en stor opgave, og i miljøkonventionerne har Miljøstyrelsen i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen deltaget aktivt i bl.a. arbejdet med en biosikkerhedsprotokol under biodiversitetskonventionen med forhandlingerne om en Popkonvention²⁸ og med videreførsel af Montreal-protokollen²⁹. I det bredere internationale samarbejde har Miljøstyrelsen aktivt deltaget i det første "Ministerial Forum" i UNEP afholdt i Malmø og det årlige møde i CSD (The Commission for Sustainable Development).

3.7. INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED, EKSPORTFREMME OG TILSKUDSFINANSIERED E AKTIVITETER

Miljøstyrelsen udfører i begrænset omfang indtægtsdækket virksomhed ved salg af den ekspertise, som styrelsen har opbygget. Derudover udfører Miljøstyrelsens aktiviteter med henblik på at fremme eksporten af dansk miljøteknologi og know-how.

De samlede udgifter til indtægtsdækket virksomhed, eksportfremme og tilskudsfinansieret virksomhed udgjorde i 2000 i alt 17 mill. kr., *jf. tabel 24*. Dette tal indeholder såvel forbrug af lønsum som forbrug af øvrige driftsudgifter under aktivitetsområdet. Den tilskudsfinansieret virksomhed vedrører hovedsageligt Temacenter for Affald, *jf. afsnit 3.7.3*.

TABEL 24.
UDGIFTER TIL INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED, EKSPORTFREMME OG TILSKUDSFINANSIERET VIRKSOMHED.
MILL. KR. 2000.

Mill. kr. (2000-niveau)	Udgifter
Indtægtsdækket virksomhed	3
Eksportfremme	1
Tilskudsfinansieret virksomhed	13
I alt	17

3.7.1. Indtægtsdækket virksomhed

Der har i 2000 været udgifter vedr. indtægtsdækket virksomhed for 3 mill. kr. og indtægter for 4 mill. kr., *jf. tabel 25*.

28. POP-konventionen blev vedtaget i 2000 i FN-regi, og drejer sig om udfasning af uopløselige organiske stoffer.

29. Montreal-protokollen blev vedtaget i 1987 i FN-regi og indeholder bindende aftaler om reduktion af forbrug og produktion af en række ozonlagnedbrydende stoffer.

TABEL 25.
INDTÆGTER OG UDGIFTER FOR INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED. MILL. KR. 1997-2000.

Mill. kr. (2000-niveau)	1997	1998	1999	2000
<i>Markedsstyret område</i>				
Udgifter	5	4	4	3
Indtægter	5	3	4	4
Dækningsbidrag ³⁰	0	-1	0	1

Den indtægtsdækkede virksomhed omfatter hovedsageligt projekter vedr. international miljørådgivning, som er et led i det internationale miljø-samarbejde. Ved deltagelse i internationale miljø-rådgivningsopgaver nyttiggøres den viden om miljøadministration, som Miljøstyrelsen har opbygget.

Opgaverne omfatter bl.a. institutionel kapacitetsopbygning, lovforberedende arbejde, regulativer, handlingsplaner samt rådgivning vedr. administration, håndhævelse og miljøovervågning. Der udføres bl.a. opgaver inden for områderne renere teknologi, vandforsyning, spildevand, affald, pesticider og kemikalier, *jf. tabel 26.*

TABEL 26.
INTERNATIONALE MILJØRÅDGIVNINGSPROJEKTER. ANTAL. 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Antal projekter	12	16	10	9
Antal omsatte mandår	2,2	2,2	2,8	2,9

Indsatsen i år 2000 har især koncentreret sig om 2 større projekter, hvoraf det ene er et institutionsopbygningsprojekt i Egypten finansieret af Danmark, og det andet er et program for registrering af pesticider i Polen og Baltiske lande finansieret af Fødevareministeriet. Derudover har der været tale om projekter i Malaysia, Bangladesh, Swaziland og Polen.

Det forventes, at aktivitetsniveauet vedr. international miljørådgivning fremover vil forblive på det nuværende forholdsvis beskedne niveau. Dette skyldes primært, at behovet i stigende grad tilgodeses via stigende bevillinger til international miljøbistand. Det forventes derfor, at indsatsen pri-

mært vil omfatte miljøadministrativt strategiske opgaver.

Udover international miljørådgivning omfatter Miljøstyrelsens indtægtsdækkede virksomhed sekretariatsopgaver for Oliebranchens Miljøpulje. Oliebranchens Miljøpulje blev stiftet i 1992, og er baseret på, at benzinselskaberne betaler et fast ørebeløb pr. liter solgt benzin, som anvendes til at finansiere oprydning af tidligere benzingerunde. Sekretariatsopgaverne omfatter bl.a. indstilling vedr. prioritering af grunde til oprydning samt behandling af henvendelser fra borgere, virksomheder og offentlige myndigheder.

Samlet vurderes regnskabsresultatet for den indtægtsdækkede virksomhed i 2000 at være tilfredsstillende, *jf. bilag 1.*

3.7.2. Eksportfremme

Der har i 2000 været udgifter til eksportfremme for 1 mill. kr., *jf. tabel 27.*

TABEL 27.
DRIFTSREGNSKAB FOR EKSPORTFREMME. MILL. KR. 1997-2000.

Mill. kr. (2000-niveau)	1997	1998	1999	2000
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	3	2	2	1
Nettoudgifter	3	2	2	1

Der har i 2000 været udgifter til eksportfremme for i 0,7 mill. kr. Aktiviteterne udføres hovedsageligt i tilknytning til miljø- og energiministerens rejser i udlandet med erhvervsdelegationer samt i forbindelse med besøg i Danmark af udenlandske miljøministre og myndighedsdelegationer. I 2000 har miljø- og energiministeren med delegation bl.a. været i Kina m.h.p. erhvervsfremstød, ligesom der har været delegationsbesøg fra Kina i Danmark.

3.7.3. Tilskudsfinansieret virksomhed

Der har i 2000 været udgifter til tilskudsfinansieret virksomhed for 13 mill. kr., *jf. tabel 28.*

30. Dækningsbidraget udgjorde i 1997 27.593 kr., det er rundet ned til 0 kr. i tabellen. Dækningsbidraget udgjorde i 1998 -1.034.331, det er rundet op til -1 mill. kr. i tabellen. Dækningsbidraget udgjorde i 1999 194.683 kr., det er rundet ned til 0 kr. i tabellen. Dækningsbidraget udgjorde i 2000 799.912 kr., det er rundet op til 1 mill. kr. i tabellen.

TABEL 28.
DRIFTSREGNSKAB FOR TILSKUDSFINANSIERET VIRKSOMHED.
MILL. KR. 1997-2000.

Mill. kr. (2000-niveau)	1997	1998	1999	2000
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	7	10	15	13
Indtægter	7	7	12	10
Nettoudgifter i alt	0 ³¹	3	3	3

Miljøstyrelsens tilskudsfinansierede virksomhed omfatter hovedsageligt ”Det Danske Temacenter for Affald”. Det Danske Temacenteret for affald er en del af Europæisk Temacenter for Affald, og er blevet til i samarbejde mellem Miljøstyrelsen og Københavns Kommune. Temacenteret arbejder med at samle data og information i Europa om affald og samarbejder med Det Europæiske Miljøagentur. Udover Miljøstyrelsen bidrager Københavns Kommune og EU til driften af temacentret.

3.8. GENEREL LEDELSE OG ADMINISTRATION

Området omfatter udgifter i forbindelse med den overordnede styring og ledelse af Miljøstyrelsen samt støttefunktioner for styrelsens generelle ledelse og drift, herunder central personale- og økonomiadministration.

Der er i 2000 anvendt 28 mill. kr. til generel ledelse og administration svarende til 8 pct. af de samlede udgifter, *jf. tabel 29*. Dette tal indeholder såvel forbrug af lønsum som forbrug af øvrige driftsudgifter under aktivitetsområdet.

TABEL 29.
DRIFTSREGNSKAB FOR GENEREL LEDELSE OG
ADMINISTRATION. MILL. KR. 1997-2000.

Mill. kr. (2000-niveau)	1997	1998	1999	2000
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	27	26	29	28
Indtægter	0	0	0	0
Nettoudgifter	27	26	29	28
Pct. af samlede udgifter	8	7	7	8

3.8.1. Økonomiadministration

I Miljøstyrelsens centrale økonomiadministration er der i år 2000 håndteret 8.474 kreditorbilag, 4.693 kassebilag og 484 udlandsbetalinger. Der har i gennemsnit været ca. 68 betalinger pr. arbejdsdag. Antallet af betalinger i alt har været stigende i perioden 1997-1999, mens år 2000 lå på lidt lavere niveau, *jf. tabel 30*.

TABEL 30.
REGNSKABSILAG. ANTAL 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Kreditorbilag ³²	5.410	7.037	8.582	8.474
Kassebilag	5.228	5.241	5.310	4.693
Udlandsbetalinger	487	477	526	484
Bilag i alt	11.125	12.755	14.418	13.651

Vedrørende personaleledelse og -administration henvises til *afsnit 4*.

3.8.2. Mål- og resultatstyring

Miljøstyrelsens ledelse og medarbejdere har i 2000 arbejdet med at indføre en resultatkontrakt for styrelsen og en direktørkontrakt for styrelsens direktør for 2001. Herudover er konceptet for arbejdsprogrammet, det såkaldte Logical Framework Analysis-koncept, konsolideret. Ligeledes er det nye tidsregistreringssystem blevet taget i anvendelse og de første erfaringer hermed er blevet gjort. Tidsregistreringssystemet vil blive videreudviklet og tilrettet de kommende år. Der er i 2000 udviklet en database til håndtering af oplysninger fra arbejdsprogrammet, som kan samkøres med tidsregistreringen. Det giver bedre mulighed for opfølgning, som videre kan omsættes i aktuel og relevant ledelsesinformation.

3.9 HJÆLPEFUNKTIONER

Hjælpefunktioner omfatter tværgående udgifter, der ikke direkte kan henføres eller fordeles på de udadrettede aktiviteter. Det drejer sig bl.a. om husleje, bygningsdrift og vedligeholdelse og om journal, omstilling, betjentstue og IT, dvs. funktioner

31. I 1997 udgjorde nettoudgifterne 162.223 kr., som er rundet ned til 0 kr. i tabellen.
32. Det vurderes at et kreditorbilag i gennemsnit omfatter 8-10 regninger.

der muliggør løsningen af Miljøstyrelsens udad-
vendte arbejdsopgaver.

Der er i 2000 afholdt udgifter for 64 mill. kr. til
hjælpefunktioner, *jf. tabel 31*. Dette tal indeholder
såvel forbrug af lønsum som forbrug af øvrige
driftsudgifter under aktivitetsområdet.

TABEL 31.
DRIFTSREGNSKAB. MILL. KR. 1997-2000.

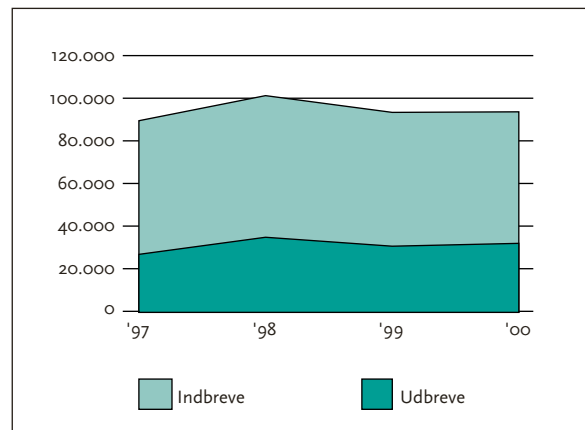
	1997	1998	1999	2000
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	64	60	68	64
Indtægter	0	0	0	0
Nettoudgifter	64	60	68	64

3.9.1. Journalisering

Miljøstyrelsens centrale journalenhed har i de se-
nere år været belastet af en høj personaleomsæt-
ning. Årsagen hertil har formentlig været et højt
arbejdspress kombineret med monotone arbejdsop-
gaver. Styrelsen besluttede derfor i begyndelsen af
2000 at decentralisere journaliseringen til de en-
kelte kontorer eller fagområder. Formålet hermed
var at skabe mere udviklende jobs for kontormed-
arbejdergruppen, og at bringe journaliseringen
tættere på sagsbehandlerne for derved at øge kvali-
tet og nyttiggørelsen af registreringerne. Det er
endnu for tidligt at vurdere resultaterne af decen-
traliseringen. Der vil blive gennemført en evalu-
ering i 2001.

I 2000 journaliserede Miljøstyrelsen ca. 63.000
indgående og ca. 33.000 udgående breve, hvilket
er på niveau med de tidligere år, *jf. figur 7*.

FIGUR 7.
IND- OG UDGÅENDE POST. ANTAL 1997-2000.

3.9.2. IT-området

IT-området blev omstruktureret i Miljø- og Ener-
giministeriet i 2000. Center for Informatik blev
oprettet i april 2000 og udgjorde en sammenlæg-
ning af IT-sektionerne i Miljøstyrelsen, Energisty-
relsen, Departementet og Skov- og Naturstyrelsen.
Centret blev samlet i Skov- og Naturstyrelsen pri-
mo september 2000.

Ved etableringen af Center for Informatik blev
institutionens IT-budget inklusiv et overhead over-
ført til Skov- og Naturstyrelsen fratrukket afholdte
udgifter indtil overflytningstidspunktet. Et restbe-
løb på 2,1 mill. kr. er reserveret til IT-aktiviteter i
2001.

Personale, organisation og grønt regnskab

4.1 INDLEDNING

Målsætningen er, at Miljøstyrelsen skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor medarbejderne udvikles gennem udfordrende opgaver og en aktiv personalepolitik. Service, samarbejde kvalitet og faglighed skal stå i centrum for Miljøstyrelsens arbejde. Alle initiativer på det personalemæssige og organisatoriske område sker for at understøtte Miljøstyrelsens målopfyldelse.

I det følgende redegøres for, hvilke initiativer der er taget i 2000.

4.2 PERSONALE

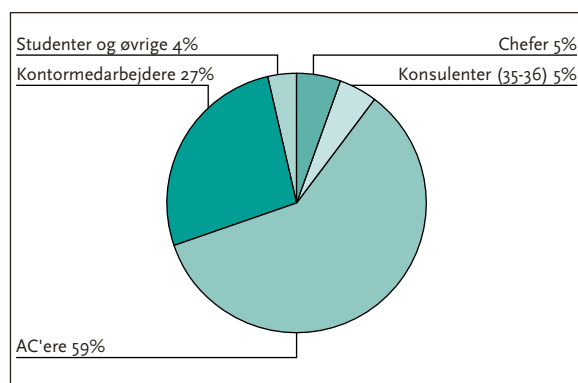
Ledelsesudvikling og ledelseskapacitet

Ledelsesudvikling og styrkelse af ledelseskapa- citeten har været vigtige indsatsområder i år 2000. Le- derne skal kunne håndtere situationsbestemt ledelse af den mangfoldighed af medarbejdere som er Miljøstyrelsens menneskelige ressource. Miljøsty- relsens medarbejderstab spænder fra nyuddannede til seniorer, tekniske specialister til generalister og omfatter folk med forskellige etnisk baggrund og sociale forpligtigelser. Denne udfordring kompli- ceres af, at Miljøstyrelsen løbende mødes af nye behov for indsats. I år 2000 har Miljøstyrelsen gennemført 2 indsatser på ledelsesområdet.

- *Ledelsesudvikling:* De lokale erfaringsgrupper om god ledelse er blevet suppleret med *gå-hjem-møder for chefer* om strategiske emner og processer. Disse møder har styrket chefernes netværk. Endvidere er der taget et nyt ledelsesudviklingsværk- tøj i brug, der består af lederudviklingssamtaler (LUS) og selvevaluering, og som kobler ledelses- resultater med cheflønnen. Formålet med værktøjet er at styrke de 4 dimensioner i ledelsesrol- len: Resultater, personaleledelse, tværgående le- delse og personlig udvikling. Hver enkelt chef har af direktøren fået en individuel tilbagemelding på sin selvevaluering.
- *Ledelseskapa-* citet: En styrkelse af kontorernes le- delseskapa- citet har været på dagsorden de sidste 4 år. Årsagen er, at Miljøstyrelsen sammenlignet med andre institutioner med ministerbetjening

har meget få chefer i forhold til antallet af medar- bejdere. Forholdet er 1:20, *jf. figur 1.*

FIGUR 1.
PERSONALEKATEGORIER. PCT.VIS FORDELING. 2000.

For at kompensere herfor er der blevet oprettet funktioner som souschefer og sektionsledere i visse af styrelsens kontorer. På baggrund af 2-årige for- søg er 2 sektionsledere i Pesticidkontoret og en souschef i Industrikontoret blevet gjort permanen- te.

Endvidere er der iværksat 2 nye projekter. I Kontoret for Miljøbistand til U-lande er der blevet udnævnt en souschef og 2 landekoordinatorer. Ke- mikaliekontoret styrkede deres ledelse med en sek- tionsleder i starten af 2001.

Blandt styrelsens medarbejdere har der været frygt for at de nye funktioner ville forlænge beslut- ningsvejene, om end formålet er det modsatte. For at støtte projekterne vil fokus for den interne ledelse- udvikling i 2001 blandt andet blive ”dele- gering”. Sidegevinsten ved projekteterne forventes at være en bedre forberedelse og træning af potenti- elle ledere.

Løn og lønstyring

De sidste par år har været et par turbulente år for Miljøstyrelsen. I perioden 1999-2000 er styrelsens personaleforbrug reduceret som følge af generelt faldende lønsumsrammer, *jf. tabel 1.* Samtidigt her- med er der gennemført en intern prioriteringsrun- de for at skaffe ressourcer til en opprioritering af kemikalieområdet.

Indførelsen af den lokalt tilpassede lønpolitik har samlet ikke medført lønstigninger i år 2000. Med det nye lønsystem fastsættes lønnen på

TABEL 1.
PERSONALEFORBRUG. ÅRSVÆRK. 1997-2001.

	1997	1998	1999	2000	2001
Driftsbudg. ¹	419	436	417	408	430 ²
Indt.dæk.virks.	4	6	5	5	5 ²
Tilskudsfinansierede aktiviteter. ³	2	8	9	9	9 ²
I alt	425	450	431	422	444 ²
Antal ansatte ultimo året	462	470	442	419	

grundlag af klare signaler om lønniveauer for nyuddannede akademikere, og løndifferentiering sker ud fra kvalifikationer, opgavernes belastningsgrad og medarbejdernes omstillingsberedskab. Ledelsens erfaringer med at bruge lønnen proaktivt til at fastholde kernemedarbejdere er endvidere blevet udbygget.

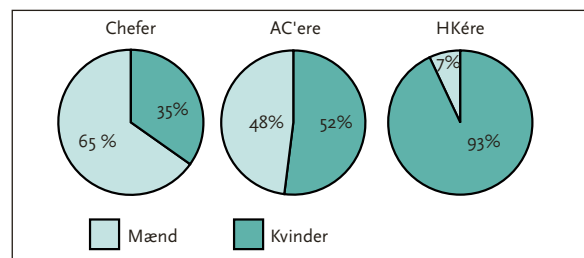
I forbindelse med vedtagelsen af Finansloven for 2001 fik styrelsen tilført ressourcer til at løse yderligere en række nye opgaver blandt andet vedrørende kemikalier. Bemandingen vil blive udbygget tilsvarende, men der vil ikke blive oprettet nye chefstillinger.

Styringen af lønsummen er en udfordring. Dette skyldes indførelsen af nye lønsystemer, etårige bevillinger og en voksende personaleomsætning, jf. tabel 2. Lønsumsstyringen vil derfor også fremover være prioriteret højt.

Det har i de sidste par år været Miljøstyrelsens ligestillingsmål at sikre et mere ligeligt forhold mellem antallet af kvindelige og mandlige chefer, og mellem kvindelige og mandlige kontormedarbejdere. På chefniveau har der ikke været nogen vakanter i 2000, og derfor er andelen af kvindelige chefer uændret 35 pct.

Styrelsen har via en målrettet indsats søgt at øge andelen af mænd blandt styrelsens kontormedarbejdere. Kontorfunktionærfaget er imidlertid et udpræget kvindeområde, og det er desværre kun lykkedes at fastholde den nuværende andel mænd på området.

FIGUR 2.
KØNSFORDELING INDEN FOR PERSONALEKATEGORIER I PCT. 2000.

I 2001 vil ligestillingsindsatsen komme til at omfatte både køn, social status (det rummelige arbejdsmarked) og etnisk baggrund.

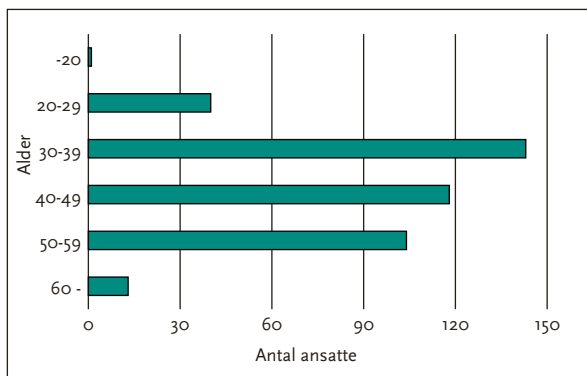
Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at en jævn aldersfordeling, i både styrelsen som helhed og i de enkelte kontorer, er det mest hensigtsmæssige, dels for at begrænse lønudviklingen, dels for at sikre kontinuiteten i organisationen og oplæringen af nye medarbejdere. Styrelsens rekrutteringspolitik søger derfor at fastholde den jævne aldersfordeling, jf. figur 3.

1. Heri er fra 1999 medregnet specialattachéer og langtidrådgivere, i alt 6,5 ÅV. Disse indgår fejlagtigt ikke i 1997-98.

2. Er skønnet på grundlag af bevilling

3.. 8 årsværk i 1998-1999 og 9 årsværk i 2000-2001 vedrører det Europæiske Temacenter for Affald og indgår ikke i de efterfølgende opgørelser eller i antal ansatte.

FIGUR 3.
ALDERSFORDELING, ANTAL 2000.

Personaleomsætningen, forstået som antallet af fratrådte i forhold til antallet af ansatte, var lidt højere i 1999-2000 end i tidligere år, *jf. tabel 2*. Det skyldes dels det generelle efterspørgselspres på arbejdsmarkedet, herunder en stor efterspørgelse på styrelsens medarbejdere i især kommuner og private virksomheder, dels at der er en stor mobilitet internt i Miljø- og Energiministeriet. Det kan dog heller ikke udelukkes, at et øget arbejdspress har været medvirkende årsag til mobiliteten. Ud af de 55 fratrædelser i 2000 er 12 rokeret til andre institutioner inden for ministerområdet. Herudover har der været 33 rokeringer internt mellem styrelsens kontorer.

TABEL 2.
PERSONALEOMSÆTNING, 1997-2000.⁴

Omsætning	1997	1998	1999	2000
Ansættelser ⁵	63	45	42	31
Fratrædelser	45	41	52	55
Personaleomsætning i pct. 10	9	9	12	13

Mobiliteten i styrelsen er relativt stor i forhold til en række andre statslige institutioner, men det vurderes at den samlet set er gavnlig. De gode muligheder for udvikling af kompetence er formentlig med til at fastholde en række dygtige medarbejdere i systemet. Personaleomsætningen bevirker, at der bruges relativt mange ressourcer på at oplære nye medarbejdere. Denne tendens vil fortsætte i de kommende år. Derfor vil styrelsen fokusere på vidensdeling blandt andet ved hjælp af IT-værktøj,

uddelegering af fagligt ansvar til projektgrupper, sektionsledere og seniormedarbejdere samt side-mandsoplæring.

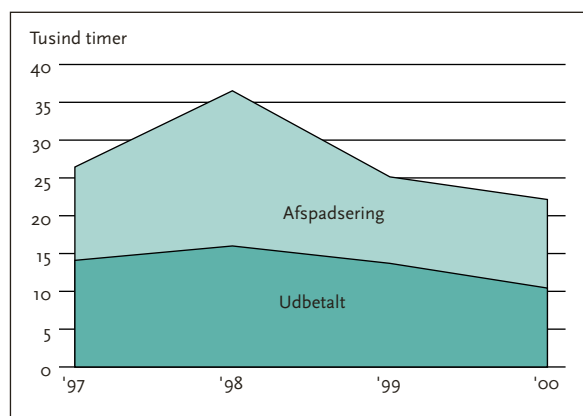
Arbejdsprogram og ressourcestyring

I 2000 blev der som led i videreudviklingen af mål- og rammestyrelsen indført elektronisk tidsregistrering i Miljøstyrelsen. Kombinationen af tidsregistrering og arbejdsprogram har givet en øget ressourceindsigt, som cheferne skal bruge i planlægningen af kontornes arbejde. Det forventes, at tidsregistreringen vil blive et strategisk ledelses- og informationsværktøj.

Miljøstyrelsens merarbejde stammer især fra ministerbetjening (korte svarfrister er svære at planlægge), lovforberedende arbejde, forhandlinger af internationale konventioner samt tjenesterejser til miljøbistandsprojekter.

Der arbejdes på at begrænse merarbejdet mest muligt gennem bedre planlægning, løbende prioriteringer og omfordeling af arbejdsopgaver. Siden 1999 har hvert kontor fået tildelt en pulje til betaling af over- og merarbejde. Initiativerne har båret frugt. Som følge af den stramme styring og ansvarliggørelsen af cheferne er merarbejdet blevet reduceret, både det kontant honorerede og det, der er blevet afspadseret, *jf. figur 4*. Indsatsområdet i 2001 er bedre planlægning og udbygget gensidig fleksibilitet.

FIGUR 4.
MERARBEJDE, ANTAL TIMER INKL. TILLÆG, 1997-2000.

4. Personaleomsætningen er opgjort som antal fratrådte i pct. af antal ansatte, *jf. tabel 1*. Opgørelsen omfatter ikke rokering med opgaver som følge af strukturændringer.
5. Ansættelser og fratrædelser af fastansatte inden for perioden inklusive rokeringer fra og til andre institutioner inden for ministerområdet.

Sygefravær

Styrelsens sygefravær var som følge af enkelte meget lange sygdomsperioder højt i 1997 og 1998, jf. tabel 3. I 1999 var sygefraværet på niveau med det statslige gennemsnit, og i 2000 lå gennemsnittet på 7 dage, dvs. under det statslige snit på 7,6 sygedage pr. ansat. Kontorfunktionærernes sygefravær adskiller sig som på øvrige arbejdspladser med 12 sygedage i gennemsnit pr. medarbejder i forhold til de øvrige statslige medarbejdergruppers fravær.

TABEL 3.
SYGEFRAVÆR. ANTAL 1997-2000.

	1997 ⁶	1998	1999	2000
Antal ansatte	462	470	442	419
Antal sygedage ⁷	3.632	3.674	3.311	2.935
Antal sygedage pr. ansat	7,9	7,8	7,5	7,0

Styrelsen arbejder som det fremgår nedenfor målrettet med jobindhold og kompetenceudvikling for denne medarbejdergruppe.

4.3 KOMPETENCEUDVIKLING

Styrelsens mål og arbejdsopgaver er udgangspunkt for den kompetenceudvikling der iværksættes. Erfaringen er, at man får den mest relevante og udbytterige kompetenceudvikling, når organisationen er med. I år 2000 har styrelsen sat fokus på den målrettede kompetenceudvikling – dvs. læring via nye opgaver og intern efteruddannelse. De interne aktiviteter har udover den ledelsesudvikling, der er omtalt i afsnit 4.2, koncentreret sig om følgende:

- *Kursusforløb for stedfortrædere, souschefer og sektionsledere:* Det er oplagt at uddanne nye ledere via en kombination af praktisk og teoretisk uddannelse. Det er styrelsens mål at gøre stedfortrædere, souschefer og sektionsledere til en aktiv del af ledelsesteamet og gøre kompetenceudviklingen til et springbræt for eventuelle chefkarrierer. I 2000 blev der holdt et tredages kursus i coaching for denne gruppe. I 2001 er det planen at forsøge at

lave en mere direkte kobling mellem initiativer for stedfortrædergruppen og kontorchefgruppen.

- *HK Kompetenceudvikling:* Decentraliseringen af styrelsens journal blev på sin vis katalysator for starten på et organisationsbaseret kompetenceudviklingsprojekt for Miljøstyrelsens kontormedarbejdere. Alle kontormedarbejdere har været på et 2-dages introduktionskursus i 2000. Målet med projektet, der kommer til at løbe over nogle år, er at fremme samarbejde, trivsel og arbejdsglæde samt styrke alle kontormedarbejders IT-kompetencer. Behovet forstærkes i takt med at det nye intranet introduceres i Miljø- og Energiministeriet og at styrelsen kommer til at overgå til elektronisk dokumenthåndtering. I 2001 vil projektet blive baseret på Action Reflection Learning (ARL), dvs. at man laver en teoretisk opgave på et område, som efterfølgende kan blive et nyt arbejdsområde. Gennem forløbet kvalificerer man sig umiddelbart til nye strategiske opgaver i styrelsen – det kan f.eks. være opbygning af en hjemmeside eller drejebog for en konference.
- *PC-kørekort til superbrugere:* Alle superbrugere har erhvervet PC-kørekort i 2000, og det er tanken at tilbyde gruppen et udvidet PC-kørekort i 2001.
- *AC-kompetenceudvikling:* Der er i de sidste par år sket en opblødning af arbejdsdelingen mellem styrelsens teknikere (farmaceuter, ingeniører, biologer mv.) og generalister (jurister, økonomer og politologer mv.), ligesom en række generalister er blevet mere specialiserede. Som led i denne udvikling har medarbejderne positivt støttet, at alle akademikere kan søge på alle interne AC-stillingsopslag. Udviklingen har aktualiseret behovet for interne aktiviteter, der kan styrke teknikernes økonomiske og politiske kompetence. I 2000 udarbejdede ledelse og medarbejdere et spørgeskema, som skal afdække AC'ernes egen vurdering af behovet for kompetenceudvikling. Spørgeskemaet udsendes i starten af 2001. Der vil samtidig blive sat øget fokus på etablering af projektgrupper og støtte til faglige netværk.

6. Ved en fejl var en meget lang fraværsperiode, der strakte sig fra 1997 til 1998, i Virksomhedsregnskabet for 1998 indregnet som fravær i 1998. Fejlen er korrigeret i næværende regnskab.

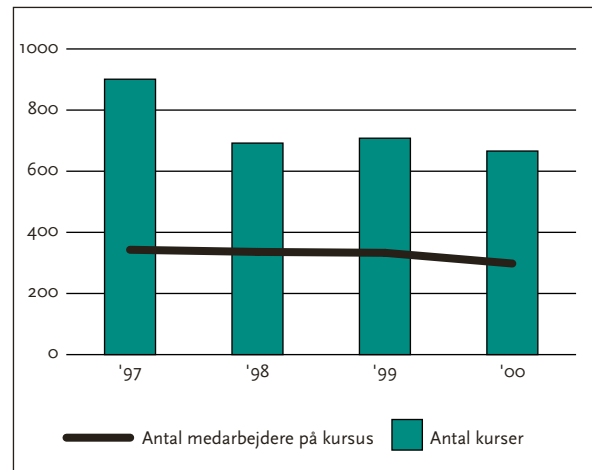
7. Opgjort som antal fraværsdage på arbejdsdage på grund af sygdom (excl. barns første sygedag).

Ud over den mere traditionelle tilgang til kompetenceudvikling er der etableret erfaringsgrupper for medarbejdere i en række nøgelfunktioner, som har behov for at få opdyrket et internt netværk. Det drejer sig om:

- *Erfaringsgruppe for medarbejdere i de decentrale journaler:* Målet er at sikre motivation, vidensspredning og etablering af netværk. For at opnå baggrundsviden har gruppen blandt andet været på besøg i Rigsarkivet, og den har fået indblik i, hvordan betjening af ministersager ser ud fra direktionssekretærernes side. Fremover vil fokus være på sagsbehandlingstider. Styrelsen vil søge at etablere et system, der kan måle såvel brutto- som nettosagsbehandlingstider samt kvalitet i journaliseringen.
- *Erfaringsgruppe for medarbejdere i forkontorfunktion:* Målet er at sikre vidensspredning, etablering af netværk og optimal udnyttelse af kompetencer på tværs i styrelsen. Aktiviteterne i år 2000 har omfattet introduktion til voicemail, rejseregler samt besøg hos Carlson Wagonlit i forbindelse med udlicitering af rejsebestillinger. Der vil blive nedsat en erfaringsgruppe for kontorfunktionærer på tværs af ministeriet i 2001.

Miljøstyrelsen indførte som nævnt tidsregistrering i 2000, og det er derfor for første gang muligt at opgøre, hvor meget tid der anvendes på kursusdeltagelse. I 2000 anvendte medarbejderne 13.300 timer på kurser svarende til 32 timer per ansat eller knap 9 årsværk for styrelsen som helhed. Antallet af kurser udgjorde 666, hvilket er på niveau med de sidste par års aktivitet, *jf. figur 5.*

FIGUR 5.
KURSUSAKTIVITET. ANTAL 1997-2000.

Det er dog fortsat ikke muligt at få et fuldt overblik over, hvor mange ressourcer, der anvendes på kompetenceudvikling i bred forstand, fordi læring på jobbet er en delmængde af den tid, der anvendes på opgaveløsningen.

Der henvises endvidere til bilag 3.

4.4 ORGANISATION

I år 2000 blev der gennemført en række organisatoriske ændringer såvel i Miljø- og Energiministeriet som i Miljøstyrelsen:

- *Overvågning:* For at styrke det faglige miljø og sikre, at Danmark overholder sine internationale rapporteringsforpligtelser, blev ministeriets opgaver vedrørende overvågning af natur- og miljøtilstanden samlet på Danmarks Miljøundersøgelser.
- *Center for Informatik:* Ministeriets IT-funktioner blev samlet i et nyoprettet Center for Informatik, der er placeret i Skov- og Naturstyrelsen. Formålet hermed var at indhøste de stordriftsfordele, som en fælles IT-enhed forventes at give.
- *Nyt Spildevands- og vandforsyningskontor:* For at styrke ferskvandsområdet blev to af Miljøstyrelsens kontorer samlet i et nyt Spildevands- og vandforsyningskontor. Ved samlingen blev sparet en kontorchefstilling.
- *Nyt Kommunikationskontor:* For at styrke den eksterne kommunikation og formidling er ansvaret herfor samlet i et nyt kommunikationskontor. Kontoret står samtidig for den interne informati-

TABEL 4.
 NYE INDKØB AF KONTORARTIKLER OG INVENTAR I MILJØSTYRELSEN, 2000.

Produktgruppe	Leverandør	Miljøforhold
Store kopimaskiner (trykkeri)	Rank Xerox	ISO 14001-certificeret og EMAS-registreret
Alm. Kopimaskiner	Lanier	
Kontormøbler	Bondo Gravesen Kinnarps HÅG Kriminalforsorgen	ISO 14001-certificeret og EMAS-registreret ISO 14001-certificeret og EMAS-registreret ISO 14001-certificeret og EMAS-registreret Beskrevet miljøpolitik
Papir	Rank Xerox	Styrelsen køber svanemærket genbrugspapir
Kontorartikler - brevordnere - skilleblade - tidskriftholdere i pap/karton)	NSK	Arbejder på at blive miljøcertificeret. Der findes endnu ikke miljømærkede produkter indenfor disse områder, men de er valgt ud fra en samlet mindre miljøbelastning.
Affald	Henrik Tofteng	Arbejder på at blive miljøcertificeret
Toiletartikler	Sofus Berendsen	EMAS-registreret og miljømærket

on, hvilket vil sige biblioteket, intranet og personaleblad.

4.5 GRØNT REGNSKAB

Miljøstyrelsens arbejde med det grønne regnskab er en del af Miljø- og Energiministeriets samlede interne miljøpolitik og handlingsplan fra 1997-2000. Den overordnede målsætning i ministeriets politik er, at vi skal løse vores opgaver med en så lille miljøpåvirkning som muligt. De overordnede indsatsområder er grønne indkøb, energi, tryksager, papir og rengøring. De mål, der blev sat i miljøpolitikken inden for disse områder, er i vidt omfang opfyldt, og som tovholder på processen har Miljøstyrelsen koordineret udarbejdelsen af et forslag til en ny intern miljøpolitik og handlingsplan for 2001-2004.

I Miljøstyrelsens interne miljøhandlingsplan er yderligere sat fokus på kantinedrift, vandforbrug og transportområdet. Der er i 2000 truffet beslutning om, at kantinedriften skal i nyt udbud for at øget andelen af økologiske fødevarer og gøre driften mere miljøvenlig. Efter en markant indsats er vandforbruget i 2000 stabiliseret omkring 7 m³ per ansat. Målet er i den kommende handlingsplan er, at ministeries nuværende vandforbrug reduceres med 10 pct.

Transport

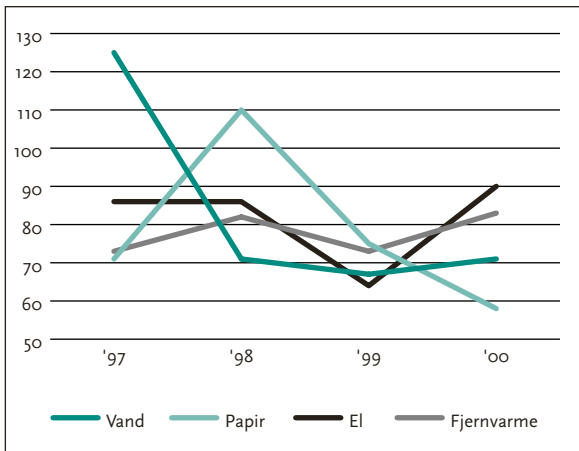
Der er gennemført en transportundersøgelse af Miljøstyrelsen, der omfatter både tjenesterejser og pendling til og fra arbejde. Undersøgelsen viste, at miljøbelastningen på området kan reduceres, uden at det kommer til at få væsentlige konsekvenser for det samlede transportarbejde. Væksten i tjenesterejser vil blive forsøgt holdt nede ved afholdelse af videokonferencer. Styrelsen har indkøbt det nødvendige udstyr, som også kan benyttes af andre institutioner.

Indkøb

Der købes så vidt muligt miljømærkede produkter og anvendes miljøcertificerede leverandører ved nyerhvervelse af møbler, belysning, kontorartikler, papir, kontormaskiner, tryksager og bortskaffelse af affald. Styrelsen arbejder løbende på at finde nye miljøvenlige produkter, *jf. tabel 4*.

Både el- og varmemeforbruget har været stigende i Miljøstyrelsens hovedbygning i Strandgade 29, mens vandforbruget har været stort set uændret, *jf. figur 6*. Dette er på trods af, at antallet af brusebade er blevet udvidet i det forløbne år. Det stigende energiforbrug skyldes formentlig en række større ombygninger i år 2000 og den stadig stigende anvendelse af IT. Ombygningerne vil fortsætte i 2001. Styrelsen vil forsøge at kortlægge ombygningernes indflydelse på energiforbruget.

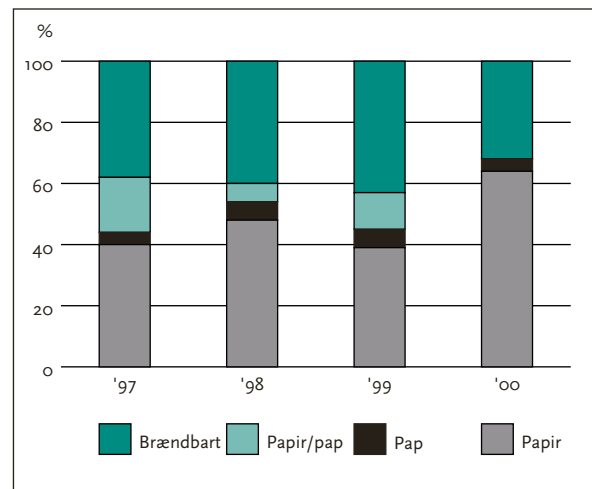
FIGUR 6.
FORBRUG AF FJERNVARME, EL, VAND OG PAPIR I HOVEDBYG-
NINGEN. INDEKS 1997-2000 (1993=100).

Tallene for satellitbygningernes energiforbrug er ikke medtaget i figur 6, men energiforbruget i Miljøstyrelsens samlede lejemål fremgår af bilag 3. Bilaget viser, at varmemeforbruget i satellitbygningerne, set i forhold til bygningens areal, ligger under forbruget i hovedbygningen. Satelliternes elforbrug ligger imidlertid væsentligt over forbruget i hovedbygningen, hvilket formentlig at skyldes, at styrelsens EDB-maskinstue (servere m.v.) er placeret i én af disse bygninger. Energiforbruget i satellitterne er vokset i de senere år, fordi en stigende andel af styrelsens medarbejdere er placeret her. Satellitbygningerne bidrager væsentligt til Miljøstyrelsens samlede miljøbelastning og vil fremover blive beskrevet mere detaljeret i det grønne regnskab.

Papirforbruget var i år 2000 det laveste i mange år, *jf. figur 6*. Samtidigt er der sket en markant forbedring i Miljøstyrelsens udsortering af papir fra det brændbare affald og den blandede fraktion pap/papir er væk. På samme tidspunkt er Miljøstyrelsens samlede papirforbrug faldet med hele 15 pct. (der kan være mindre forbehold ved brug af lager).

FIGUR 7.
UDVIKLING I UD SORTERING AF PAPIR FRA DET BRÆNDBARE
AFFALD.

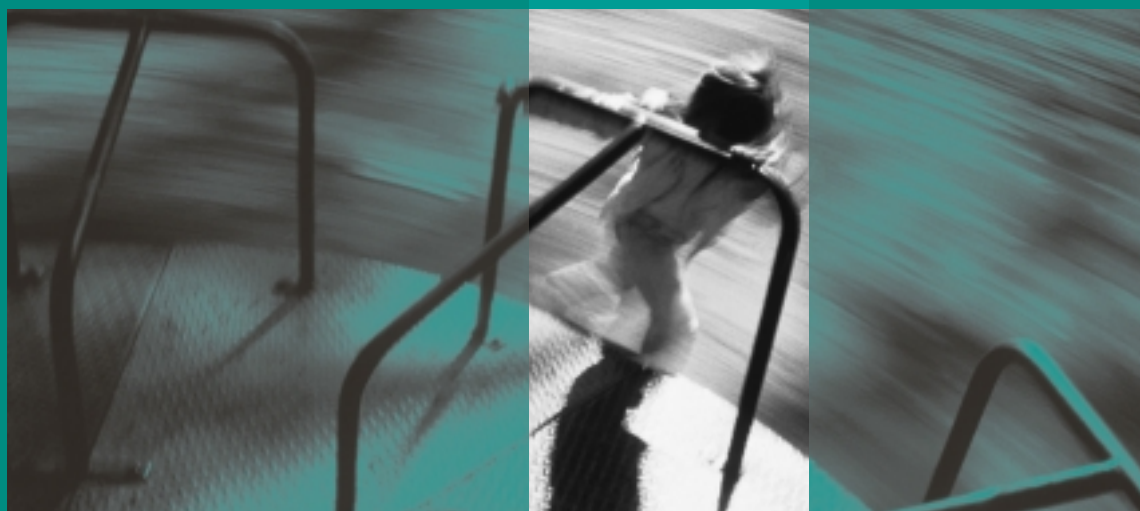
Medarbejderinddragelse

I arbejdet for at opnå en generel større medarbejderinddragelse i Miljøstyrelsens interne miljøarbejde er de første skridt taget til at lave et fælles sikkerheds- og miljøudvalg.

Kommende indsatser

I 2001 vil der blive udgivet en samlet miljøreddegørelse for ministeriet som grøn virksomhed. Miljøreddegørelsen vil formidle de indsatser ministeriet har iværksat for at blive grønnere. Generelt skal der arbejdes intenst med energistyringen. Årsagerne til det stigende forbrug skal som nævnt undersøges nærmere og mulige forholdsregler iværksættes. Herudover vil Miljøstyrelsen som tovholder udarbejde en egentlig plan for, hvordan medarbejderne i ministeriet transporteres mest miljørigtigt til og fra arbejde samt på tjenesterejser.

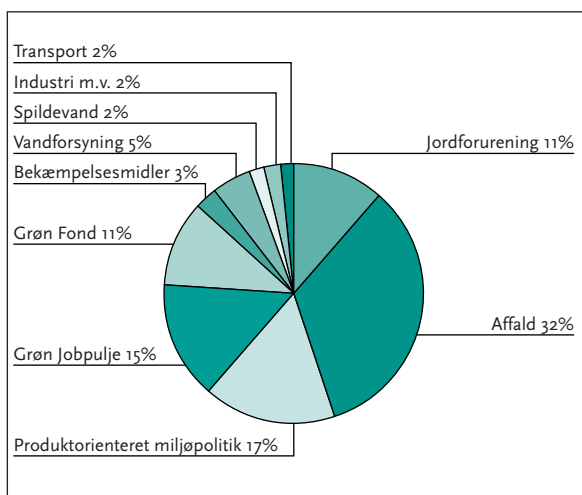
Tilskudsordninger

5.1. INDLEDNING¹

Miljøstyrelsen administrerer en bred vifte af tilskudsordninger på miljøområdet. Tilskudsordningerne er især koncentreret om 4 større områder: Jordforurening, affald, produktorienteret miljøpolitik samt Grøn Jobpulje/Grøn Fond. Derudover ydes i mindre omfang tilskud indenfor områderne: Bekæmpelsesmidler, vandforsyning, spildevand og transport, *jf. figur 1*. Der er i 2000 samlet udbetalt tilskud for knap 430 mill. kr.

FIGUR 1.
UDGIFTER TIL TILSKUD FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER.
PROCENTVIS FORDELING. 2000.

I det følgende gøres nærmere rede for anvendelsen af tilskudsmidlerne og for de opnåede resultater².

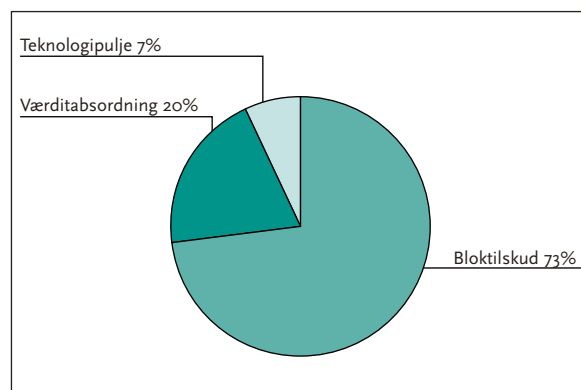
5.2. JORDFORURENING

Jordforureningsområdet har siden 1. januar 2000 været reguleret af Lov om forurennet jord, der erstatter Affaldsdepotloven, værditabsloven og dele af Miljøbeskyttelsesloven.

Den offentlige indsats på jordforureningsområdet beløber sig til i alt 207 mill. kr. og samler sig særligt om tre aktiviteter: Amternes indsats samt de to statslige tilskudsordninger; Værditabsordningen og Teknologipuljen, *jf. figur 2*. Dertil kommer

mindre udgifter til øvrige opgaver, herunder dækning af kommuner og amters udgifter til oprydning på kommunale gasværksgrunde³.

FIGUR 2.
STATSLIGE TILSKUDSBEVILLINGER TIL JORDFORURENING.
PROCENTVIS FORDELING. 2000.

I 1996 skete der en økonomisk og administrativ uddelegering af den offentligt finansierede oprydningsindsats fra Miljøstyrelsen til amterne. Den decentrale struktur i den offentlige indsats er bevaret i Lov om jordforurening. I konsekvens heraf overføres årligt i størrelsesordenen 150 mill. kr. som bloktilskud til amterne til delvis finansiering af amternes kortlægnings- og oprydningsindsats. Amternes oprydningsindsats bliver gennemført på grundlag af en miljømæssig prioritering inden for særlige indsatsområder, herunder områder med drikkevandsinteresser, boliger og børneinstitutioner.

I forbindelse med uddelegeringen i 1996 fik Miljøstyrelsen ansvaret for at igangsætte et teknologiudviklingsprogram for afprøvning af rensnings- og afværgeteknologier på området jord- og grundvandsforurening, *jf. afsnit 5.2.1*.

Værditabsordningen, som blev etableret i 1993, indebærer, at boligejere kan få fremrykket en offentligt finansieret oprydning af forurennet jord mod at yde en egenbetaling, *jf. afsnit 5.2.2*.

Udover den offentlige indsats gennemføres et stort antal oprydninger af private grundejere. Der gennemføres også mange oprydninger på tidligere benzinstationgrunde som led i ordningen om Olie-

1. Den internationale miljøbistand beskrives i Kapitel 6.
2. For oplysninger om regnskabstal henvises til bilag 3.
3. Jf. konto 23.22.05. og konto 23.22.09.

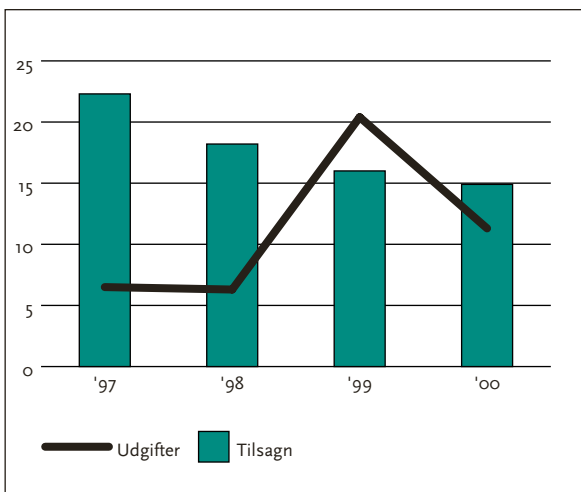
branchens Miljøpulje, ligesom både DSB/Banestyrelsen og Forsvaret gennemfører oprydning af egne arealer.

5.2.1. Teknologipulje⁴

Teknologipuljen er en tilskudsordning for udvikling af rensnings- og afværgeteknologier på jordforureningsområdet. Formålet med ordningen er at identificere oprydningsteknologier overfor jord- og grundvandsforureninger, således at det i fremtiden vil være lettere økonomisk, miljømæssigt og teknisk at vælge de oprydningsteknologier, der er optimale på de pågældende lokaliteter. Ordningen administreres af Miljøstyrelsen i samråd med Depotrådet, som består af repræsentanter for de kommunale parter, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Industri, Danske Entreprenører, vandværksforeninger samt landbrugets organisationer.

Der er i 2000 igangsat nye aktiviteter for 15 mill. kr. og afholdt udgifter, herunder til tidligere igangsatte aktiviteter, for 11 mill. kr., *jf. figur 3*.

FIGUR 3.
TILSAGN SAMT UDGIFTER. MILL. KR. 1997-2000.

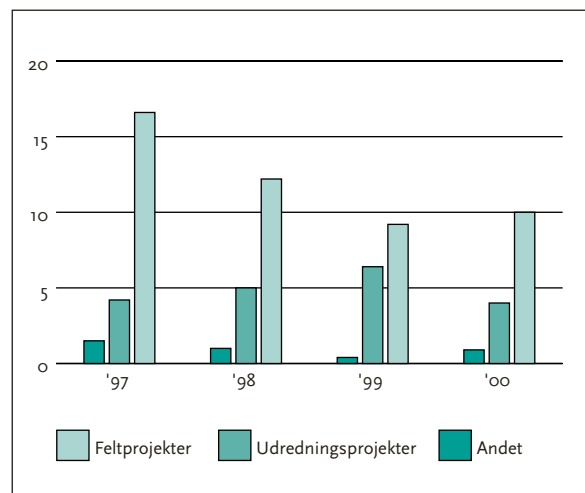
Der er fra 1999 til 2000 et mindre fald i afgivne tilsagn, som følge af et mindre fald i bevillingerne. Udgifterne i 2000 er også faldet i forhold til 1999, hvor antallet af afsluttede projekter var meget højt.

Administrationen af ordningen er baseret på en programbeskrivelse samt på Depotrådets anbefal-

linger af principper og programområder⁵ og i ”Teknologiprogram for jord- og grundvandsforurening 2000”. Der lægges vægt på, at puljen anvendes til udvikling og dokumentation af teknologier, der under danske forhold kan anvendes på typiske forureningskomponenter samt til projekter, der afprøver grænser for det teknisk mulige indenfor bl.a. oprensningssniveauer, behandlingsteknologi, billiggørelse og dokumentation. Endvidere lægges vægt på formidling af de opnåede resultater til alle interesserede parter, herunder særligt til de myndigheder, som skal vurdere afværge- eller oprydningprojekter.

2/3 af tilsagnsbeløbet – 10 mill. kr. – er i 2000 bevilget til 12 feltprojekter, *jf. figur 4*.

FIGUR 4.⁶
TILSAGN FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER. MILL. KR. 1997-2000.

Samlet vurderes det, at Teknologipuljen opfylder formålet. I de forløbne 4 år har Teknologipuljen således primært fokuseret på udvikling af afværgeteknologier overfor klorerede opløsningsmidler og olie/benzinforureninger, som udgør to af de væsentligste kilder til jord- og grundvandsforurening. Puljen har således medvirket til udvikling af flere nye teknologier til håndtering af forurening med klorerede opløsningsmidler. Desuden er der via puljen udviklet en billig metode til rensning af grundvand forurenet med krom. Endelig er der i den forløbne periode fremkommet et godt overblik

4. Konto 23.22.08.

5. Se Depotredegørelse for 1996.

6. Et feltprojekt er et tilskudsprojekt til en virksomhed eller lign., som selv står for den fysiske jordrensning. Et udredningsprojekt er en teoretisk sammenstilling af viden.

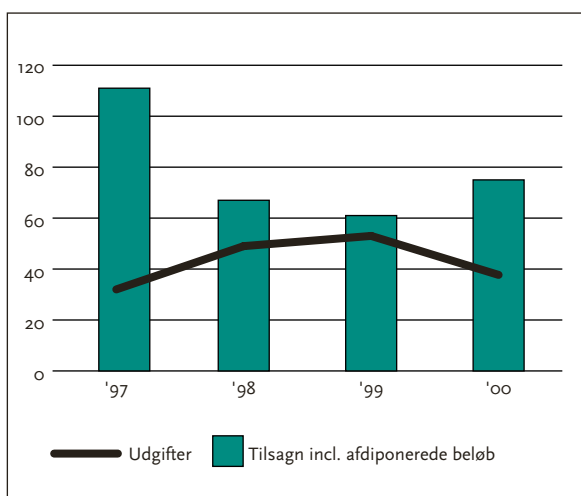
over metoder til håndtering af bl.a. tungmetalforureninger og MTBE forurenet grundvand. Specifikke teknikker som vakuumventilering, termisk assisteret oprensning og naturlig nedbrydning er nærmere beskrevet og vurderet. Ordningen skal evalueres ved årsskiftet 2001/2002.

5.2.2. Værditabsordning⁷

Med Værditabsordningen, der trådte i kraft i 1993, fik boligejere, der uforvarende er blevet ejere af en forurenet grund, mulighed for at få foretaget en fremrykket offentligt finansieret oprydning af grunden mod en egenbetaling, som udgangspunkt på ca. 40.000 kr. for en almindelig parcelhusgrund. Hvis der efter oprydning på grunden stadig er en restforurening, vil boligejeren normalt få egenbetalingen retur sammen med en erklæring om, at restforureningen er uden betydning for ejendommens anvendelse som helårsbolig.

I 2000 blev der givet tilsagn om finansiering af nye undersøgelser og oprydninger for 76 mill. kr., hvoraf 34 mill. kr. vedrører mindreforbrug fra tidligere bevilgede projekter, der ikke er gennemført. Udgifterne til tidligere bevilgede oprydninger m.v. androg 38 mill. kr., jf. figur 5. I gennemsnit er ca. 10 pct. af de samlede udgifter anvendt til undersøgelser og udgifter forud for oprensningen.

FIGUR 5.
TILSAGN OG UDGIFTER UNDER VÆRDITABSORDNINGEN.
MILL. KR. 1997-2000.

Værditabsordningen administreres efter et "først til mølle" princip. Dette indebærer, at amterne, efter at have vurderet ansøgningerne, videresender disse til Finansstyrelsen, hvor de skrives på en venteliste. Herefter imødekommes ansøgningerne i takt med, at der er bevillinger hertil. I 2000 androg efterspørgslen på ordningen fra årets ansøgninger samt ansøgninger på venteliste i starten af året ca. 212 undersøgelses- og oprydningssprojekter. Der er givet tilsagn til 132 projekter fordelt på 89 oprydningssprojekter og 43 undersøgelsesprojekter, jf. tabel 1.

TABEL 1.
ANSØGNINGER OG IGANGSATTE UNDERSØGELSER OG OPRYDNINGER. 1997-2000.

Antal	1997	1998	1999	2000
Ansøgninger	103	121	230	212
Oprydninger og undersøgelser	103	78	61	132
Behovsdækning (pct.) ⁸	100,0	64,5	26,5	62,3

Søgningen på ordningen viser en stigende tendens i specielt de seneste to år, jf. tabel 1. Det har været muligt i 2000 at imødekomme 62 pct. af ansøgningerne.

Der er iværksat en evaluering af ordningen i 2000/2001. Evalueringen skal blandt andet vurdere ordningens resultater, samt om ordningen bliver administreret tilfredsstillende. Evalueringen er ved at blive færdiggjort, og vil blive forelagt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg i foråret 2001.

5.3. AFFALD

I Regeringens affaldsplan for perioden 1998-2004, *Affald 21*, tager de overordnede målsætninger udgangspunkt i at forebygge affaldsproduktionen og at øge kvaliteten i affaldsbehandlingen. Det skal dels ske ved at reducere miljøpåvirkninger fra de miljøbelastende stoffer og materialer i affaldet, dels at udnytte affaldets ressourcer bedre, først og fremmest med hensyn til materialer, dernæst energiindholdet.

7. Konto 23.22.06.

8. Behovsdækning er beregnet som antal oprydninger og undersøgelser i pct. af ansøgninger.

For nogle genanvendelige fraktioner er der indført indsamlingssystemer med kildesortering, som borgere og virksomheder deltager i. Kildesortering af affaldet er et centralt element i den danske affaldsmodel.

Der er indført indsamlingsordninger for brugte dæk, blyakkumulatorer, biler og NiCd-batterier, *jf. afsnit 5.3.1-5.3.4.*, hvor der via gebyr- og afgiftsfinansierede tilskud er skabt økonomisk incitament til indsamling. Endvidere ydes under *Renere Produktordningen* tilskud til udviklings- og demonstrationsprojekter vedr. genanvendelse, *jf. afsnit 5.3.5.*

Der er indtil 1. juli 2000 ydet tilskud til indsamling af spildolie, som er indsamlet og anvendt som brændsel på fjernvarmeværker. Ordningen ophørte 1. juli 2000, idet Mineraloliebranchen fra denne dato har etableret en tilsvarende ordning, som finansieres af branchen.

5.3.1. Indsamling af dæk⁹

Der ydes tilskud til virksomheder, der indsamler og leverer dæk med henblik på at anvende dækkene til fremstilling af genanvendeligt gummipulver eller forbrænde dækkene for at udnytte energien. Fra 1. april 2000 er ordningen udvidet fra alene at omfatte dæk fra person-, varebiler og motorcykler til at omfatte dæk fra alle motordrevne køretøjer. Formålet er at sikre en effektiv indsamling og genanvendelse af kasserede dæk og herved undgå, at kasserede dæk tilføres lossepladser. Tilskuddet finansieres ved opkrævning af gebyr for dæk. Ordningen trådte i kraft medio 1995 og administreres af Miljøstyrelsen i samarbejde med Dækbranchens Miljøfond og Told- og Skattestyrelsen.

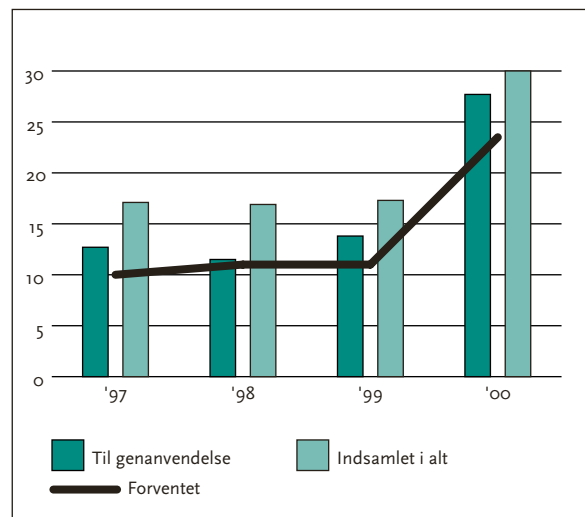
Der har i 2000 været udgifter til indsamling m.v. for 40 mill. kr. og indtægter fra gebyrer på dæk på knap 30 mill. kr. *jf. tabel 2.* De større udgifter i forhold til indtægterne skyldes, dels at der i år 2000 er indsamlet større mængder end forventet, og dels at tilskudsbeløbet i 1998 blev forhøjet fra 1.200 kr. pr. tons til 1.500 kr. pr. tons. Der er derfor i 2000 brugt af opsparingen fra tidligere år. Det forventes, at der også i de kommende år vil være et underskud, og at de akkumulerede midler fra perioden 1995-1999 vil være forbrugt i løbet af de kommende 2-3 år.

TABEL 2.
INDTÆGTER OG UDGIFTER VEDR. INDSAMLING AF DÆK.
1997-2000.

Mill. kr.	1997	1998	1999	2000
Udgifter	15,1	20,0	20,0	40,0
Indtægter	19,7	21,1	22,2	29,5

Målsætningen var i 2000, at der skulle indsamles og anvendes 23.500 tons dæk svarende til 80 pct. af den samlede affaldsmængde. Der blev indsamlet og leveret 27.700 tons dæk til videre anvendelse. Dette udgør næsten 20 pct. mere end forventet, og resultat betragtes som yderst tilfredsstillende, *jf. figur 6.* Stigningen i forhold til 1999 er ca. 100 pct., og skyldes primært, at ordningen er udvidet til at omfatte dæk fra alle typer motordrevne køretøjer. Endvidere indebærer de nye regler om affaldshåndtering af motordrevne køretøjer bl.a., at dæk skal afmonteres som led i affaldsbehandlingen. Det har betydet en stigning i de indsamlede mængder på 2-3.000 tons. Samtidig kan der konstateres et fald i mængden af dæk, der afsættes til genbrug.

FIGUR 6.
INDSAMLEDE DÆK TIL GENANVENDELSE. 1000 TONS.
1997-2000.

9. Konto 23.23.04.10.

5.3.2. Indsamling af blyakkumulatorer¹⁰

Der ydes tilskud til indsamlere af blyakkumulatorer. Formålet er at sikre effektiv genanvendelse af bly og herved undgå, at det tilføres lossepladser og affaldsforbrændingsanlæg til skade for miljøet. Tilskuddet finansieres af et gebyr på blyakkumulatorer. Ordningen administreres af Miljøstyrelsen i samarbejde med Told- og Skattestyrelsen og Returbat (Foreningen til indsamling af blyakkumulatorer i Danmark).

Der har i 2000 været udgifter til indsamling m.v. for knap 7 mill. kr. og indtægter fra gebyrer på blyakkumulatorer for 13 mill. kr. Den forholdsvis store forskel mellem indtægter og udgifter har været kendetegnende fra ordningens start i 1996. Udgifterne har således været væsentligt mindre end forventet, *jf. tabel 3.*

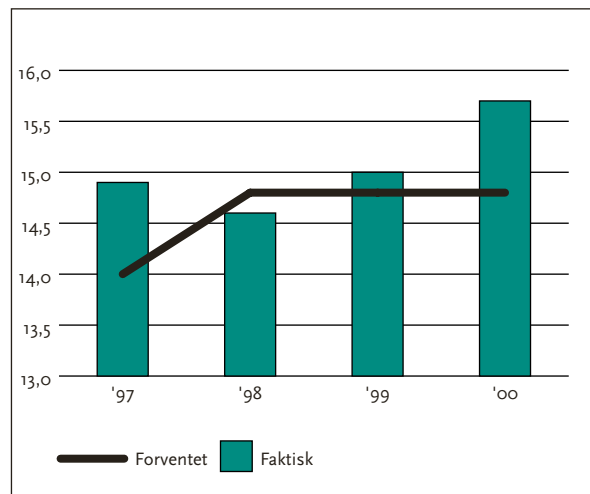
TABEL 3.
INDTÆGTER OG UDGIFTER VED INDSAMLING AF
BLYAKKUMULATORER. 1000 KR. 1997-2000.

Mill. kr.	1997	1998	1999	2000
Udgifter	1,7	4,1	6,2	6,5
Indtægter	11,7	14,6	13,6	13,1

Tilskuddet er fastsat som et maksimumsbeløb, hvor indsamlerens indtægt ved salg af bly fra akkumulatorerne fraregnes ved udbetaling af tilskud. Når der i perioden ikke er udbetalt de forventede tilskudsmidler skyldes det bl. a., at indsamlerne har fået højere priser for blyet end forventet. Der er i 2000 udarbejdet en ændring af bekendtgørelsen med henblik på at skabe større overensstemmelse mellem tilskud og gebyrindtægter. Ændringen betyder, at gebyrerne halveres, og at tilskudssatsen reguleres, så det indregnes, dels at tilskuddet er momspligtigt, dels at omkostningerne for indsamlerne er steget.

Det var målsætningen, at der i 2000 skulle indsamles 14.800 tons blyakkumulatorer. Der er i 2000 indsamlet og afleveret 15.665 tons blyakkumulatorer. Resultatet er en forbedring i forhold til 1999, *jf. figur 7.*

FIGUR 7.
INDSAMLEDE MÆNGDER BLYAKKUMULATORER. 1000 TONS.
1997-2000.

Returbat udarbejder en årsberetning for ordningen, som forventes offentliggjort i foråret 2001.

5.3.3. Indsamling af biler¹¹

Fra 1. juli 2000 udbetales godtgørelse til bilejere, der har afleveret en udtjent person- eller varebil til en registreret ophugningsvirksomhed. Godtgørelsen udgør 1.200 kr. for biler, der er afmeldt fra motorregisteret i perioden 1. juli - 31. december 2000. Fra 1. januar 2001 udgør godtgørelsen 1.500 kr.

Der blev i 2000 overført 55 mill. kr. til Miljøordning for Biler til administration og udbetaling af godtgørelse til godt 40.000 bilejere. Det var forventet, at der i år 2000 ville blive udbetalt godtgørelse til ca. 85.000 bilejere. Årsagen til den betydelige afvigelse skyldes, dels at der var en forventning om at bilejere, der stod for at skulle skrotte en bil i foråret inden ordningen trådte i kraft, ville udskyde skrotningstidspunktet til efter ordningens ikrafttræden. Denne effekt er udeblevet. Endvidere kan det konstateres, at et betydeligt antal brugte biler udføres af Danmark med henblik på istandsættelse og fortsat anvendelse i modtagerlandet. Antallet af kasserede biler, der vil blive omfattet af ordningen i de kommende år, forventes på baggrund heraf at være ca. 20.000 mindre end oprindeligt forudsat.

10. konto 23.23.04.30

11. konto 23.23.04.40

5.3.4. Indsamling af NiCd-batterier.¹²

Der udbetales godtgørelse til private og offentlige virksomheder og foreninger m.v., der indsamler brugte nikkel-cadmium batterier og afleverer dem til genanvendelse og oparbejdning. Formålet med tilskuddet er at tilskynde til indsamling og genanvendelse af disse tungmetalholdige batterier.

Godtgørelsen skal ses i sammenhæng med afgiften på hermetisk forseglede nikkel-cadmium-batterier. Det er tilstræbt, at indtægterne fra afgiftsprovenuet og udgifterne til godtgørelsesordningen stort set svarer til hinanden.

Der har i 2000 været udgifter til indsamling m.v. for knap 9 mill. kr. ud af en udbetalingsbevilling på godt 26 mill. kr. *jf. tabel 4*. Mindreforbruget skyldes, at der er indsamlet færre batterier end forventet.

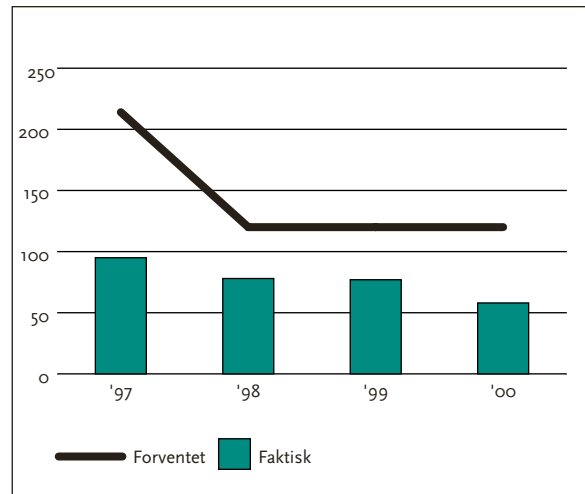
TABEL 4.
BEVILLING OG UDGIFTER TIL INDSAMLING AF NICD
BATTERIER. MILL. KR. 1997-2000.

Mill. kr.	1997	1998	1999	2000
Udgifter	11,2	9,4	9,9	8,7
Bevilling	25,7	19,9	25,6	26,4

Det er fortsat væsentligt sværere end forventet at få de brugte batterier samlet ind hos forbrugerne. Forbrugerne opbevarer de udslidte batterier længere end forventet, før de kasseres. Det formodes således, at der er lagre hos forbrugeren, som det endnu ikke er lykkedes at få indsamlet.

Der blev i 2000 indsamlet 58 tons brugte nikkel-cadmium batterier.

FIGUR 8.
INDSAMLEDE MÆNGDER NIKKEL-CADMIUM BATTERIER. TONS.
1997-2000.

Det formodes endvidere, at de lave indsamlede mængder kan skyldes, dels at batterierne holder længere end forventet, dels at mange nikkel-cadmiumbatterier er indbygget i elektroniske produkter og indsamles via denne affaldsstrøm. Da der først skal ske en demontage af elektronikaffaldet, opstår der en tidsmæssig forsinkelse i indsamlingen af batterier.

Der er i 2000 gennemført et udredningsarbejde for at få bedre overblik over de kommende års affaldsmængder og afgiftens indvirkning på forbrugsmønstret. Rapporten viser, at affaldsmængderne vil stige i de kommende år. Der har også i 2000 været gennemført en informationskampagne for at forsøge at øge de indsamlede mængder.

5.3.5. Udviklings- og demonstrationsprojekter om affald og genanvendelse¹³

Som en del af Udviklingsordningen under Program for renere produkter m.v. ydes der tilskud til udrednings-, udviklings-, demonstrations- og informationsprojekter om affald og genanvendelse. Det drejer sig om projekter, der ikke er direkte produktrelaterede, men som i højere grad er relaterede til specifikke affaldsfraktioner samt indsamlings- og behandlingssystemer.

Formålet med at yde tilskud til projekterne er at støtte opfyldelsen af målsætninger og strategier på affalds- og genanvendelsesområdet. Målsætninger-

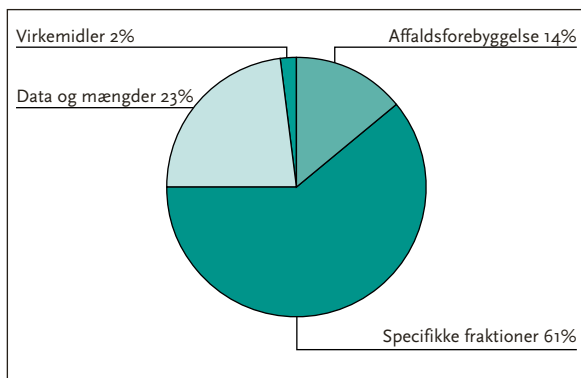
12. Konto 23.23.05.10
13. Konto 23.23.11.10.

ne fremgår af Affald 21.

Tilskudsordningen til renere produkter m.v. blev fra og med 2000 udvidet med 60 mill. kr. årligt i forbindelse med en omlægning af tilbageførelsen af CO₂-afgifter til erhvervslivet. Anvendelsen af disse midler skal helt overvejende målrettes mod fremstillingsvirksomheder. Udviklingsordningen for affalds- og genanvendelsessystemer fik tilført 7 mill. kr. af CO₂-midlerne.

Der er i 2000 givet tilskud for knap 20 mill. kr. til 27 projekter indenfor de forskellige indsatsområder, jf. figur 9.

FIGUR 9.
TILSAGN FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER. PROCENTVIS FORDELING. 2000.

Indenfor området *Virkemidler* var målet at iværksætte og gennemføre projekter, der bidrager til at udvikle og implementere hensigtsmæssige udformninger af virkemidler og initiativer inden for udvalgte områder. Der blev bl.a. igangsat et projekt om barrierer for genanvendelse af ren og forurenet jord for herigennem at afdække hvilke virkemidler, som kan anvendes for at sikre en mere optimal håndtering.

På området *Affaldsmængder og datagrundlag* blev der bl.a. fokuseret på kortlægning af de danske affaldsstrømme og deres sammensætning samt på materialestrømsstatistikker og massestrømsanalyser for returpapir, plast- og metalemballage, glas, emballageforsyning og organisk affald/kompost.

Affaldsforebyggelse er en overordnet målsætning i Affald 21, og målet for 2000 var at iværksætte og gennemføre projekter, der bidrager til en faktisk implementering af affaldsforebyggende initiativer. Til fremme af affaldsforebyggelsen blev der bl.a.

igangsat kortlægning af 3 affaldstunge brancher, samt en analyse af potentialet for affaldsforebyggelse ved renovering fremfor nybyggeri.

Affald 21 lægger op til en øget sortering af affaldet i flere fraktioner med henblik på at sikre en bedre udnyttelse af affaldets ressourcer gennem genanvendelse og særskilt behandling.

Indenfor indsatsområdet *Genanvendelse af specifikke fraktioner – indsamling, behandling, formidling og information* var målsætningen at iværksætte og gennemføre projekter vedr. udvalgte fraktioner, med henblik på at udvikle teknikker til sortering og indsamling. Tilskudsområderne var særligt møntet på fremstillingsvirksomheder, dvs. at der i disse projekter udelukkende blev disponeret CO₂-midler, i alt 5 mill.kr., jf. boks 1.

Derudover var der på Finansloven i 1999 afsat knap 17 mill. kr. til fuldskalaforsøg med indsamling og bioforgasning af organisk dagrenovation. Der blev i 1999 igangsat 3 fuldskalaforsøg, og for de resterende midler blev der i 2000 givet tilskud til 2 supplerende projekter.

Der vil først foreligge resultater fra de 3 fuldskalaforsøg, når alle 3 forsøg er fuldført ved udgangen af 2002.

Den tidligere tilskudsordning under Rådet ved-

Boks 1. Projekter under indsatsområdet genanvendelse af specifikke fraktioner

- Informationskampagne om elektriske og elektroniske produkters indhold af miljøbelastende stoffer, og om indsamlingsordningen for NiCd batterier i form af TV-spot samt trykt informationsmateriale.
- Virkemiddel analyse for øget genanvendelse af farligt affald med kortlægning af affaldsmængder, analyse af behandlingsmetoder og vurdering af barrierer for genanvendelse.
- Evaluering og udvikling af kommunale indsamlingssystemer for glasemballage fra husholdninger.
- Evaluering og kortlægning af ordninger for hjemmekompostering af organisk dagrenovation og haveaffald.
- Informationskampagne om miljøfordele ved genanvendelse af papir og pap fra virksomheder og private husholdninger.
- Belysning af muligheder for at øge genanvendelsen af aske fra biobrændsel til jordbrugsformål.
- Udvikling af bedre behandlingsmetoder indenfor områderne PVC, elektronikaffald, shredderaffald, imprægneret træ og batterier.

Boks 2.

Afsluttede affald- og genanvendelsesprojekter. 2000.

- Genbrug af danske vinflasker (MP556).¹⁴
- Kortlægning af affaldssammensætningen i servicesektoren; Institutioner, handel og kontor (AR 21/2000)
- Informationskampagne om elektriske og elektroniske produkters indhold af miljøbelastende stoffer (TV-spots samt diverse trykt materiale).
- Eksempler på indsamlingssystemer for papir og pap fra husholdninger (MP 563).
- Fordele og ulemper ved gebyrdifferentierede indsamlingssystemer for husholdningsaffald (MP 576).
- Kortlægning og evaluering af erhvervsaffaldskonsulentordninger i kommuner og affaldsselskaber (MP 583).

rørende genanvendelse og mindre forurenende teknologi, ”Udviklings- og demonstrationsprojekter”, stoppede med udgangen af 1998. Der er dog stadig igangværende projekter på ordningen. I 2000 blev der afsluttet 12 projekter, og der resterer herefter 4 projekter, som forventes afsluttet i 2001.

5.4. RENERE PRODUKTER

Udvikling af renere produkter er en af hjørneste-
nene i at fremme en miljømæssig bæredygtig ud-
vikling såvel nationalt som internationalt. Målet er
at styrke udvikling og afsætning af renere produk-
ter, så den samlede miljøbelastning i produkternes
levetid fra produktion til bortskaffelse bliver ned-
bragt. Indsatsen skal ses i sammenhæng med, at
det bærende element i miljøbeskyttelsesloven er at
forebygge, at forurening opstår.

Målet søges opfyldt gennem en bred vifte af vir-
kemidler, herunder bl.a. tilskudsprogrammet for
Renere Produkter, *jf. afsnit 5.4.1*.

For at fremme udvikling, afsætning og anvendelse af produkter, som er mindre miljøbelastende end andre lignende produkter, ydes tilskud til miljømærkeordningerne ”Blomsten” og ”Svanen”. Miljømærkeordningerne, som er delvist gebyrfinansieret har til formål at stimulere til et mere miljøvenligt forbrug ved vejledning af forbrugere og indkøbere, som ønsker at handle miljøbevidst, *jf.*

afsnit 5.4.2.

Derudover ydes under Aktionsplan for Økologisk Omstilling tilskud til udvikling af økologiske byggematerialer og konstruktioner for at forebygge, at byggeriet giver anledning til en række belastninger af arbejdsmiljø, indeklima og ydre miljø.¹⁵

5.4.1. Program for Renere produkter¹⁶

Det overordnede formål med tilskudsordningen for Renere Produkter er at nedsætte miljøbelastningen fra produkter i forbindelse med udvikling, produktion, markedsføring, afsætning og anvendelse, herunder håndtering af det affald, der opstår i produkternes livscyklus. Dette sker ved at tilskynde til, at produkternes miljøegenskaber bliver en del af markeds- og konkurrencebetingelserne, og at de enkelte aktørgrupper medvirker til at reducere miljøbelastningen ved fremstilling og brug af produkter samt ved affaldshåndtering.

Tilskudsordningen administreres af Miljøstyrelsen efter retningslinier, der er fastsat i samspil med Miljørådet for Renere Produkter. Miljørådet er udpeget af miljø- og energiministeren og er sammensat af repræsentanter for de kommunale parter, ministerier, grønne organisationer, forbrugere, arbejdsmarked og erhvervsliv samt affaldsområdet. Miljørådet har til opgave at rådgive om aktiviteter, der har til formål at styrke den produktorienterede miljøindsats og fremme den tekniske udvikling vedr. affaldshåndtering.

Miljørådet for renere produkter vedtager desuden hvert år en plan for prioriteringen af årets midler. Miljøstyrelsen udmelder en plan for ansøgningsfrister og –former for de enkelte emner i den årlige prioriteringsplan. Sammen med ansøgningsfristerne meddeles det, hvordan der kan ansøges inden for de forskellige emner. Der kan være tale om enten udbud, eller indkaldelse af ansøgninger ved annoncering. Hvis der er tale om mindre projekter, kan Miljøstyrelsen henvende sig direkte til én eller flere rådgivere/virksomheder for at få indsendt projektforslag. Procedurene er ændret for at sikre en sund konkurrence om midlerne.

Ordningen er beskrevet i en programbeskrivelse, der fastlægger de overordnede rammer. Indsats-

14. MP er forkortelse for Miljøprojekt og AR er forkortelse for Arbejdsrapport.

15. Konto 23.28.02.20.

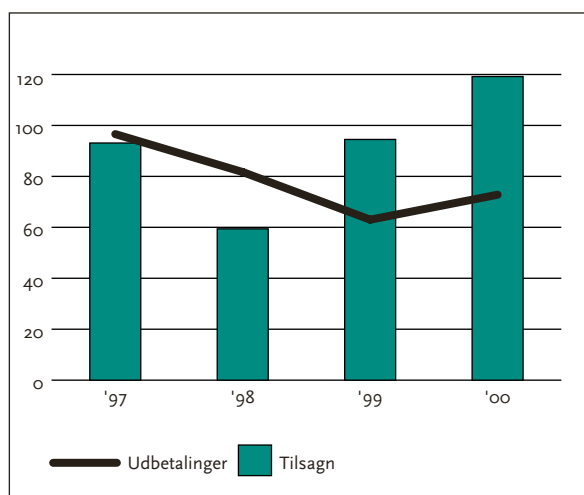
16. Konto 23.23.11.10.

sen er opdelt i delprogrammer for affald/genanvendelse, miljøkompetence, fremme af miljømærkeordninger samt udvikling af renere produkter. Endvidere støttes informationsformidling samt i mindre omfang særligt perspektivrige enkeltprojekter.

Tilskudsprogrammet blev i 2000 suppleret med 60 mill. kr. fra erhvervslivets CO₂-afgifter, som skal tilbageføres som tilskud til fremstillingsvirksomheder.

Der er i 2000 givet tilsagn om tilskud til projekter for et samlet beløb på 121 mill. kr., og udgifter på 73 mill. kr. til udbetalinger til projekter igangsat i 2000 og tidligere, *jf. figur 10*.

FIGUR 10.
TILSAGN OG UDBETALINGER. MILL. KR. 1997-2000.

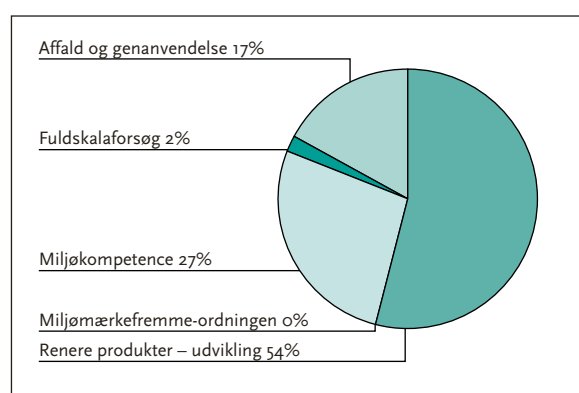
Der har i 2000 i lighed med tidligere år været stor interesse for tilskudsprogrammet. I 2000 nåede antallet af ansøgninger således op på 453. Heraf modtog 363 tilsagn om tilskud svarende til 80 pct. af de modtagne ansøgninger. Der er givet i alt 243 tilsagn til projekter målrettet fremstillingsvirksomheder under CO₂-puljen, og 120 tilsagn til øvrige projekter, *jf. tabel 5*.

TABEL 5.
ANSØGNINGER OG IGANGSATTE PROJEKTER. 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Ansøgninger	215	101	338	453
Igangsatte projekter	141	58	184	363
Gennemførelsesprocent ¹⁷	66	57	54	80

I overensstemmelse med prioriteringsplanen har indsatsen i 2000 været fordelt på en række delområder, *jf. figur 11*.

FIGUR 11.
TILSAGN FORDELTE PÅ INDSATSOMRÅDER. PROCENTVIS FORDELING. 2000.

Under *udviklingsordningen* er der givet støtte til 110 projekter, som alle bidrager til udvikling, markedsføring og afsætning af renere produkter. Bl.a. er der inden for kemikalieområdet ydet en indsats rettet mod stoffer fra Listen over uønskede stoffer, herunder PVC, Phtalater, kraftige drivhusgasser. Desuden er ydet en målrettet indsats inden for de tre produktområder elektronik, tekstiler og gods-transport. Endelig er der iværksat metodeudvikling i forhold til livscyklusvurderinger samt en indsats rettet mod offentlige grønne indkøb. Der er som noget nyt i 2000 igangsat 8 brancheindsatser på områderne kølemøbler, belysning, vaske-, rengørings- og rensmiddelområdet, møbelbranchen, plastindustrien, jern- og metalstøberier samt emballageindustrien.

Tilskud til *miljøkompetence* har givet ca. 350 virksomheder, myndigheder og institutioner mulighed for at arbejde med kompetenceopbygning indenfor miljøledelse, produktorienteret miljøarbejde samt grønne indkøb.

17. Gennemførelsesprocenten viser igangsatte projekter i pct. af ansøgninger.

Miljømærkefremmeordningen har ydet tilskud til 6 nye miljømærkelicenser på områderne møbler, industrielle afvaskere og sko i 2000.

Der er endvidere givet tilsagn til Affald og Genanvendelse og fuldskalaforsøg med bioforgasning, *jf. afsnit 5.3.5.*

Der skulle i 2000 have været igangsat en samlet evaluering af Renere Teknologi-ordningen fra 1993-1997, men den er udskudt til 2001.

5.4.2. Miljømærkeordninger¹⁸

Der ydes tilskud til EU-miljømærket "Blomsten" og det nordiske miljømærke "Svanen". Formålet med miljømærkeordningerne er at fremme udvikling, afsætning og anvendelse af produkter, som er mindre miljøbelastende end andre lignende produkter gennem vejledning af forbrugere og indkøbere, som ønsker at handle miljøbevidst. Administrationen af miljømærkeordningerne varetages i samarbejde med Miljømærkenævnet og Miljømærkesekretariatet.

Udgifterne modsvares delvis af indtægter fra ansøgnings- og anvendelsesgebyrer på de to ordninger.

Der har i 2000 været udgifter og indtægter for hhv. 15 og 8 mill. kr., *jf. tabel 6.* Stigningen i såvel indtægter som udgifter er et udtryk for, at miljømærkeordningerne vinder stadig større udbredelse. Især det nordiske miljømærke Svanen er, hurtigere end forventet, blevet en succes.

TABEL 6.
INDTÆGTER OG UDGIFTER. MILL. KR. 1997-2000.

Mill. kr.	1997	1998	1999	2000
Udgifter	0,6	8	11,6	14,9
Indtægter	0	2,8	5,1	8,3

Miljømærkesekretariatet tildelte i 2000 106 nye licenser på Svanen og 5 på Blomsten. Sekretariatet behandlede 73 ansøgninger om fornyelser og udvidelser af Svanelicenser. Desuden blev 36 miljømærkede produkter fra andre nordiske lande registreret til markedsføring i Danmark.

I 2000 var det målsætningen, at der inden ud-

gangen af år 2000 skulle være mere end 1.200 miljømærkede produkter på det danske marked. Ved udgangen af 2000 var antallet steget til ca. 2.500 miljømærkede produkter, hvilket vurderes at være særdeles tilfredsstillende.

5.5. DEN GRØNNE JOBPULJE¹⁹

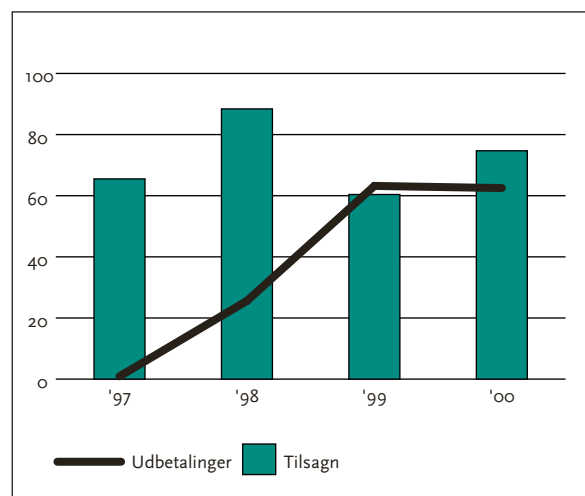
Formålet med Den Grønne Jobpulje er at forbedre miljøet ved at fremme skabelsen af nye arbejdspladser inden for miljøområdet. Jobpuljen administreres af Miljøstyrelsen og ledes af en bestyrelse, som udpeges af miljø- og energiministeren.

Ved etableringen af Jobpuljen i 1997 blev der afsat en samlet ramme på ca. 295 mill. kr. til iværksættelse af projekter i perioden 1997-2000.

Ved forvaltningen af Jobpuljen lægges der bl.a. vægt på at skabe varige arbejdspladser med et betydeligt miljø- og ressourceindhold. Det sker bl.a. gennem delvis finansiering fra ansøgerne og/eller andre bidragsydere, projekternes demonstrationseffekt og den jobskabelse, som er afledt af projekterne.²⁰

Der er i 2000 givet tilsagn om tilskud til 165 projekter for i alt knap 79 mill. kr., *jf. figur 12.* Der er i 2000 udbetalt tilskud, herunder til tidligere igangsatte projekter for knap 63 mill. kr.

FIGUR 12.
TILSAGN OG UDBETALINGER. MILL. KR. 1997-2000.

18. Konto 23.23.11.20.

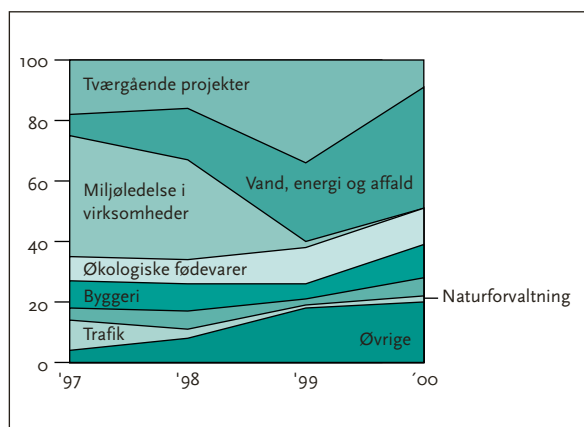
19. Konto 23.27.03.

20. "Programbeskrivelse for Den Grønne Jobpulje 1999 -2000".

Udbetalinger af tilskud steg i perioden 1997-1999 i takt med at stadig flere projekter blev igangsat. I 1999 og 2000 har udbetalingerne ligget på samme niveau, fordi der nu er balance mellem antallet af projekter, der igangsættes og projekter der afsluttes.

Der er i 2000 især sket en stigning i tilskud til projekter indenfor området ”Vand, energi og affald”, *jf. figur 13*. Dette har ikke mindst drejet sig om affalds-medarbejdere, dels erhvervsaffaldskon-sulenter hos affaldsselskaberne, dels affaldsmedar-bejdere i lokale boligområder.

FIGUR 13.
TILSAGN OM TILSKUD FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER.
PROCENTVIS FORDELING. 1997-2000.

Der er også igangsat forholdsvis mange projekter med sigte på jobskabelse indenfor det rummelige arbejdsmarked, dvs. projekter, som har til formål at skabe grønne jobs for dem, som har sværest ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. Opprioriteringen af dette indsatsområde skal ses i lyset af midtvejsevalueringen fra 1999, der anbefalede, at Jobpuljen forsøgte at få flere projekter med personer, der har vanskeligt ved at finde fodfæste på det almindelige arbejdsmarked.

TABEL 7.
ANSØGNINGER SAMT IGANGSATTE PROJEKTER. 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Ansøgninger	261	510	253	366
Bevilgede projekter	123	215	116	165
Gennemførelsesprocent ²¹	47	42	46	45

Der er i 2000 modtaget flere ansøgninger og afgivet flere tilsagn end i 1999, *jf. tabel 7*. Samlet vurderes det, at resultatet for 2000 er i overensstemmelse med målsætningerne og succeskriterierne for ordningen. Der er skabt et rimeligt antal job i forhold til de disponerede midler, og de igangsatte aktiviteter forbedrer miljøet.

En afsluttende evalueringsrapport vil foreligge ved udgangen af 2001. Der henvises i øvrigt til Jobpuljens årsberetning, der forventes at foreligge i april 2001.

5.6. DEN GRØNNE FOND²²

Den Grønne Fond blev etableret i 1994 og har til formål at fremme befolkningens engagement i en miljøvenlig og økologisk udvikling. Fonden administreres af Miljøstyrelsen og ledes af en bestyrelse, som udpeges af miljø- og energiministeren.

Den Grønne Fond yder støtte til enkeltpersoner, foreninger og organisationer samt i begrænset omfang til offentlige institutioner. Fonden må ikke støtte erhvervsvirksomheder.

Der ydes støtte til en mangfoldighed af projekter. En stor del af projekterne handler om, hvordan den enkelte borger kan tage flere miljøhensyn i sin hverdag. Fonden støtter også ideudvikling og eksperimenter med mere miljøvenlig levevis. Endelig støttes den kritiske offentlige debat om den statslige miljøpolitik. Fra 1996-98 er ca. halvdelen af fondens midler blevet anvendt som løntilskud til et netværk af lokale miljøvejledere – de grønne guider. I 1999 og 2000 fik fonden tilført yderligere 20 mill. kr. årligt til forlængelse af Grøn Guide-ordningen.

21. Gennemførelsesprocenten viser igangsatte projekter i pct. af ansøgninger.

22. Konto 23.27.04.

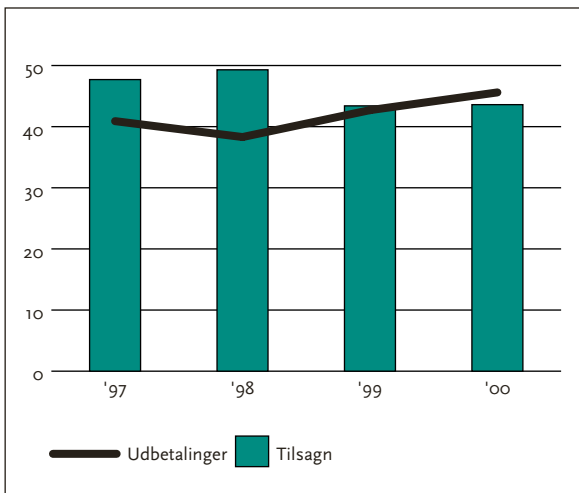
TABEL 8.
ANSØGNINGER SAMT IGANGSATTE PROJEKTER, 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Ansøgninger	510	562	465	436
Bevilgede projekter	259	244	189	202
Gennemførelsesprocent ²³	51	43	41	46

Antallet af ansøgninger og tilsagn var i 2000 på nogenlunde samme niveau som i 1999, *jf. tabel 8*.

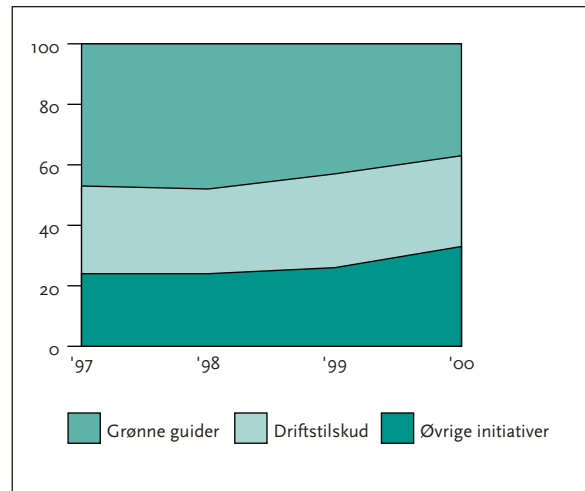
Der er i 2000 givet tilsagn om tilskud til 202 projekter for et samlet beløb på 46 mill. kr. incl. rekvirerede opgaver. Der er foretaget udbetaling af tilskud, herunder til tidligere igangsatte projekter for 46 mill. kr., *jf. figur 14*.

FIGUR 14.
TILSAGN OG UDBETALINGER, MILL. KR. 1997-2000.

Ca. 12 mill. kr. er anvendt som tilskud til en række uafhængige organisationer herunder Grøn Information, Det Økologiske Råd og De Grønne Familier. Til Grøn Guide-ordningen er anvendt 15 mill. kr., mens 14 mill. kr. er anvendt til øvrige initiativer *jf. figur 15*.

FIGUR 15.
TILSAGN FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER. PROCENTVIS FORDELING, 1997-2000.

Øvrige initiativer omfatter hovedsageligt formidlingsprojekter herunder konferencer, udstillinger, kampagner, debatbøger og film, undervisning mv.

Fonden har på denne måde understøttet mulighederne for lokal folkelig deltagelse i miljøarbejde og kvalificeret det folkelige miljøarbejde generelt.

Der pågår en løbende evaluering af de gennemførte projekter, og fondens bestyrelse har på baggrund heraf løbende justeret bevillingspolitikken senest i april 2000.

Der henvises i øvrigt til fondens årsberetning, der forventes at foreligge i april 2001.

5.7. ØVRIGE TILSKUDSORDNINGER

Udover de ovenfor nævnte tilskudsordninger ydes tilskud indenfor vandforsyning, ligesom der afholdes udgifter til industri og håndværk samt trafik/miljø, *jf. afsnit 5.7.1.-5.7.3*.

Derudover administrerer Miljøstyrelsen en bevilling til aktiviteter på bekæmpelsesmiddelområdet²⁴. Bevillingen er finansieret af en afgift på bekæmpelsesmidler, og har bl.a. til formål at understøtte Miljøstyrelsens administration af bekæmpelsesmiddelområdet. Der afholdes bl.a. udgifter til information om bekæmpelsesmidler samt forskning med henblik på at udvikle metoder, der kan nedbringe den samlede miljø- og sundhedsmæssi-

23. Gennemførelsesprocenten viser igangsatte projekter i pct. af ansøgninger.
24. Konto 23.24.31.

ge belastning fra brugen af bekæmpelsesmidler.

Endelig er Miljøstyrelsen i samarbejde med By- og Boligministeriet ansvarlig for en Aktionsplan for økologisk omstilling²⁵. I forbindelse hermed ydes bl.a. tilskud til fremme af økologiske spildeløsningsprojekter, jf. afsnit 5.4.

5.7.1. Industri og håndværk m.v.²⁶

Sammen med Erhvervsfremmestyrelsen har Miljøstyrelsen i perioden 1995-2000 administreret en tilskudsordning vedrørende miljøstyring m.v. Ordningen retter sig især mod små og mellemstore virksomheder, og har til formål at fremme miljøstyring og -revision og derigennem styrke virksomhedernes muligheder for at deltage i en EU-ordning om miljøstyring og -revision (EMAS).

Tilskudsordningen udløb med udgangen af 1999. Der er derfor ikke givet nye tilsagn i 2000, men alene været afholdt udgifter til tidligere igangsatte projekter for 9,4 mill. kr.

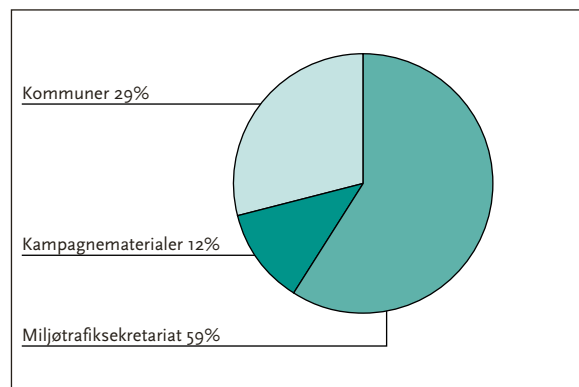
5.7.2. Trafik²⁷

I september 2000 blev der afholdt en national miljøtrafikuge, som var koordineret og planlagt af Miljøstyrelsen i samarbejde med bl.a. Trafikministeriet. Miljøtrafikugen var det danske bidrag til den europæiske bilfri dag den 22. september 2000, hvor over 700 europæiske byer deltog. Formålet med ugen var at synliggøre og skabe debat om mere bæredygtige transportmuligheder med særlig fokus på nye muligheder i byerne. Miljøtrafikugen vurderes at være en succes. Det lykkedes således at involvere langt flere deltagere, at skabe større opmærksomhed og gennemføre flere aktiviteter end forventet. 18 af de største 20 kommuner, mange amter og landsdækkende organisationer bidrog med aktiviteter. En måling fra Gallup, som blev foretaget som led i evalueringen viste, at 53 pct. af befolkningen havde kendskab til ugen, mens 78 pct. fandt, at det er en god ide at gennemføre en kampagne som miljøtrafikugen²⁸.

De samlede statslige udgifter til de eksterne aktiviteter i miljøtrafikugen var 5 mill. kr. som fordel-

te sig med 59 pct. til kampagnesekretariatet, 12 pct. til kampagnematerialer og 29 pct. som tilskud til de kommunale aktiviteter, jf. figur 16.

FIGUR 16.
STATSLIGE UDGIFTER TIL MILJØTRAFIKUGEN. PROCENTVIS FORDELING. 2000.

En væsentlig årsag til den store opbakning fra mange af de største kommuner kan bl.a. tilskrives statens samarbejde gennem flere år med kommuner om at fremme miljøhensyn i den kommunale planlægning.

Gennem de seneste ca. 10 år er der således arbejdet med at udvikle og realisere mere bæredygtige trafikløsninger, især i kommunerne, men også i visse amter. Gennem de seneste år har en lang række kommuner udarbejdet lokale trafik- og miljøhandlingsplaner og udviklet nye trafikløsninger. Kommunernes Landsforening har i slutningen af 2000 udgivet en oversigt over en række aktuelle kommunale virkemidler, og giver i publikationen et bud på hvilken potentiel miljøeffekt, de forskellige virkemidler har.²⁹

5.7.3. Vandforsyning³⁰

I 1997 blev etableret en tilskudsordning vedr. vandforsyning³¹, Vandfonden. Den har til formål at yde tilskud til mindre vandværker og enkeltindvendere, der rammes eller trues af forurening samt at iværksætte udredningsprojekter m.v. på vandforsyningsområdet.

25. Konto 23.28.02.

26. Konto 23.23.12.

27. Konto 23.27.02.

28. Evaluering af miljøtrafikugen 2000. Miljønyt nr.57, 2001.

29. Angår trafikens miljøproblemer og? Muligheder for en lokal transportpolitik

30. Konto 23.28.02.

31. L 326 14/5 1997

Der er nedsat et Vandråd, der har det overordnede ansvar for ordningen. Vandrådet består af repræsentanter fra De kommunale organisationer, vandværksforeningerne, Danmarks Naturfredningsforening samt landbrugsorganisationerne. Miljøstyrelsen er sekretariat for Vandrådet og varetager administrationen af ordningen.

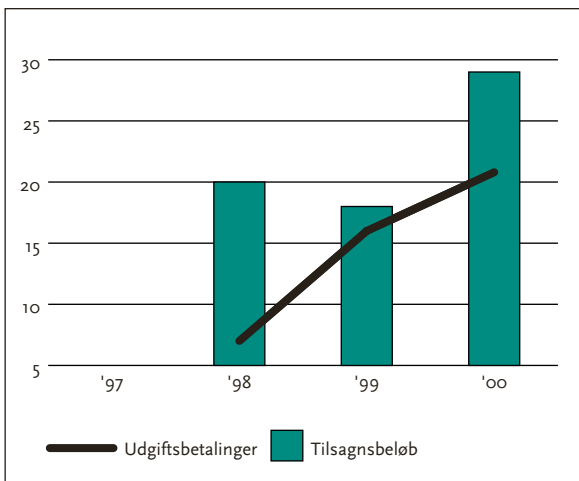
Der er i 2000 givet tilsagn til 1.095 projekter for et samlet beløb på knap 29 mill. kr. Til sammenligning blev der i 1999 givet 926 tilsagn for et samlet beløb på 16 mill. kr., *jf. tabel 9 og figur 17*. Selvom der således har været tale om et væsentligt større aktivitetsniveau fra 1999 til 2000, ligger forbruget dog stadig en del under den samlede bevilling. Årsagen er et mere beskedent antal ansøgninger end oprindeligt forventet.

TABEL 9.
TILSAGN OM TILSKUD OG UDBETALINGER. 1997-2000.

	1997	1998	1999	2000
Ansøgninger	56	854	1.044	1.170
Antal afgivne tilsagn	43	618	926	1.095

Der er i 2000 udbetalt tilskud, herunder til tidligere igangsatte projekter, for i alt 21 mill. kr., *jf. figur 17*.

FIGUR 17.
TILSAGN OG UDBETALINGER. MILL. KR. 1998-2000.

Udover tilskud til konkrete projekter blev der i 2000 givet tilsagn på godt 2 mill. kr. til generelle demonstrations- og udviklingsprojekter til støtte for den decentrale vandforsyning, hvoraf størstedelen er tilskud til projekter, som vedrører tekniske undersøgelser. Ligeledes er en del af de afsatte midler brugt til evaluering af Vandfonden samt til diverse informationsmateriale.

Som følge af at antallet af ansøgninger har været mindre end forventet igangsatte Vandrådet en større informationskampagne i 2000 for at øge opmærksomheden om tilskudsordningen.

Da Vandfonden blev oprettet i 1997, blev det besluttet, at fonden og administrationen heraf skulle evalueres efter at have fungeret i to år. Evalueringen, som blev færdigbehandlet i efteråret 2000, er udarbejdet af Økonomistyrelsen og indeholder alle relevante oplysninger vedrørende Vandfondens tilblivelse, nuværende virke og de fremtidige muligheder. Evalueringen har taget udgangspunkt i følgende fire fokusområder:

- Ordningens effekt.
- Ordningens afløb/brugte midler.
- Administration af ordningen.
- Organisering af ordningen.

Evalueringen lægger op til ændringer af kravene til den udpumpede vandmængde, grundfradraget m.v. Nogle af ændringerne kan ordnes administrativt, mens andre kræver en ændring af bekendtgørelsen. Administrative ændringer kan i praksis ske, så snart Vandrådet vedtager forslagene til ændringerne, hvorimod eventuelle ændringer i bekendtgørelsen nok tidligst kan forventes i foråret 2002. De endelige konklusioner og forslag for optimering af Vandfonden, fremgår af Vandrådets årsberetning for 2000.

International miljøbistand

6.1. INDLEDNING

Som opfølgning på FN's konference i Rio de Janeiro i 1992 om miljø og udvikling, oprettede Danmark i 1993 Miljø- og Katastroferammen – nu Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen (MIFRESTA)¹. Det er målsætningen, at MIFRESTA-rammen skal udgøre 0,5 pct. af bruttonationalindkomsten i år 2005. Rammen fordeles ligeligt mellem miljø- og katastrofeindsatser.

Den overordnede målsætning for miljødelen af MIFRESTA-rammen er en forstærket dansk indsats over for de regionale og globale miljøproblemer gennem en øget miljøbistand til Central- og Østeuropa, udvalgte udviklingslande og til det arktiske miljø. Miljøindsatsen deles mellem miljøbistand til Central- og Østeuropa og miljøbistand til udviklingslandene og Arktis². Den samlede miljøbistand udgjorde i 2000 ca. 1,8 mia. kr.

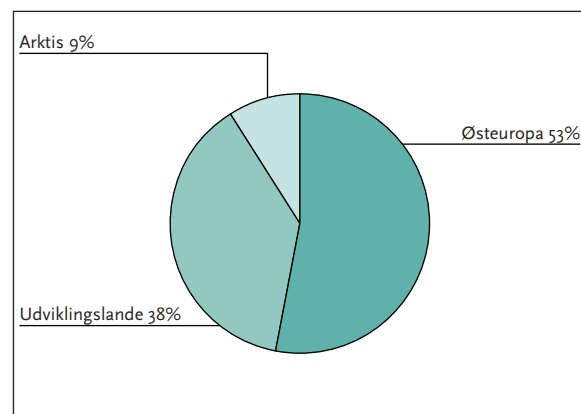
Miljøbistanden til Central- og Østeuropa er opdelt i en række ordninger og programmer:

- *Miljøstøtteordningen*, der administreres af Miljøstyrelsen (Dancee).
- *Den sektorintegrerede miljøindsats*, der administreres af Trafik-, Fødevarer-, Arbejds-, Indenrigs-, Erhvervs- og By- og Boligministeriet samt – på energiområdet – af Miljø- og Energiministeriet³; miljøinvesteringsfaciliteten (MIØ) under Industrialiseringsfonden for Østlandene (IØ-fonden); samt miljøkreditordningen (MKØ), der administreres af Eksporthkreditfonden i samarbejde med Miljøstyrelsen.

Miljøbistanden til udviklingslandene (det sydlige Afrika og Sydøstasien) administreres af Udenrigsministeriet (Danida) og Miljøstyrelsen (Danced). Danida administrerer således bistanden til de fattigste lande, mens Danced administrerer miljøbistanden til udvalgte mellemindkomstlande. Miljøbistanden til Arktis administreres af Miljøstyrelsen (Dancea).

I 2000 administrerede Miljøstyrelsen samlede bevillinger til miljøbistand for i alt 945⁴ mill. kr. heraf 53 pct. til Østeuropa, 38 pct. til udviklingslande og 9 pct. til det arktiske område, *jf. figur 1*.

FIGUR 1. FORDELING AF TILSAGNSBEVILLINGER TIL MILJØBISTAND. PROCENTVIS FORDELING. 2000.

Indsatsen administreres i overensstemmelse med regeringens redegørelse af 14. januar 1999 om den hidtidige anvendelse af Miljø- og Katastroferammen og den fremtidige anvendelse af Miljø- Freds- og Stabilitetsrammen samt Folketingets vedtagelse af 4. maj 1999 i forbindelse med forespørgselsdebatten F43.

I afsnit 6.2.-6.5. gøres nærmere rede for den del af miljøbistanden til Østeuropa, udviklingslande og Arktis, der administreres af Miljøstyrelsen⁵.

6.2. MILJØBISTAND TIL ØSTEUROPA⁶

Betænkning 1252/1993 om Danmarks internationale indsats er udmøntet i en delstrategi for miljøindsatsen i Østeuropa. Miljøindsatsen har som overordnet formål:

- At bidrage til den størst mulige miljø- og naturbeskyttelse i Østeuropa, herunder at begrænse såvel regional som global forurening.
- At fremme landenes EU-tilnærmelse og opfyldel-

1. Jf. Betænkning 1252/1993 om Danmarks internationale indsats.

2. MIFRESTA-redegørelsen (januar 1999) til Folketinget redegør for grundlaget for de forskellige indsatser.

3. Dette program har indtil 1999 været administreret af Miljøstyrelsen og Energistyrelsen. I 2000 er administrationen af bevillingen overført til Energistyrelsen.

4. Den samlede bevilling til miljøbistand er faldet fra 958 mill. kr. i 1999 til 945 mill. kr. primært pga. overflytningen af; den sektorintegrerede miljøindsats på energiområdet til Energistyrelsen.

5. For oplysninger om regnskabstal henvises til bilag 3. Generelle oplysninger om miljøbistandsordningerne findes på Miljøstyrelsens hjemmeside på adressen: www.mst.dk/bistand

6. Konto 23.26.11.

se af internationale miljøkonventioner.

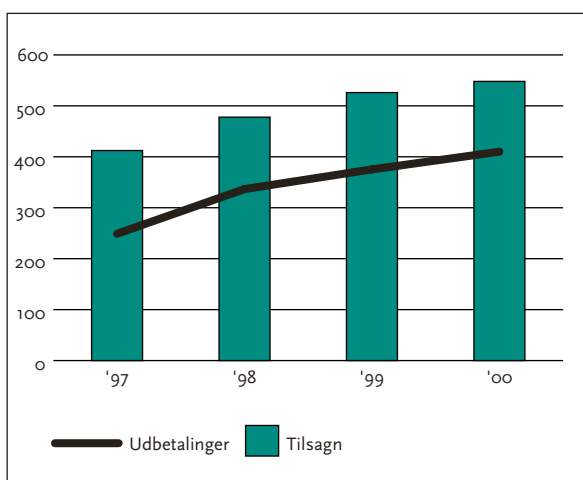
- At bidrage til, at den politiske og økonomiske udvikling foregår på miljøforsvarlig vis, herunder at en demokratisk og markedsøkonomisk udvikling støttes, således at denne udvikling sker under størst hensyntagen til miljøet.
- At fremme overførsel af miljøviden og -teknologi fra Danmark til Østeuropa både i modtagerlandenes og i dansk interesse.

Der er udarbejdet landeprogrammer for de enkelte samarbejdslande. Disse programmer angiver konkrete strategier og indsatsområder i de enkelte lande, og baserer sig bl.a. på modtagerlandenes miljøhandlingsplaner. Indenfor rammerne heraf lægges særligt vægt på at understøtte EU-ansøgerlandenes opfyldelse af kravene på miljøområdet.

Ved administrationen af miljøstøtteordningen bistås Miljøstyrelsen af Den Rådgivende Komité for Miljøstøtteordningen for Øst- og Central-europa.

Der er i 2000 givet tilsagn om tilskud til 237 projekter for et samlet beløb på 548 mill. kr. Der har været udbetalinger, herunder til tidligere igangsatte projekter, for 410 mill. kr., *jf. figur 2.*

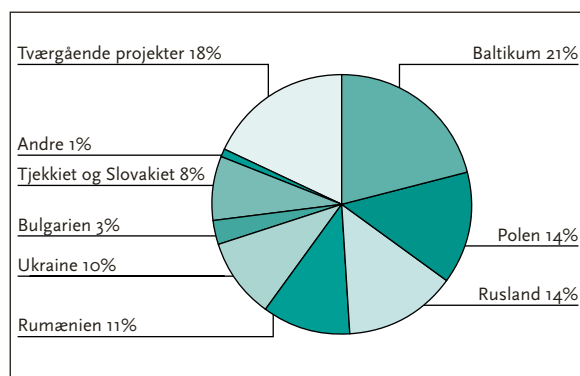
FIGUR 2.
TILSAGN OM TILSKUD OG UDBETALINGER. MILL. KR.
1997-2000.

Tilskud ydes på baggrund af enten ansøgninger eller udbud. I 2000 udgjorde udbudsprojekterne 204 mill. kr. svarende til ca. 37 pct. af det samlede disponerede beløb. Den gennemsnitlige projekts størrelse har været mindre i 2000 sammenlignet med 1999, hvorfor der antalmæssigt har været udpeget flere projekter.

I henhold til regeringens overordnede strategi for øststøtten fra 1997 er der lagt særligt vægt på, at yde støtte til Østersøregionen, som har modtaget 51,5 pct. af den samlede støtte til Østeuropa, *jf. figur 3.*

FIGUR 3.
GEOGRAFISK FORDELING AF TILSAGN. PROCENTVIS
FORDELING. 2000.

Der er således i 2000 iværksat projekter for 45 mill. kr. i Letland, 34 mill. kr. i Litauen, 39 mill. kr. i Estland, 74 mill. kr. i Polen og 76 mill. kr. i Rusland. I det øvrige Østeuropa er i 2000 især givet tilsagn til projekter i Rumænien (62 mill. kr.) og Ukraine (53 mill. kr.), mens der er iværksat projekter for 43 mill. kr. i Tjekkiet og Slovakiet og for 19 mill. kr. i Bulgarien. De resterende 98 mill. kr. er anvendt til tværgående aktiviteter, herunder ligeledes i Østersøregionen, bl.a. som indskud til Nordisk Miljøfinansieringsselskab (NEFCO⁸) både til grundfonden, som yder lån og erhverver aktier, og til miljøfinansieringsfaciliteten, som yder gavebistand til forprojekter og billiggør større investeringer mv.

Ved folketingsbeslutning af 4. maj 1999 blev regeringen bl.a. opfordret til at styrke indsatsen i

8. Ifølge Nordisk Ministerråds beslutning af 20.10.95 om etablering af en nordisk blodgørringsfacilitet, samt beslutning af 19.02.99 om forsættelse af faciliteten 1999-2003 skal Miljøstyrelsen indbetale et årligt bidrag.

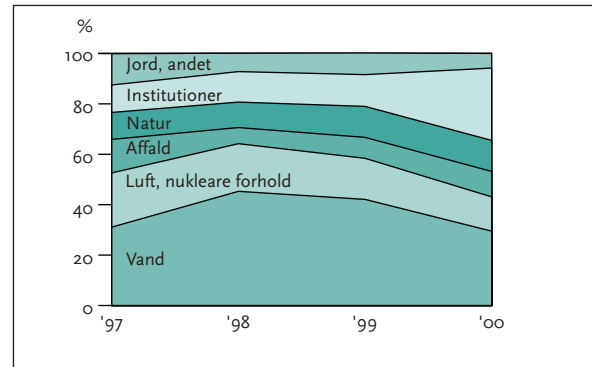
SNG-landene (sammenslutningen af tidligere Sovjet-republikker) og til at styrke modtagerlandenes egen miljøindsats med inddragelse af det civile samfund. I de tidligere Sovjet-republikker, men også i EU-ansøgerlandene, er der et stort finansieringsbehov på miljøområdet. Miljøstyrelsen arbejder forsat med en række initiativer til kortlægning af dette behov bl.a. nationale og regionale finansieringsstrategier for udvalgte lande og regioner. Målet er, at disse strategier sammen med miljøhandlingsplaner for de pågældende områder skal kunne bruges til at tiltrække yderligere international bistand til afhjælpning af de prioriterede miljøproblemer.

Der er givet støtte til SNG-landene i forbindelse med aktiviteter, der har relation dels til Environment for Europe-processen⁹, og dels til beslutningerne fra den seneste pan-europæiske miljøministerkonference afholdt i Aarhus i 1998. Det drejer sig bl.a. om støtte til udarbejdelse af ovennævnte finansieringsstrategier, hvoraf nogle på såvel nationalt som regionalt plan blev præsenteret ved en ministerkonference i 2000 i Almaty, Kasakhstan. En indsats for at sikre konkret implementering af borgernes miljørettigheder (Aarhus-konventionen) gennem inddragelse af det civile samfund i form af NGO'ere er yderligere støttet i en række SNG-lande i regi af Environment for Europe-processen.

Opgjort på indsatsområder tegnede vandområdet sig for ca. 30 pct. af indsatsen i 2000, *jf. figur 4*. Indsatsen har primært til formål at begrænse forureningen af Østersøen i regi af den internationale aftale om Østersøen, Helsingforskonventionen og til at opfylde EU-direktiverne på vandområdet.

Indsatsen på luftområdet, der tegnede sig for ca. 10 pct. i 2000, *jf. figur 4*, har ligledes til formål at begrænse den grænseoverskridende forurening samt at reducere udledningen af drivhusgasser, mens indsatsen på affaldsområdet bl.a. har til formål at gøre op med "fortidens synder" i form af kemikaliedepoter m.v. Derudover er løbende sket en opprioritering af institutionelle projekter. Sidstnævnte skal bl.a. ses i lyset af EU-ansøgerlandenes forberedelse til optagelse i EU i form af støtte til institutionsopbygning.

FIGUR 4.
TILSAGN FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER. PROCENTVIS FORDELING. 1997-2000.

Ved forvaltningen af miljøstøtteordningen er der som nævnt lagt stor vægt på bistand til EU-ansøgerlandene i Østeuropa. Danmark støtter et stort antal investerings- såvel som institutionsopbygningsprojekter med fokus på implementering, inspektion og gennemførelse af EUs krav til ansøgerlandene på miljøområdet. Hovedparten af disse projekter falder ind under direktiverne om luft, vand, affald, og industri, de såkaldte investeringstunge direktiver.

I 2000 er der udarbejdet udkast til en ny strategi for Miljøstøtteordningen for perioden 2001-2006. Strategien fastholder og bygger videre på Regeringens overordnede Strategi for Øststøtten fra 1997, som har en særlig vægt på en indsats i Østersøregionen. Strategien indarbejder de relevante anbefalinger fra en ekstern evaluering af Miljøstøtteordningen fra 1998 samt følger op på Folketingsbeslutning V 79 af 4. maj 1999 om den fremtidige anvendelse af Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen, som Miljøbistanden til Østeuropa bevillingsmæssigt henhører til. Strategien har været i ekstern høring i 2000 og er blevet præsenteret ved et offentligt møde. Strategien, som forventes offentliggjort primo 2001, afløser den hidtidige delstrategi fra 1993.

Informationsaktiviteter om Miljøstøtteordningen var prioriteret højt i 2000 både internt i ministeriet og ved deltagelse i den tværministerielle informationsindsats i regi af Det Tværministerielle Østlandeudvalg. Disse aktiviteter vil blive videreført i den fremtidige indsats.

9. Der har p.t. været afholdt 4 PAN-europæiske miljøministerkonferencer.

Der henvises i øvrigt til de for ordningen udarbejdede årsberetninger. Årsberetningen for 2000 forventes offentliggjort i medio 2001, og vil indeholde en nærmere beskrivelse og vurdering af de opnåede resultater i 2000. I øvrigt henvises der til Miljøstyrelsens hjemmeside.

6.3. MILJØBISTAND TIL UDVIKLINGSLANDE¹⁰

Miljøbistanden til udviklingslande har som overordnet formål:

- At beskytte naturen og fremme en bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne.
- At forebygge og begrænse forureningen af luft, jord og vand.
- At fremme anvendelsen af vedvarende energi og effektivisere energiudnyttelsen.

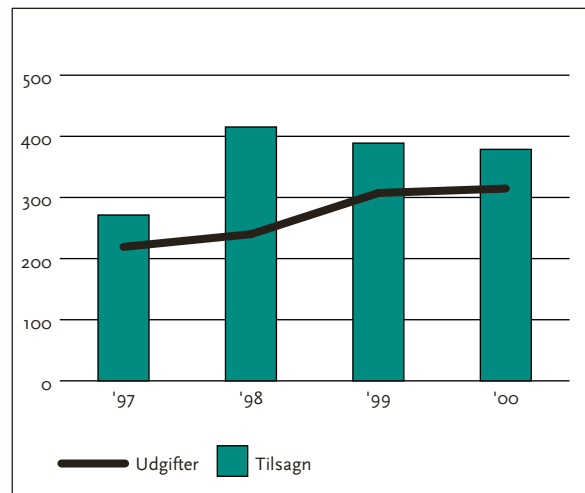
Miljøbistanden omfatter en række lande i Sydøstasien og det sydlige Afrika, og administreres af Udenrigsministeriet (Danida) og Miljøstyrelsen (Danced), idet Udenrigsministeriet yder miljøbistand til fattige lande og Miljøstyrelsen til mere velstillede lande.

Miljøbistandsordningerne er baseret på regionale delstrategier¹¹. Indsatsen tilrettelægges ud fra prioriteringer foretaget af landenes regeringer på områder, hvor den danske ressourcebase har viden og erfaring, og udmøntes ved årlige landeforhandlinger, hvor indsatsens fokusering og sammenhæng fastlægges med udgangspunkt dels i landenes egne politikker og prioriteringer og internationale forpligtelser, og dels i de danske strategier for indsatsen. Bistanden sigter på at sætte modtagerlandene i stand til selv at imødegå miljøproblemerne og gennemføres i en kombination af kapacitetsudvikling og demonstrationsprojekter med afgørende vægt på lokalt ejerskab.

Samarbejdet med modtagerlandene om identifikation og iværksættelse af nye projekter i 2000 er forløbet tilfredsstillende, og de iværksatte projekter har understøttet såvel indfrielsen af de overordnede målsætninger for indsatsen som gennemførel-

sen af de individuelle landeprojekter. Der er i 2000 indgået nye projektaftaler om 46 miljøbistandsprojekter i samarbejdslandene og 37 projekter af tværgående karakter, herunder informationsformidling, metodeudvikling m.v., for et samlet beløb på 378,6 mill. kr. Der har i 2000 været udgifter, herunder til tidligere igangsatte projekter, for 314,6 mill. kr., *jf. figur 5*.

FIGUR 5.
TILSAGN OG UDBETALINGER. MILL. KR. 1997-2000.

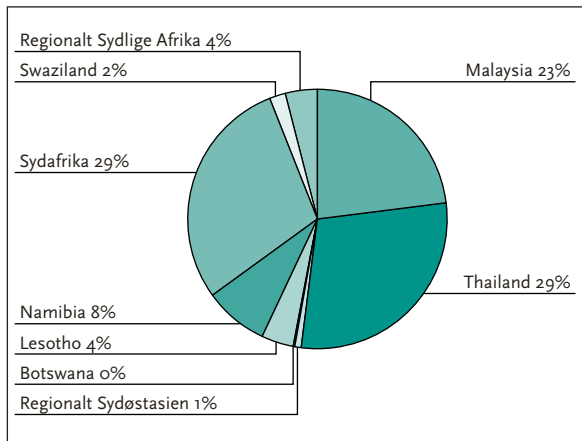

Geografisk fordeler tilsagnene sig med 44 pct. til projekter i Sydøstasien og 39 pct. til projekter i det sydlige Afrika, *jf. figur 6*, mens de resterende 17 pct. er anvendt til projekter af tværgående karakter.

¹⁰. Konto 23.26.12.

¹¹. Strategi for dansk regional miljøbistand til Sydøstasien (1997) og Strategi for dansk regional miljøbistand til det sydlige Afrika (1996).

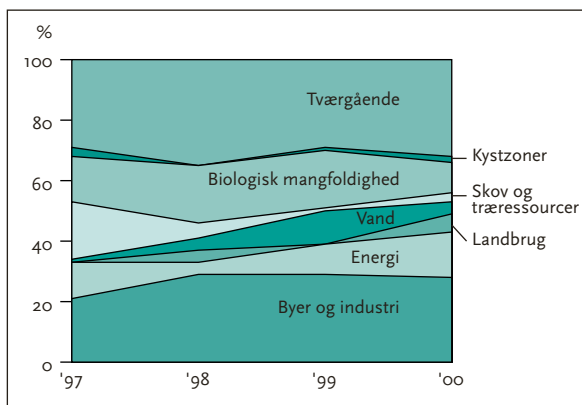
FIGUR 6.
GEOGRAFISK FORDELING AF TILSAGN OM TILSKUD.
PROCENTVIS FORDELING. 2000¹².

I det sydlige Afrika omfattede indsatsen i 2000 hovedsageligt Sydafrika, mens et mindre antal projekter er iværksat i Swaziland, Lesotho, Namibia og Botswana.

Indsatsen rettet mod byer, industri og energi (de såkaldte "brune" indsatsområder) tegnede sig i 2000 for ca. 43 pct. af de afgivne tilsagn, mens indsatsen rettet mod kystzoner, biologisk mangfoldighed, skove og træressourcer, vand og landbrug (de såkaldte "grønne" indsatsområder) tegnede sig for ca. 25 pct. De resterende ca. 32 pct. af tilsagnene er anvendt til tværgående projekter, herunder styrkelse af den danske ressourcebase samt information og evaluering, jf. figur 7.

FIGUR 7.
TILSAGN FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER. PROCENTVIS FORDELING. 1997-2000.

Administrationen af ordningen har i 2000 bl.a. omfattet følgende større initiativer:

- *Nye projektinitiativer i samarbejdslandene:* Bæredygtig energi: Som opfølgning på målsætningen om at 20 pct. af indsatsen anvendes til initiativer til fremme af bæredygtig energi, blev der indgået en række projektaftaler på energiområdet i både Thailand, Malaysia og Sydafrika.
- *Arbejds miljø:* Indsatsen på arbejdsmiljøområdet blev yderligere styrket ved indgåelsen af en projektaftale med Fagbevægelsens Ulandssekretariat om iværksættelse af et projekt med det malaysiske LO vedr. arbejdsmiljøforbedringer i elektronik og bygningsindustrien.
- *Internationale miljøaftaler:* Der blev i begge regioner iværksat indledende aktiviteter for at understøtte samarbejdslandenes bestræbelser på at efterleve kravene i en række internationale miljøkonventioner. I Sydøstasien blev der truffet aftale med den thailandske og den malaysiske regering om initiering af forstudier vedrørende Baselkonventionen, POP-konventionen samt MARPOL-konventionen. Forstudierne, der iværksættes primo 2001, vil omfatte en vurdering af såvel økonomiske, juridiske og forvaltningsmæssige forudsætninger for en efterlevelse, og der vil blive etableret regionale netværk med deltagelse af øvrige ASEAN-lande med henblik på et styrket regionalt samarbejde om den videre opfølgning. Også Danidas samarbejdslande i regionen vil indgå i disse netværk. I det sydlige Afrika er der lavet et forstudie til et regionalt projekt om miljørigtig håndtering af forældede bekæmpelsesmidler samt et forstudie til et regionalt projekt om implementeringen af POP-konventionen. Endelig blev der givet støtte til afholdelsen af INC5-mødet i Johannesburg.
- *Lande programmer:* Danced indledte i efteråret 2000 arbejdet med forberedelsen af nye 5-årige lande programmer for miljø samarbejdet med Thailand og Malaysia for perioden 2002-2006. På baggrund af de hidtidige erfaringer vil de nye

12. Opgørelsen omfatter alene tilsagnsgivning på kontiene 23.26.12.10. og 23.26.12.20.

landeprogrammer bl.a. lægge særlig vægt på en styrket fokusering og operationalisering af indsatserne indenfor rammerne af de overordnede strategier for miljøbistanden samt en præcisering af såvel målsætninger som målopfyldelseskriterier for de prioriterede indsatsområder

Tværgående indsatser:

- *Information:* Som led i intensiveringen af informationsindsatsen blev der givet støtte til 5 fjernsynsprogrammer om Danceds arbejde og i samarbejde med Udenrigsministeriet blev der givet tilskud til 2 film om miljøbistanden målrettet til unge og til brug i skoleundervisningen. Der blev ved årets begyndelse oprettet en tilskudsordning, hvorefter såvel organisationer som enkeltpersoner kan opnå støtte til informationsaktiviteter om ulandenes miljøproblemer og den danske bistand. Endvidere er påbegyndt en serie af publikationer, hvoraf den første om miljøsam arbejdet med Thailand forelå klar til trykning ved årets udgang. Danced forelagde endvidere i 2000 – gældende fra og med 1999 – en årlig projektorientering for Folketingets Finansudvalg. Projektorienteringen indeholder information om alle Danced-finansierede projekter med en bevilling på mere end 100.000 kr., som er bevilget og/eller igangværende eller afsluttet i det pågældende år.
- *Styrkelse af den danske ressourcebase:* Der blev indgået projektaftaler vedr. konsolidering af de to danske DUCED universitetskonsortier. Målet med konsortierne er at uddanne specialiserede kandidater på miljøbistandsområdet for derigennem at styrke den danske ressourcebase, herunder i særdeleshed i rådgiverbranchen. Konsolideringsfasen er på 3 år, og det er meningen, at uddannelserne herefter skal videreføres som en del af de normale universitetsuddannelser. DUCED arbejder tæt sammen med tilsvarende konsortier i Malaysia, Thailand og det sydlige Afrika for at sikre en tilsvarende styrkelse af miljøuddannelser i disse lande.

- *Regionalt aspekt:* Miljøstyrelsen indledte sammen med Udenrigsministeriet en intensiveret indsats for at opprioritere det regionale aspekt i miljøbistanden, omfattende såvel en konceptuel præcisering af det regionale aspekt indenfor rammerne af MIFRESTA-strategierne som identifikationen af konkrete muligheder for regionale indsatser. Årlige regionale Danida-Danced koordineringsmøder vil fremover danne rammen om en løbende opfølgning på dette område. De foreløbige drøftelser har bl.a. affødt, at Danceds styrkede indsats vedr. sammenhængen mellem miljøbistand og internationale miljøaftaler koordineres med Danida, herunder søger man i videst mulige omfang at inddrage Danidas samarbejdslande i Sydøstasien og det sydlige Afrika i konkrete indsatser.
- *Evalueringer:* Der blev i 1999 igangsat en ekstern tematisk evaluering af kapacitetsudviklingsprojekter i Sydafrika, der afsluttedes med udgangen af februar 2000¹³. Evalueringen placerede Danced internationalt, som en af de absolut førende bistandsorganisationer m.h.t. at omsætte de internationalt anerkendte principper for Capacity Development in Environment (CDE) til praktisk politik og anvendelige metoder. Det anbefaledes, at Danced benyttede sin position som central samarbejdspartner på miljøområdet til en yderligere styrkelse af den politiske dialog med Sydafrika. Evalueringen gav en positiv bedømmelse af bistandens relevans i forhold til Sydafrikas behov og prioriteringer på miljøområdet: Gennemslagskraften og bæredygtigheden af projekternes resultater bedømtes som tilfredsstillende, idet der henvises til, at kvaliteten i disse henseender ville forbedres yderligere, når Danceds igangværende metodeudvikling slår fuldt igennem, ikke mindst hvad angår monitoreringen af projekterne. Miljøbistandens effektivitet bedømtes også som god, hvilket blev tilskrevet de implementerende organisationers forståelse for og enighed om de overordnede målsætninger. Endelig tilsluttede evalueringen sig en række af de metodiske anbefalinger, der udsprang af én af Danceds tidligere evalueringer, og gav generelt positiv respons af Dan-

13. Evaluation of Danced Supported Capacity Development Projects in the Republic of South Africa (2000).

cedes videreudvikling af værktøjer gennem de seneste to år. Dog efterlystes en større indsats til sikring af metodernes anvendelse.

Der henvises i øvrigt til Danceds og Danidas fælles årsberetning for 2000, som udkommer inden sommeren 2001. Årsberetningen vil indeholde en nærmere beskrivelse og vurdering af de opnåede resultater i 2000.

Der henvises endvidere til Projektorientering 2000, som forventes at udkomme i juni 2001.

6.4. MILJØBISTAND TIL ARKTIS¹⁴

Miljøbistanden til Arktis administreres i henhold til Danmarks tilslutning i 1991 til den Arktiske miljøbeskyttelsesstrategi (AEPS) samt delstrategien vedr. Arktis¹⁵.

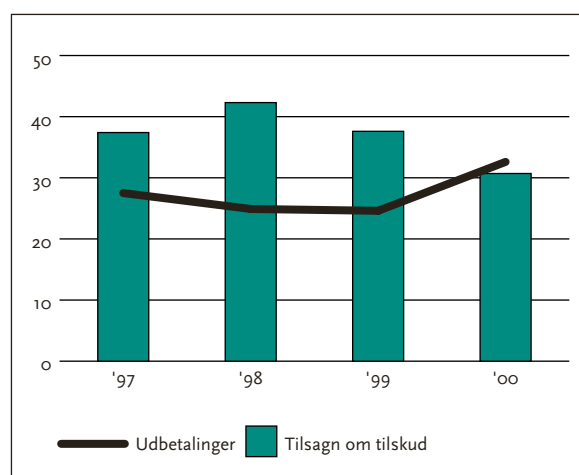
Indsatsen skal bidrage til at sikre:

- Naturbevarelse og bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne.
- En miljømæssig bæredygtig erhvervs- og samfundsudvikling.
- Overvågning, forebyggelse og begrænsning af forureningen af luft, vand og jord.

Ved administrationen af miljøbistanden bistår Miljøstyrelsen af Det Rådgivende Udvalg for Arktis, koordinationsudvalget for Arctic Monitoring and Assessment Program (AMAP) samt relevante myndigheder og organisationer.

Der er i 2000 givet tilsagn om tilskud til 50 projekter for et samlet beløb på 30,7 mill. kr., jf. figur 8. Der har været udbetalinger, herunder til tidligere igangsatte aktiviteter, for 32,6 mill. kr.

FIGUR 8.
TILSAGN OG UDBETALINGER. MILL. KR. 1997-2000.

Aktiviteterne under Dancea programmet er opdelt i delprogrammer, herunder *AEPS/AMAP*, som omfatter den danske del af det arktiske overvågningsprogram under Arktisk Råd, og som skal implementere en del af den Arktiske miljøstrategi (AEPS) i samarbejde mellem de øvrige 8 arktiske lande. *Det Arktiske miljøprogram – videnopbygning* støtter projekter, der bidrager med dokumentation og ny viden af betydning for løsning af miljøproblemer i arktiske samfund især på Grønland, og *Det Arktiske Miljøprogram – konkrete miljøtiltag* omfatter aktiviteter, som sigter på at forbedre og bevare det lokale miljø og fremme miljøbevidstheden i den danske del af Arktis. Endelig gives der støtte til at inddrage de oprindelige folks organisationer i det arktisk miljösamarbejde og støtte til konkrete projekter med relation til oprindelige folk og miljø. Under delprogrammet afholdes endvidere udgifter til drift af De oprindelige Folks Sekretariat i København.

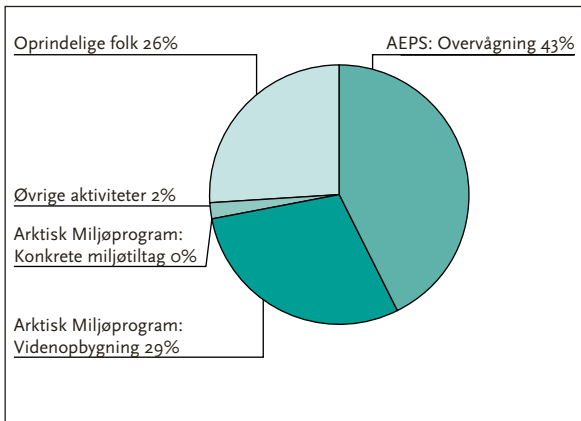
I år 2000 blev 43% af bevillingen anvendt til overvågning og vurderingen af den grænseoverskridende forurening til Arktis, mens 29% blev anvendt til Det Arktisk Miljøprogram, jf. figur 9. De resterende 26% af bevillingerne blev givet til støtte til de oprindelige folks organisationer samt til øvrige aktiviteter, såsom årsrapporter og lign. (2%). I 2000 blev der ikke givet støtte til konkrete tiltag, da midler blev anvendt til et sektorprogram ved-

14. Konto 23.26.13.

15. Delstrategi vedr. indsatser til beskyttelse af det arktiske miljø (1994), jf. i øvrigt indledningen.

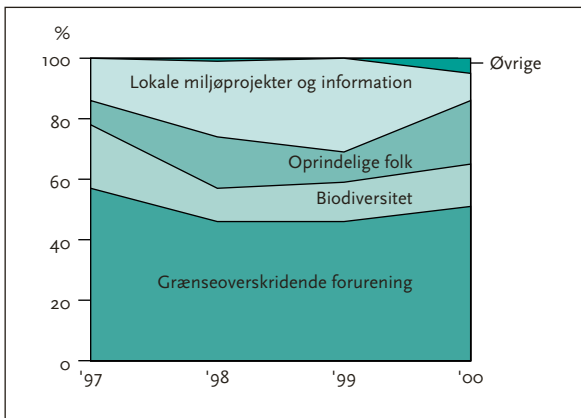
rørende miljø- og energiforbedrende renovering i Grønland (se nedenstående).

FIGUR 9.
TILSAGN FORDELTE PÅ DELPROGRAMMER. PROCENTVIS FORDELING. 2000.

Indsatsen for det arktiske miljø omfatter et bredt spekter af indsatsområder, *jf. figur 10*.

FIGUR 10.
TILSAGN FORDELTE PÅ INDSATSOMRÅDER. PROCENTVIS FORDELING. 1997-2000.

Indsatsen mod den grænseoverskridende forurening er fortsat hjørnестenen i Arktisk Råds miljøarbejde. Indsatsen under Dancea programmet har til formål at sikre, at Danmark lever op til sine internationale forpligtigelser i forbindelse hermed. Projekterne under Det Arktiske Miljøprogram vedrører især emner som vidensopbygning, information og lokal vidensformidling samt fremme af bio-

diversitet og iværksættelse af løsninger på konkrete problemer i relation til energi. Projekterne er bl.a. med til at styrke opbygningen af Grønlands Naturinstitut samt styrke hjemmestyreadministrationen i Grønland. Støtten til de oprindelige folk har resulteret i fortsat drift af de oprindelige folks sekretariat i København (IPS) og en styrkelse af især de oprindelige folks organisation i Rusland (Raipon).

Udmøntningen af Dancea programmet sker i et tæt internationalt samarbejde med de øvrige 8 arktiske lande, Grønlands hjemmestyre og den danske ressourcebase.

Projekterne har skabt en række konkrete resultater inden for den forholdsvis brede vifte af aktiviteter, og er del af en langsigtet indsats frem mod bæredygtig udvikling, især i den danske del af Arktis. Aktiviteterne er således et vigtigt element i den fortsatte styrkelse af Hjemmestyreadministrationen m.h.p., at den i fremtiden kan tage hånd om egne miljøproblemer.

For en nærmere beskrivelse og vurdering af de gennemførte aktiviteter henvises til årsberetningen for 2000, som forventes udsendt medio 2001¹⁶.

Der er i 2000 gennemført en uafhængig evaluering af støtten til De Oprindelige Folks Sekretariat i København.

6.4.1 Sektorprogram vedrørende miljø- og energiforbedrende renovering i Grønland.

Den danske regering og Grønlands Hjemmestyre har besluttet at iværksætte et sektorprogram, som skal forbedre boligområdet i Grønland. Tilskuddet ydes i overensstemmelse med erklæring af 2. juni 1999 fra regeringen og Grønlands Hjemmestyre til et sektorprogram for perioden 2000-2003 inden for Grønlands bolig-, institutions- og forsyningsområde. I følge erklæringen har Grønlands Hjemmestyre til hensigt i perioden at anvende 275 mill. kr. om året til sektorprogrammet, heraf 200 mill. kr. til egentlige renoveringsopgaver.

Administrationen af programmet varetages af Grønlands Hjemmestyre, som udarbejder et program for indsatsen. Programmet skal godkendes af Miljø- og Energiministeriet efter inddragelse af Det Rådgivende Udvalg for Arktis.

16. Jf. endvidere beretningen for perioden 1994-1997 samt for 1998.

Resultatopgørelser m.v.

for det omkostningsdækkede og markedsstyrede område

Det omkostningsdækkede område

RESULTATOPGØRELSE FOR DET OMKOSTNINGSDÆKKEDE OMRÅDE. 1.000 KR. 1997-2000.

1.000 kr. (2000-niveau)	1997	1998	1999	2000
Omsætning	4.001	5.039	3.281	2.401
- Direkte udgifter	3.590	4.283	3.185	1.870
- Fordelte fællesudgifter	2.140	2.774	1.180	1.290
Årets resultat	-1.729	-2.018	-1.084	-759

RESULTATOPGØRELSE FOR GEBYRER. 1.000 KR. 2000.

Provenu (indtægt)		2.401
Direkte omkostninger	1.870	
Indirekte omkostninger	1.290	
Årets resultat		-759

AKKUMULERET RESULTATOPGØRELSE FOR GEBYRER. 1.000 KR. 2000.

Resultat for 1997	-1.593
Resultat for 1998	-1.921
Resultat for 1999	-1.057
Resultat for 2000	-759
Akkumuleret resultat	-5.330

Tilskudsfinansieret virksomhed

FINANSIERING AF TILSKUDSFINANSIEREDE AKTIVITETER. 1.000 KR. 2000.

EU- finansieret (Temacentret for Affald)	4.482
Københavns kommune (Temacentret for Affald)	2.324
Miljøstyrelsens bidrag til Temacentret for Affald	1.800
EU-forskningsmidler	619
Andre finansieringer (Erhvervsfremmestyrelsen)	718

Indtægtsdækket virksomhed

OMKOSTNINGSBASERET RESULTATOPGØRELSE. 1.000 KR. 2000.

Indtægter	3.864
- direkte omkostninger	2.420
Driftsresultat før indirekte omkostninger	1.443
- indirekte omkostninger	658
Årets resultat	785

UDGIFTSBASERET RESULTATOPGØRELSE. 1.000 KR. 2000

Indtægter	3.864
- udgifter	3.079
Årets driftsresultat	785
- forbrug af overskud fra tidligere år	0
Årets overskud	785

AKKUMULERET RESULTATOPGØRELSE. 1.000 KR. 2000

Akkumuleret resultat ultimo forrige år	862
+ Årets resultat	785
- forbrug af overskud fra tidligere år	0
Akkumuleret resultat ultimo indeværende år	1.647

DRIFTSSITUATION. 1.000 KR. 2000.

Årets resultat for VR-år 1998	-843
Årets resultat for VR-år 1999	190
Årets resultat for VR-år 2000	785
Virksomhedens driftssituation	131

RESULTATOPGØRELSE 1998-2000. 1.000 KR.

1.000 kr. (2000-niveau)	1998	1999	2000
Indtægter	3.377	3.728	3.864
- Direkte omkostninger	2.845	2.503	2.420
- Fordelte fællesudgifter	1.419	1.029	658
Årets resultat	-887	196	785

Institutionsmål og målopfyldelse 2000

1. Bæredygtighedsstrategier

Målsætningen var, at arbejdet med bæredygtig udvikling skal styrkes indenfor styrelses arbejdsområder (strategier på nationalt, nordisk, EU- og OECD-niveau).

Der er udarbejdet en strategi for bæredygtig udvikling i Norden, og arbejdet med den nationale bæredygtighedsstrategi blev igangsat. Samlet vurderes det, at institutets mål om en styrket indsats i forbindelse med strategier for bæredygtig udvikling er opfyldt.

Delmål 1.1:

Miljøstyrelsen har bidraget til udarbejdelse af den overordnede nationale strategi for bæredygtig udvikling. Miljøstyrelsen har i løbet af 2000 bidraget til de 5 indledende analyser om bæredygtig udvikling. Siden oktober 2000 har Miljøstyrelsen koordineret arbejdet med strategien i ministeriet, og der var ved udgangen af året udarbejdet et første arbejdsudkast fra ministeriet. Delmålet er opfyldt.

Delmål 1.2:

Et højere internt beredskab er opbygget i Miljøstyrelsen om integration og bæredygtig udvikling særligt i forbindelse med udvikling og revision af mål og indikatorer samt tværgående redskaber, der fremmer integration i sektorer og politikker. Miljøstyrelsen har offentliggjort et projekt om metoder til at integrere miljøhensyn i sektorer. Generelt er arbejdet med integration af miljøhensyn og bæredygtig udvikling styrket, både i forbindelse med nordisk strategi for bæredygtig udvikling og den nationale strategi, der har været under udarbejdelse, samt i forbindelse med indikatorer. Delmålet er opfyldt.

Delmål 1.3:

Strategi for bæredygtig udvikling i Norden er udarbejdet. Den nordiske strategi – ”Bæredygtig udvikling – En ny kurs for Norden” er udarbejdet. Delmålet er opfyldt.

Delmål 1.4:

Dansk holdning til OECD's bæredygtighedsprojekt, EU's bæredygtighedsstrategi samt Rio+10 skal være fastlagt. Miljøstyrelsen har bidraget med input og synspunkter i de indledende diskussioner i EU om bæredygtighed og 6. miljøhandlingsprogram samt med input til OECD's miljøstrategi, der er et input til OECD's bæredygtigheds policy rapport. Men de internationale processer ifb. med de politiske strategiske dokumenter er forsinket på alle tre områder, så de endelige danske mandater blev ikke fastlagt inden udgangen af 2000. Delmålet er delvist opfyldt.

2. Kommunikationsstrategi

Målsætningen var, at Miljøstyrelsen skal bidrage til at sætte beskyttelsen af miljø og mennesker på dagsordenen i Danmark og internationalt. Styrelsen skal kendes for at arbejde seriøst med beskyttelsen af miljøet, og at give hurtig og omfattende adgang til alle miljøinformationer.

Der er gennemført en række informationskampagner og en affaldskonference. Endvidere er der formidlet miljøoplysninger via forskellige medier. Generelt set er det indtryk, at institutionsmålet har fungeret som et godt signal til

huset om, at der er tale om et vigtigt område, som skal oprioriteres.

Delmål 2.1:

Det er et fast element, at kontorerne har gjort sig overvejelser om kommunikation, når et nyt initiativ forelægges direktionen. Det gælder såvel projekter, bekendtgørelser, handlingsplaner som andre initiativer. Det måles, i hvor høj grad det sker. Der er iværksat en række initiativer for at fremme de enkelte kontorers forståelse af formidling, men der er ikke indført målinger. Delmålet er ikke opfyldt.

Delmål 2.2:

Der gennemføres 6 hovedkampagner og 1-2 store konferencer. Der er gennemført 8 hovedkampagner og der er endvidere afholdt en affaldskonference. Delmålet er opfyldt.

Delmål 2.3:

Der er udviklet et koncept for evaluering af konkrete kommunikationsaktiviteter, som skal kunne bruges på tværs i Miljøstyrelsen. Der er udviklet et koncept, som opfylder formålet. Delmålet er opfyldt.

Delmål 2.4:

Mindst 5 kampagner er evalueret efter det nye koncept for kommunikationsaktiviteter. 5 kampagner er evalueret, og herudover er andre, som er ved at blive evalueret. Delmålet er opfyldt.

Delmål 2.5:

Kommunikationsregnskabet, som giver en vurdering af, hvordan Miljøstyrelsen klarer sig i forhold til de 7 overordnede visioner og mål i kommunikationsstrategien, er udviklet. Kommunikationsregnskabet er udviklet. Delmålet er opfyldt.

Delmål 2.6:

Systematisk viden om følgende målgrupper er indsamlet. Virksomheder, miljømyndigheder, forbrugere, landbrug og internationale aktører. Denne viden skal gøres tilgængelig for hele Miljøstyrelsen i form af et elektronisk arkiv. Der er indsamlet systematisk viden for miljømyndigheder, internationale aktører og forbrugere. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 2.7:

Der er etableret en kanal til formidling af Grønne Tips til forbrugerne, og der er formidlet Grønne Tips på mindst 6 områder. Danmarks Radio sendte i 2000 10 udsendelser, hvori der indgik grønne tips. På Miljøstyrelsens hjemmeside bliver der nu formidlet grønne tips. Endvidere er der etableret et samarbejde med FDB om markedsføring af grønne tips i butikkerne. Delmålet er opfyldt.

3. Miljø- og økonomivurderinger

Målsætningen var, at de mest omkostningseffektive og miljøvenlige løsninger, såvel samfundsøkonomisk som privat økonomisk skal identificeres og dokumenteres i alle større sager. Der gennemføres et projekt om metoder og tilgange til miljøvurderingen af Finansloven, og der skal ske en øget fokusering på integration af miljøhensyn i andre sektorpoli-

tikker gennem øget og bedre anvendelse af metoderne til miljøkonsekvensvurdering.

For ca. halvdelen af de på forhånd udvalgte samfundsøkonomiske analyser har arbejdet forløbet planmæssigt. Hertil er kommet to nye analyser indenfor klimaområdet, som MST har bidraget til. Det er fortsat vurderingen, at kontorerne ikke er tilstrækkeligt fokuserede på, at de økonomiske konsekvenser m.m. skal overvejes på et tidligt tidspunkt i et forslags tilblivelse. For så vidt angår miljøvurderinger af andre politikker er arbejdet igangsat i 2000, og vil fortsætte i 2001.

Delmål 3.1:

I alle sager på miljøområdet, hvor de samlede omkostninger overstiger 50 mill. kr., er de mest omkostningseffektive og miljøvenlige løsninger identificeret og dokumenteret. Miljøstyrelsens kompetence indenfor miljøøkonomi er øget, og der er sket en øget fokusering på integration af miljøhensyn i andre sektorpolitikker. Der er igangsat overvejelser om de økonomiske konsekvenser af Strategi for affaldsforebyggelse, som videreføres i 2001 som et projekt. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 3.2:

Mindst 6 samfundsøkonomiske og privatøkonomiske analyser på miljøområdet er iværksat eller afsluttet. Der er gennemført eller igangsat analyser indenfor følgende miljøområder: Spildevandsafgift, organisk dagrenovation, plast- og dunkeaffald, boremudder, industrigasser og metan fra lossepladser. Derudover er der igangsat følgende analyser af eksterne konsulenter: Emissionslofter for SO₂ og NO_x og liberalisering af affaldssektoren. Delmålet er opfyldt.

Delmål 3.3:

Miljøstyrelsen har gennemført et projekt om metoder og tilgange til miljøvurdering af Finansloven eksemplificeret ved et relevant sektorområde. Miljøstyrelsen udarbejdede i samarbejde med DMU et forslag til et forbedret indikator-kapitel til miljøvurdering af Finansloven med særlig fokus på at beskrive helhedsbilleder i medier og udvalgte sektorer. Der er yderligere igangsat et projekt til miljøvurdering af økonomisk politik bl.a. indenfor landbrug og transport. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 3.4:

Miljøstyrelsen har højnet niveauet for miljøkonsekvensvurdering af egne lovforslag og medvirket til øget anvendelse af instrumentet i andre ministerier. Miljøstyrelsen har deltaget i ministeriets tværgående arbejdsgruppe om miljøkonsekvensvurderinger og herunder arbejdsgruppens arbejde med en ny vejledning. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 3.5:

Miljøstyrelsen har medvirket til beskrivelse af miljøpolitikens fordele i forbindelse med Finansministeriets cost-benefit analyse, særligt på områderne affald, trafik og jordforurening. Miljøstyrelsen har deltaget i arbejdsgruppen og i 3 underarbejdsgrupper og har i denne sammenhæng udarbejdet omfattende materiale til brug for projektet. Delmålet er opfyldt.

4. Styrket sagsbehandling

Målsætningen var fortsat at styrke sagsbehandlingen. Der opstilles kvalitetskrav og -mål og opbygges ledelses- og styringssystemer, der løbende kan tilvejebringe overblik over verserende og afsluttede sager og overholdelse af tidsfrister.

Der er udarbejdet en vejledning om god sagsbehandling. Det er blevet besluttet ikke at gennemføre en klagerreform, men den nedsatte arbejdsgruppe fortsætter arbejdet med kvalificering og effektivisering af styrelsens klagesagsbehandling. Der er gennemført et projekt om mulighederne for at udvikle et kvalitetsstyringssystem, men der er endnu ikke taget stilling til den videre implementering. Det er besluttet ikke at videreudvikling IT-værktøj til løbende registrering af verserende og afsluttede ministersager. Den nye journalperiode er udskudt i år.

Delmål 4.1:

Vejledning om god sagsbehandling udarbejdes. Vejledningen er udarbejdet. Delmålet er opfyldt.

Delmål 4.2:

Alle kontorer har udarbejdet en sproglig handlingsplan med udgangspunkt i Miljøstyrelsens sprogpolitik. Alle medarbejdere har været på kursus, og efterfølgende er der udarbejdet en sprogpolitik. Det er muligt for nye medarbejdere at deltage på kurset, men der er ikke udarbejdet sproglige handlingsplaner i alle Miljøstyrelsens kontorer. Delmålet er ikke opfyldt.

Delmål 4.3:

Der er foretaget en analyse af fordele/ulemper ved Miljøstyrelsen som klageorgan som led i overvejelser om en evt. overførelse af klagesager til Miljøklagenævnet. Der er gennemført en analyse. Delmålet er opfyldt.

Delmål 4.4:

Der er udviklet et kvalitetsstyringssystem, m.h.p. indkøring i 2001, hvor man bl.a. ved stikprøver kan analysere kvaliteten i sagsbehandlingen i udvalgte sager. Der er gennemført et projekt om mulighederne for at udvikle et kvalitetsstyringssystem på udvalgte sager. Der er ikke taget stilling til, i hvilket omfang systemet ønskes taget i anvendelse. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 4.5:

Der er udviklet et IT-værktøj til løbende registrering af verserende og afsluttede ministersager. Behovet for at udvikle IT-værktøj til registrering af verserende og afsluttede ministersager er ikke fundet stort nok, og det er blevet besluttet ikke at udvikle IT-værktøjet. Delmålet er ikke opfyldt.

Delmål 4.6:

Der er udarbejdet et grundlag for indførelse af en ny journalplan i (2001) og en ny journalvejledning. Der er udarbejdet en ny journalplan og journalvejledning. Journalsystemet kan dog ikke håndtere alle opstillet krav p.t., og det er blevet besluttet at lade den igangværende journalperiode (1997-2001) køre færdig, hvilket betyder, at den nye journalperiode er udskudt et år. Delmålet er delvist opfyldt.

5. International tankegang

Målsætningen var, at den internationale tankegang i Miljøstyrelsen skal styrkes i hele Miljøstyrelsen således, at reguleringstiltag fra starten tænkes ind i såvel et nationalt som i et EU/internationalt perspektiv. Sammenhængen mellem Miljøstyrelsens samarbejde i internationale fora og de internationale miljøbistandsordninger skal styrkes.

Der har generelt været større målettedighed i forbindelse med ratificering og implementering af internationale konventioner i de lande, hvor styrelsen arbejder. Der er bl.a. iværksat projekter til støtte for implementeringen af konventioner i Central – og Østeuropa. Strategi for international tankegang i Miljøstyrelsen vil blive færdiggjort i 2001.

Delmål 5.1:

Strategi for international tankegang i Miljøstyrelsen er udarbejdet, og dele af strategien er implementeret. En strategi for internationalisering af Miljøstyrelsen har været diskuteret i chefkredsen. En færdig strategi vil blive udarbejdet i 2001. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 5.2:

Kontorene har gjort sig overvejelser om internationale perspektiver, når et nyt initiativ forelægges direktionen. Det måles, i hvor høj grad det sker. Målesystemet er ikke blevet taget i anvendelse pga. tekniske vanskeligheder. Det forventes, at målesystemet tages i brug i 2001. Delmålet er ikke opfyldt.

Delmål 5.3:

Der er fastlagt initiativer, der støtter konventionsarbejdet i de lande, som modtager miljøbistand og som prioriterer dette arbejde. Publikationen om ”Styrkelse af sammenhængen mellem internationale miljøaftaler og miljøbistanden i Miljø- og Energiministeriet” er udarbejdet og publiceret. Delmålet er opfyldt.

Delmål 5.4:

3-5 indsatsområder er udvalgt blandt POP-konventionen, dioxin-indsats, transport-charter, Basel-konventionen, Aarhuskonventionen, Montreal-protokollen, Klimakonventionen, og IPPC, og der er givet støtte til miljøbistandslandene m.h.p. at øge disses muligheder for at deltage aktivt i arbejdet. Dancee har i 2000 iværksat følgende projekter til støtte for implementering af konventioner i Central- og Østeuropa; Aarhuskonventionen 5, IPPC 3, Biodiv og natur 8, Basel 2, POP 1, Dioxin 1, Klimarelateret 5. Derudover er der givet støtte til rejser vedr. 3 konventioner. Delmålet er opfyldt.

Delmål 5.5:

Blandt de udvalgte indsatsområder er der givet støtte i form af udviklingsprojekter til internationale institutioner/fora, som understøtter konventioner etc., og som er højt prioriteret også i miljøbistandslandene. Dancee har støttet 3 regionale workshops i FN-regi på natur og klimaområdet. Delmålet er opfyldt.

6. Miljøstyring og grøn indkøbspolitik

Målsætningen på dette område er, at Miljø- og Energiministeriet fremstår som et godt eksempel indenfor miljøstyring og grøn indkøbspolitik for andre offentlige og private virksomheder.

Der er udarbejdet et udkast til koncernmål for miljøstyring og grøn indkøbspolitik og forslag til en ny miljøpolitik for 2001-2004. Der er opstillet 4 nye indikatorer til indberetning i de grønne regnskaber, og der er indgået en aftale om indkøb af mere miljøvenlige produkter indenfor en række områder.

Delmål 6.1:

Der er udarbejdet et udkast til et koncernmål for miljøstyring og grøn indkøbspolitik. Forslag til koncernmål for miljøstyring og grøn indkøbspolitik er udarbejdet. Delmålet er opfyldt.

Delmål 6.2:

Der er opstillet 3 nye miljøindikatorer, som afrapporteres i det grønne regnskab. Der er opstillet 4 nye indikatorer til indberetning i de grønne regnskaber. Det drejer sig om; transportområdet, anlægsområdet, farlige stoffer og indkøb. Delmålet er opfyldt.

Delmål 6.3:

Miljøstyrelsen har indgået 3 aftaler med producenter om levering af miljøvenlige produkter til Miljø- & Energiministeriet. Der er indgået aftale om mere miljøvenlige produkter indenfor 3 indkøbsområder, og der fortsættes med en række nye områder i 2001. Delmålet er opfyldt.

7. En styrket indsats på produkt, kemikalie- og affaldsområderne.

Det er den overordnede målsætning at sætte danske fodaftryk på det næste 10 års internationale arbejde på områderne. Derudover er det målet, at kemikalieområdet fremover prioriteres højt i de danske miljøbistandsprogrammer.

Samlet vurderes det at institutionsmålet om en styrket indsats på produkt, kemikalie- og affaldsområderne er opfyldt. I 2000 har det især været i forbindelse med POP-konventionen og dioxin-arbejdet at miljøbistandsprogrammerne har støttet indsatsen på kemikalieområdet.

Delmål 7.1:

En samlet informationsstrategi for den projektorienterede miljøindsats er offentliggjort. Der er udarbejdet et udkast til informationsstrategi. Strategien forventes offentliggjort i 2001. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 7.2:

En handlingsplan for styrkelse af de samlede offentlige grønne indkøb er udarbejdet i samarbejde med de kommunale parter. Handlingsplanen er udarbejdet i samarbejde med de kommunale parter, og planen opdateres i 2001. Delmålet er opfyldt.

Delmål 7.3:

Miljømærker er anvendt på mere end 1200 produkter, og mere end 70% af forbrugerne kender enten Blomsten eller Svanen. Målet vedr. anvendelse af miljømærker på 1200 produkter er nået. En undersøgelse har vist, at der er ca. 50% af forbrugerne som kender Svanen og ca. 15% blomsten. Der igangsættes en kampagne i 2001 m.h.p. at fremme kendskabet til miljømærkerne Svanen og Blomsten. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 7.4:

De retlige og administrative rammer for en godkendelsesordning for biocider i Danmark er fastlagt, og biocidmidlerne i Danmark er kortlagt. Biociddirektivet er gennemført i dansk ret indenfor implementeringsfristen. Endvidere er der gennemført et projekt, som kortlægger biocidmidlerne. Delmålet er opfyldt.

Delmål 7.5:

Pesticidhandlingsplan II er iværksat, herunder er der skabt grundlag for opstilling af reduktionsmål for pesticidforbrug i dansk gartneri og frugtavl. Aktiviteterne under Pesticidhandlingsplan II er igangsat. Miljø- og energiministeren har den 11. december 2000 godkendt kommissorium for et udvalg til vurdering af konsekvenserne af en nedsat pesticidanvendelse i gartneri og frugtavl. Arbejdet forventes afsluttet i 2001. Delmålet er opfyldt.

Delmål 7.6:

En vejledende liste over farlige stoffer baseret på computerberegninger er udarbejdet, og der er i EU skabt opmærksomhed om sådanne metoder kan bruges ved klassificering af farlige stoffer og fagligt affald. En vejledende liste til selvkvificering er sendt i ekstern høring. Listen forventes færdig i 2001. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 7.7:

Der er igangsat en styrket indsats mod dioxin. Ministeren har, i samarbejde med Fødevareministeren, sendt en redegørelse til FMPU i oktober 2000, hvori der redegøres for den samlede dioxinhandlingsplan for de 2 ministerier. En dansk massestrømsanalyse for dioxin samt slutforhandlingerne om POP-konventionen var vigtige resultater for området. Dioxinhandlingsplanen fortsætter i 2001. Delmålet er opfyldt.

Delmål 7.8:

En national handlingsplan for bromerede flammehæmmere er udarbejdet. Handlingsplanen har været i høring, og der har været indledende positive drøftelser med industrien, og planen er nu opdateret med bl.a. nye resultater fra DMU. Den endelige handlingsplan forventes at udkomme i 2001. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 7.9:

En dansk vejledning om farligt affald er udarbejdet. Vejledningen er klar til høring hos eksterne parter. Den endelige vejledningen forventes publiceret i 2001. Delmålet er delvist opfyldt.

Delmål 7.10:

Principper for indførelse af miljøbaserede emballageafgifter er fastlagt, og grundlaget for en strategi for affaldsforebyggelse er etableret ved afholdelse af en konference og igangsætning af en konference og igangsætning af en række projekter. Der er udsendt debatoplæg om affaldsforebyggelse, og der er afholdt en konference. En række projekter er igangsat, og det forventes, at der i 2001 udkommer et udkast til en strategi. Delmålet er opfyldt.

Personale, organisation, grønt regnskab

PERSONALE FORDELT PÅ KATEGORIER OG KØN. ANTAL PERSONER 2000.

Personalkategori	K	M	I alt
Direktør og underdir.	0	4	4
Kontorchefer	8	11	19
Konsulenter (35-36)	3	17	20
Fuldmægtige	59	37	96
AC-teknikere	71	82	153
Kontor medarbejdere	107	5	112
Studertermedhjælp	3	4	7
Øvrige	1	7	8
Alle grupper	252	167	419

PERSONALE FORDELT PÅ KATEGORIER OG KØN. PCT. 1997-2000.

Personalkategori	ultimo 1997			ultimo 1998			ultimo 1999			ultimo 2000		
	I alt	K	M	I alt	K	M	I alt	K	M	I alt	K	M
Chefer (lønramme 37-39)	6			6	27	73	6	32	68	5	35	65
Konsulenter (35-36)	4			4	24	76	5	18	82	5	15	85
Fuldmægtige	23			23	59	41	21	59	41	23	61	39
AC-teknikere ¹	35			36	42	58	36	48	52	36	46	54
Kontor medarbejdere	28			28	94	6	28	93	7	27	95	5
Øvrige, inkl. studenter	4			3	46	54	4	25	75	4	27	73
Alle grupper	100			100	59	41	100	60	40	100	60	40

PERSONALE FORDELT EFTER ALDER. ANTAL OG PCT. 1999-2000.

	ultimo 1999		ultimo 2000	
	Antal	%	Antal	%
- 20	0	0	1	0
20-29	46	10	40	10
30-39	157	35	143	34
40-49	127	29	118	28
50-59	96	22	104	25
60 -	16	4	13	3
I alt	442	100	419	100

1. Ingeniører, cand.scient.'er, agronomer, farmaceuter, dyrlæger m.m.

OVER-/MERARBEJDE. TIMER 1997-2000

Antal timer (incl. tillæg)	1997	1998	1999	2000
Udbetalt merarbejde	14.099	16.002	13.701	10.433
Merarbejde sendt til afspadsring	12.341	20.522	11.436	11.713
Merarbejde I alt	26.440	36.524	25.137	22.146
Merarb. pr. AC-årsværk	106	140	105	91
Udbetalt overarbejde	3.740	2.175	1.940	512
Overarbejde sendt til afspadsring ²				352
Overarbejde i alt				864
Udbetalt overarbejde pr. kontomedarb. og øvrige årsværk	28	16	14	4
Udbetalt over-/merarbejde pr. årsværk	42	41	37	27
Samlet over-/merarbejde pr. årsværk				56

EFTERUDDANNELSE. ANTAL OG UDGIFTER 1997-2000.

Antal timer (incl. tillæg)	1997	1998	1999	2000
Antal kurser	901	692	708	666
Antal medarbejdere på kursus	343	336	333	298
Samlede direkte udgifter til efteruddannelse (mio. kr.)	3,2	3,2	3,4	3,5 ³
Antal timer anvendt på kurser				13.300
Antal ansatte	462	470	442	419
Udgifter pr. ansat (kr.)	6.930	6.810	7.690	8.353
Timer pr. ansat				32

GRØNT REGNSKAB

ENERGIFORBRUG. 1997-2000, STRANDGADE 29.

Energiforbrug	1997	1998	1999	2000
<i>Energiforbrug, MWh – målt</i>				
Fjernvarme	467	484	457	483
El, hovedbygning	379	378	285 ⁴	394
<i>Energiforbrug, MWh – korrigeret</i>				
Fjernvarme	424	484	496	556
<i>Nøgletal(kWh/m²)</i>				
Fjernvarme, korrigeret	63	71	73	77
El	56	56	42	58 ⁵
<i>Forbrugsudv. – indeks 1993 (%)</i>				
Fjernvarme	73	82	73	83
El, hovedbygning	86	86	64	90

2. Miljøstyrelsen har ikke før indførelsen af elektronisk tidsregistrering ført et samlet regnskab over kontormedarbejdernes afspadsring, idet dette er blevet administreret lokalt i kontorerne.

3. Heraf udgør udgifter til kontorseminarer kr. 265.000. Dette tal er ikke opgjort for tidligere år.

4. Energikonsulenten har oplyst, at der ultimo 1999 blev udskiftet en elmåler p.g.a. målerfejl.

5. Arealberegningsgrundlaget er ændret løbende. Af hensyn til sammenlignelighed er anvendt det tidligere grundlag på 6767 m² for Strandgade 29. Ny energikonsulent anslår areal til 8314, hvilket ændrer væsentligt i beregning.

ENERGIFORBRUG. 1997-2000, WILDERS PLADS (BYGNING O, D, L OG W)

Energiforbrug	1997	1998	1999	2000
<i>Energiforbrug, MWh – målt</i>				
Fjernvarme			264	234
El, hovedbygning		211	404	599
<i>Energiforbrug, MWh – korrigeret</i>				
Fjernvarme			287	258
<i>Nøgletal (kWh/m²)</i>				
Fjernvarme, korrigeret			51	46
El			72 ⁶	106
<i>Forbrugsudv. – indeks 1993 (%)</i>				
Fjernvarme				
El, hovedbygning				

VANDFORBRUG. 1997-2000, MILJØSTYRELSEN. STRANDGADE.

Vandforbrug ⁷	1997	1998	1999	2000
Vandforbrug, m ³	3100	1768	1663	1961
Nøgletal, (m ³ /ansat)	10	7	6	7
Forbrugsudv. – indeks 1993 (%)	125	71	67	71

VANDFORBRUG. 1997-2000 MILJØSTYRELSEN. WILDERS PLADS.

Vandforbrug ⁸	1997	1998	1999	2000
Vandforbrug, m ³				1322
Nøgletal, (m ³ /ansat)				7
Forbrugsudv. – indeks 1993 (%)				

PAPIRFORBRUG. 1997-2000.

Papirforbrug	1997	1998	1999	2000
Forbrug, antal ark (1000) ⁹	8.670	10.769	6.875	5.895
Nøgletal, ark/ansat	18.847	24.364	16.250	14.069
% genbrugspapir	100	75	100	100
Forbrugsudvikling – indeks 1993 ¹⁰	71	110	75	58
Forbrug, internt trykkeri, antal ark (1000)	4700	3900	2.676	2.747

AFFALDSMÆNGDER. 1997-2000.

Affaldsfraktioner (ton)	1997	1998	1999	2000
Papir	34,30	36,29	36,28	49,41
Pap	2,64	4,88	5,52	2,70
Blandet pap & papir	14,82	4,75	11,03	-
Glas	0,23	0,24	0,67	0,86
Elektronisk affald	0,39	0,23	-	-
Andet affald, brændbart	33,29	31,11	40,27	24,86

6. Opgørelsen mangler sandsynligvis bygning W.

7. Vandforbruget er opgjort for de bygninger, hvor der p.t. er opsat målere.

8. Vandforbruget er opgjort for de bygninger, hvor der p.t. er opsat målere.

9. Papirforbruget er incl. forbrug i Miljøstyrelsens interne trykkeri.

10. Excl. forbrug i Miljøstyrelsens interne trykkeri. Indeks for 1996 er ikke beregnet, da forbruget til trykkeriet ikke kan opgøres separat.

Regnskaber for tilskud og miljøbistand

23.22. JORDFORURENING

23.22.05. Afhjælpende foranstaltninger, affaldsdepotlov (Reservationsbevilling)

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000					2001		
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	0,0	0,0	0,0	0,0		-	0,0	0,0

23.22.06. Afhjælpende foranstaltninger, værditabslov (tekstanm. 1, 52 og 53) (Reservationsbevilling)

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000					2001		
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,8	42,4	41,9 ¹	0,5	1,5	85,9	1,5	23,2
Udbetalinger	82,2	32,4	37,9	-5,5	76,9		76,9	23,2
Indtægter	-	0,2	0,4	-0,2	-			0,1

Mindreforbruget på tilsagn skyldes, at det er nødvendigt for projekter fra før 1. januar 2000 at reservere et beløb til dækning af udgifterne til eventuel tilbagebetaling af egenbetalingen, idet der skal ske en tilbagebetaling incl. renter, hvis en ejendom efter endt oprydning stadig er forurenet i et sådant omfang, at en registrering som affaldsdepot er påkrævet.

Merforbruget vedr. udgifter på 5,5 mill. kr. i forhold til årets bevilling er en følge af, at et stigende antal projekter er afsluttet.

AKTIVITETSOVERSIGT²

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget ³	Regnskab	Diff.
1. Antal ansøgte tilsagn	103	121	230	60	212	152
2. Antal afgivne tilsagn ⁴	103	78	61	35	132	97
3. Behovsdækning (dvs. (2) i % af (1))	100	65	27	60	62	2
4. Gnsnt. tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	1,0	0,9	1,0	0,9	0,6	0,3
5. Tilsagn i alt (mill. kr.)	110,5	67,4	60,5	31,7	75,3	43,6

Søgningen på ordningen viser en stigende tendens især i den seneste to år.

Forskellen mellem budget og regnskab vedr. tilsagn skyldes gendisponering af mindre forbrug ved afsluttede projekter og en forøgelse af bevillingsrammen på TB.

1- Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 34,1 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 2000.

2- Det bemærkes, at det samlede disponerede tilsagnsbeløb i aktivitetsoversigterne indeholder gendisponering af mindreforbrug vedr. afsluttede projekter, men ikke disponering vedr. lån til egenbetaling, og derved adskiller sig fra opgørelsen i tilskudsregnskabet, jf. i øvrigt noten hertil.

3- Budgettet dækker tilsagn vedrørende afværgeforanstaltninger, mens regnskabet dækker tilsagn til både afværgeforanstaltninger og undersøgelser. For budgettet er lagt til grund, at 90% af bevillingen anvendes til afværgeforanstaltninger, mens de resterende 10% medgår til undersøgelser.

4- Antal afgivne tilsagn omfatter såvel undersøgelses- som oprydnings-sager. I de fleste tilfælde omfatter et tilsagn begge elementer, men optælles kun som ét tilsagn.

TILSAGN FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER

	1997	1998	1999	2000
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Undersøgelser	8,0	6,5	7,2	7,0
2. Oprydninger	101,8	60,9	53,3	68,0
3. Lån m.v.	0,7	2,1	0,7	0,3
I alt	110,5	69,5	61,2	75,3

23.22.08. Teknologipulje (tekstanm. 1 og 52) (Reservationsbevilling)

TILSKUDSREGNSKAB

<i>(Mill. kr.)</i>	2000						2001	
	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Tilsagn	0,0	15,0	14,9	0,1	0,1	27,2	0,1	15,0
Udgifter	25,2	13,4	11,3	2,1	27,3	-	27,3	15,0

Mindreforbruget på 2,1 mill. kr. i forhold til årets bevilling skyldes et fald i antallet af afsluttede projekter i forhold til 1999.

AKTIVITETSOVERSIGT⁵

	1997	1998	1999	2000		
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Budget</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Diff.</i>
1. Antal nye tilsagn	17	22	26	20	28	8
2. Tilskud i alt (mill. kr.)	22,3	18,2	16,0	15,0	14,9	0,1
3. Gnsnt. tilskudsbeløb (dvs. (2):(1))	1,3	0,8	0,7	0,8	0,5	-0,3

TILSAGN FORDELT PÅ AKTIVITETER

	1997	1998	1999	2000
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Udredningsprojekter	4,2	5,0	6,4	5,0
2. Feltprojekter	16,6	12,2	9,2	9,1
3. Andet	1,5	1,0	0,4	0,8
I alt	22,3	18,2	16,0	14,9

5. Der er sket en korrektion for antallet af tilskud til nye projekter for 1997, 1998 og 1999, således at der alene medtages nye projekter, mens merbevillinger til tidligere igangsatte projekter ikke er medtaget.

PROJEKTER FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER 1997-2000

	1997	1998	1999	2000
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
Feltprojekter, klorerede opløsningsmidler	4	3	7	8
Feltprojekter, olie- og benzin	2	4	4	1
Feltprojekter, blandingsforureninger	1	0	1	2
Feltprojekter, øvrige	1	1		1
Udredningsprojekter	9	14	14	14
I alt	17	22	26	26

23.22.09. Gasværkserstatninger (Reservationsbevilling)

TILSKUDSREGNSKAB

	2000						2001	
<i>(Mill. kr.)</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Udgifter	1,3	-1,2	0,1	-1,3	0,0	-	0,0	0,0

Kontoen vil blive nedlagt, hvorfor beholdning ultimo 2000 ikke videreføres.

23.23. RENERE PRODUKTER OG GENANVENDELSE

23.23.03. Tilskud til bortskaffelse af spildolie (Reservationsbevilling)

TILSKUDSREGNSKAB

	2000						2001	
<i>(Mill. kr.)</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo⁵</i>	<i>Bevilling</i>
Udgifter	2,2	14,5	16,7	-2,2	0,0		0,0	0,0

Ordningen ophørte pr. 1. juli 2000

AKTIVITETSOVERSIGT

	1997	1998	1999	2000		
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Budget</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Diff.</i>
1. Antal tilskud	21	16	22	7	4	-3
2. Tilskud i alt	44,7	26,3	43,2	14,5	16,7	2,2
3. Gnsnt. tilskud (dvs. (2):(1))	2,1	1,6	2,0	2,0	4,2	2,2

23.23.04. Indsamlingsordninger vedr. dæk og blyakkumulatorer (Driftsbevilling)

23.23.04.10. Indsamlingsordning vedr. dæk

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	18,5	38,9	40,0 ⁶	-1,1	6,9	-	6,9	38,7
Indtægter	-	40,0	29,5	-10,5	-	-	-	40,0

Mindreindtægten skyldes formodentlig at omsætningen af dæk har været mindre end forventet.

AKTIVITETSOVERSIGT

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Regnskab
1. Antal virksomh.	31	30	38	39
2. Udgifter i alt ⁷	15,1	14,9	20,7	42,5
3. Gensn. Udbetalt beløb ((2):(1))	0,5	0,5	0,55	1,09

OVERSIGT OVER GEBYRSATSER

Kategori	Sats
Nye og brugte dæk til motorcykler og personbiler af alle dimensioner	8 kr. pr. stk.
Nye og brugte dæk til vare- og lette lastbiler	20 kr. pr. stk.
Nye og brugte dæk til lastbiler og busser	60 kr. pr. stk.
Nye og brugte dæk til entreprenørmaskiner og traktorer	180 kr. pr. stk.

RESULTATOPGØRELSE

1.000 kr.	Udgifter	Indtægter
Provenu (indtægter)		29.483
Direkte omkostninger ⁸	41.100	
Indirekte omkostninger		
Afskrivninger		
Forrentning		
Årets resultat		-11.617

ÅRETS RESULTAT 1995-2000 OG AKKUMULERET RESULTAT ULTIMO 2000.

Mill. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000	I alt
Resultat	4,6	9,1	3,7	0,0	1,1	-11,6	6,9

6. På statsregnskabet er der ved en fejl konteret 20,0 mill. kr. på kontoen, som vedrører konto 23..04.40 Indsamlingsordning vedr. biler.

7. Beløbet vedrører Dækbranchens Miljøfonds udgifter vedr. tilskud og administration.

8. Beløbet er incl. overførsel til Told og Skat vedr. administration af dækgebyr.

23.23.04.30. Indsamlingsordning vedr. blyakkumulatorer

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	33,7	11,6	6,5	5,1	40,4	-	40,4	11,5
Indtægter	-	11,6	13,2	-1,6	-	-	-	11,6

OVERSIGT OVER GEBYRSATSER

Kategori	Sats
1. Blyakkumulatorer på indtil 100 Ah til start af stempelmotorer	12 kr. pr. stk.
2. Blyakkumulatorer på 100 Ah og derover til start af stempelmotorer	24 kr. pr. stk.
3. Andre blyakkumulatorer	18 kr. pr. kWh

RESULTATOPGØRELSE

1.000 kr.	Udgifter	Indtægter
Provenu (indtægter)		13.167
Direkte omkostninger	6.492	
Indirekte omkostninger		
Afskrivning		
Forrentning		
Årets resultat		6.675

ÅRETS RESULTAT 1996-2000 OG AKKUMULERET RESULTAT ULTIMO 2000

Mill. kr.	1996	1997	1998	1999	2000	I alt
Resultat	5,4	10,4	10,5	7,4	6,7	40,4

23.23.04.40. Biler

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	-	111,0	55,1 ⁹	55,9	91,3	-	91,3	180,9
Indtægter	-	111,0	146,4	35,4	-	-	-	181,0

OVERSIGT OVER GEBYRSATSER

Kategori	Sats
Årligt miljøbidrag for ejere af person- og varebiler	90 kr.

9 På statsregnskabet er der ved en fejl konteret 20,0 mill. kr. på konto 23.04.10 Indsamlingsordning vedr. dæk som vedrører denne konto.

RESULTATOPGØRELSE

1.000 kr.	Udgifter	Indtægter
Provenu (indtægter)		146.445
Direkte omkostninger	55.122	
Indirekte omkostninger		
Afskrivning		
Forrentning		
Årets resultat		91.323

23.23.05. Indsamlingsordning vedr. nikkel-cadmium-batterier (Lovbunden)

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	-	26,4	8,7	17,7	-	-	-	25,6

AKTIVITETSOVERSIGT

	1997	1998	1999	2000
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Regnskab
Indsamlede mængder (tons)				
1. Forventet	214,0	120,0	120,0	120,0
2. Faktisk	95,0	78,0	66,0	58,0
3. Difference	119,0	42,0	54,0	62,0

23.23.11. Renere produkter m.v. (tekstanm. 1, 52 og 53) (Reservationsbevilling)

23.23.11.10. Renere produkter m.v.

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	3,8	115,9	113,5 ¹⁰	2,4	6,2	213,4 ¹¹	6,2	124,4
Udgifter	100,3	84,7	72,8	11,9	112,2		112,2	124,4
Indtægter	-	0,1	0,1	0,0	-	-	-	0,0

Mindreudgiften skyldes, at det på grund af projekternes flerårige forløb er vanskeligt at forudse den tidsmæssige fordeling af udgifterne.

10. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 7,8 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 2000.

11. Udestående tilsagn ult. 2000 er ved en fejl opgjort til 213,0 mill. kr. på statsregnskabet. Det rigtige tal er 213,4 mill. kr.

AKTIVITETSOVERSIGT

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal ansøgte tilsagn	215	101	338	400	548	148
2. Antal afgivne tilsagn	141	58	184	213	390	177
3. Behovsdækning (dvs. (2) i % af (1))	66	57	54	53	71	18
4. Gnsnt. Tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	0,7	1,0	0,5	0,6	0,3	0,3
5. Tilsagn i alt (mill. kr.)	93,1	59,4	94,5	128,0	121,3	6,7

23.23.11.20. Miljømærkeordninger

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	6,2	15,6	14,9	0,7	6,9	-	6,9	19,2
Indtægter	-	8,5	8,3	0,2	-	-	-	8,0

23.23.12. Miljøstyring og -revision m.v. i virksomheder (Reservationsbevilling)

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	2,3	-2,2	-0,1	-2,1	0,2	4,4	0,2	0,0
Udgifter	13,4 ¹²	0,6	9,4	-8,7	4,7	-	4,7	0,0

Merudgiften i forhold til årets bevilling skyldes at et del projekter har været afviklet langsommere end forventet.

23.24. MILJØFORANSTALTNINGER I LANDBRUGET

23.24.31. Aktiviteter vedr. bekæmpelsesmidler (Reservationsbevilling)

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	4,8	21,8	12,3	9,5	14,3	-	14,3	19,2

Mindreforbruget skyldes, at en del forskningsprojekter blev forsinket både i forbindelse med igangsætning og afslutning.

12. Beholdningen ultimo 1999 er ved en fejl opgjort til 12,7 mill. kr. i virksomhedsregnskabet for 1999. Det rigtige tal er 13,4 mill. kr.

OVERSIGT OVER UDGIFTER PÅ BEKÆMPELSMIDDELOMRÅDET

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Revurdering m.v.	3,8	3,0	4,7	3,7	5,0	1,3
2. Information	0,8	1,0	-	1,0	0,1	-0,9
3. Forskning og udvikling m.v.	13,1	13,4	14,4	13,7	7,2	-6,5
I alt	17,7	17,4	19,1	18,4	12,3	-6,1

AKTIVITETSOVERSIGT OVER MIDLERNE TIL FORSKNING

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Regnskab
1. Antal igangværende proj.	31	26	52	42
2. Tilskud i alt (mill. kr.)	13,1	13,4	14,4	7,2
3. Gnsnt. tilskudsbeløb (dvs. (2):(1))	0,4	0,5	0,3	0,2

UDGIFTER TIL FORSKNING FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999	2000
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Regnskab
1. Grundvand	1,6	1,1	0,1	0,4	0
2. Miljø	10,2	9,0	10,1	10,1	5,2
3. Sundhed	1,5	1,5	1,3	0,5	0
4. Forebyggende	0,4	1,2	0,6	0,3	0,1
5. Diverse	1,0	0,3	1,3	3,1	1,9
I alt	14,7	13,1	13,4	14,4	7,2

23.26. MILJØFORANSTALTNINGER I ØSTEUROPA

23.26.11. Miljøstøtte til østlandene (tekstanm. 1, 4 og 52) (Reservationsbev.)

23.26.11.10. Miljøstøtte udenfor Østersøregionen m.v.

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,0	193,6	192,5 ¹⁴	1,1	1,1	333,2	0,0	243,7
Udgifter	1,6	132,9	151,5	-18,6	17,0 ¹⁵	-	1,1	243,7

Merforbruget skyldes, at der ved en fejl er overflyttet udgiftsbevilling på tillægsbevillingsloven til underkonto 40. Overflytningen skulle alene have vedrørt tilsagsmidler.

14. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 3,5 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter som er afsluttet i 2000.

15. Merforbruget finansieres med overførsel af ult. beholdning på 10,1 mill. kr. fra u. kt. 40 og ult. beholdning på 8,0 mill. kr. fra u. kt. 30.

AKTIVITETSOVERSIGT

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal tilsagn	120	64	104	71	82	11
2. Tilsagn i alt (mill. kr.)	443,7	212,9	245,1	213,5	196,1	-17,4
3. Gnsnt. tilsagnsbeløb (dvs. (2):(1))	3,7	3,3	2,4	3,0	2,4	0,6

Der er igangsat flere mindre projekter end forventet, herunder forprojekter og opfølgning på tidligere igangsatte projekter.

23.26.11.30. Miljøstøtte til Østersøregionen

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,0	244,3	243,1 ¹⁶	1,2	1,2 ¹⁷	537,1	0,0	274,0
Udgifter	66,0	168,4	224,6	-56,2	9,8 ¹⁸	-	0,6	274,0

Merudgiften i forhold til årets bevilling skyldes, at det ved fastsættelsen af bevillingen for 2000 var tilstræbt at nedbringe beholdningen på kontoen.

AKTIVITETSOVERSIGT

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal tilsagn	-	102	126	93	130	37
2. Tilsagn i alt (mill. kr.)	-	264,9	281,0	251,3	283,0	31,7
3. Gnsnt. Tilsagnsbeløb (dvs. (2):(1))	-	2,6	2,1	2,7	2,2	-0,5

Der er igangsat flere mindre projekter end forventet, herunder forprojekter og opfølgning på tidligere igangsatte projekter.

23.26.11.40 Tværgående aktiviteter

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,0	68,0	69,2	-1,2	-1,2 ¹⁹	35,3	0,0	60,0
Udgifter	0,0	44,0	33,9	10,1	10,1 ²⁰	-	0,0	60,0

Mindreforbruget skyldes, at der ved en fejl på tillægsbevillingsloven er overført bevilling fra underkonto 10, jf. denne konto.

16. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 39,9 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 2000.

17. Beholdning vedrører uforbrugte midler på Akt 35 29/10 97 vedrørende oversvømmelser i Polen og Tjekkiet, der bortfalder, restbeløbet overføres til u. kt. 40.

18. Heraf bortfalder 1,2 mill. kr. jf. ovenstående note, og 8,0 mill. kr. overføres til u. kt. 10.

19. Beløbet udlignes ved overførsel fra u. kt. 40.

20. Der overføres 10,1 mill. kr. til u. kt. 10.

AKTIVITETSOVERSIGT

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal tilsagn	-	-	-	11	25	14
2. Tilsagn i alt (mill. kr.)	-	-	-	40,0	69,2	29,2
3. Gnsnt. Tilsagnsbeløb (dvs. (2):(1))	-	-	-	3,6	2,8	-0,8

Der er igangsat flere mindre projekter end forventet, herunder forprojekter og opfølgning på tidligere igangsatte projekter.

23.26.12. Miljøbistand til udviklingslande

23.26.12.10. Miljøbistand til Sydøstasien

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,2	174,3	153,5 ²¹	20,8	21,0 ²²	415,9	0,0	197,3
Udgifter	124,9	73,6	176,5	-102,9	22,0 ²³	-	1,4	197,3

Merudgiften i forhold til årets bevilling skyldes dels, at det ved fastsættelsen af bevillingen for 2000 var tilstræbt at nedbringe beholdningen på kontoen, dels at det på grund af projektindsatsens karakter og projekternes flerårige forløb er vanskeligt at forudse den tidsmæssige fordeling af udgifterne.

AKTIVITETSOVERSIGT

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Aktivitet (antal igangsatte projekter)	36	40	49	40	23	-17
2. Ressourceforbrug (mill. kr.)	144,9	225,7	236,5	168,8	167,0	-1,8
3. Fordeling:						
- byernes miljøproblemer	22,2	67,2	81,2	35,0	69,4	34,4
- industriel forurening	51,6	30,2	71,1	35,0	16,3	-18,7
- ødelæggelse af skovområder	65,8	127,0	81,8	82,0	75,9	-6,1
- ødelæggelse af kystområder	5,3	1,3	2,4	16,8	5,4	-11,4

Miljøbistanden tilrettelægges i tæt samarbejde med samarbejdspartnerne i det enkelte modtagerland indenfor rammerne af landeprogrammet. Tilrettelæggelsen omfatter såvel en løbende tematisk prioritering af den samlede indsats som identifikation af nye projekter. Budgetteringen af indsatsens fordeling på indsatsområder er derfor forbundet med betydelig usikkerhed.

Reduktionen i antallet af igangsatte projekter skal ses i sammenhæng med en generel bestræbelse på at styrke projektindsatsen gennem iværksættelse af projekter, som dels har et længere forløb, dels er integreret i et større spektrum af institutioner indenfor et givent aktivitetsområde.

21. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 13,5 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 2000.

22. Beholdningen ultimo på 21,0 mill. kr. overføres til u. kt.30.

23. Beholdningen ultimo på 20,6 overføres til u.kt.30.

23.26.12.20. Miljøbistand til det sydlige Afrika

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling ¹⁸
Tilsagn	0,2	141,7	141,8 ²⁴	-0,1	0,1	270,7	0,0	190,0
Udgifter	32,7	83,0	109,8	-26,8	5,9 ²⁵	-	3,0	190,0

Merudgiften i forhold til årets bevilling skyldes, dels at det ved fastsættelse af bevillingen for 2000 var tilstræbt at nedbringe beholdningen på kontoen, dels at det på grund af projektindsatsens karakter og projekternes flerårige forløb er vanskeligt at forudse den tidsmæssige fordeling af udgifterne.

AKTIVITETSOVERSIGT

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Aktivitet (antal igangsatte projekter)	32	23	20	30	23	7
2. Ressourceforbrug (mill. kr.)	116,5	139,8	129,8	139,5	147,0	7,5
3. Fordeling:						
- byernes miljøproblemer	37,7	87,3	50,5	40,0	31,9	-8,1
- industriel forurening	10,9	15,7	44,4	39,0	56,6	17,6
- ødelæggelse af skovområder	64,5	35,8	2,7	30,0	57,9	27,9
- forurening af vandressourcer	0,7	0,4	21,6	30,0	0,5	-29,5
- ødelæggelse af kystområder	2,7	0,6	0,6	0,5	0,1	-0,4

Miljøbistanden tilrettelægges i tæt samarbejde med samarbejdspartnerne i det enkelte modtagerland indenfor rammerne af landeprogrammet. Tilrettelæggelsen omfatter såvel en løbende tematisk prioritering af den samlede indsats som identifikation af nye projekter. Budgetteringen af indsatsens fordeling på indsatsområder er derfor forbundet med betydelig usikkerhed.

Reduktionen i antallet af igangsatte projekter skal ses i sammenhæng med en generel bestræbelse på at styrke projektindsatsen gennem iværksættelse af projekter, som dels har et længere forløb, dels er integreret i et større spektrum af institutioner indenfor et givent aktivitetsområde.

23.26.12.30. Tværgående aktiviteter

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,1	42,3	63,5 ²⁶	-21,1	-21,1 ²⁷	46,6	0,0	20,0
Udgifter	5,3	0,0	28,4	-28,4	-23,1 ²⁸	0	0,4	20,0

Merudgiften i forhold til årets bevilling skyldes, at det på grund af projektindsatsens karakter er vanskeligt at forudse den tidsmæssige fordeling af udgifterne. Merforbruget finansieres med overflytning af beholdning fra u. kt. 10 og u. kt. 20 og skyldes ændrede prioriteringer af tilsagn.

24. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 5,2 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 2000.

25. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 1,1 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 2000.

26. Der overføres 2,9 mill. kr. af ult. beholdning til u. kt. 30.

27. Der overføres 21,0 mill. kr. af ult. beholdning fra u. kt. 10 og 0,1 mill. kr. fra ult. beholdning på u. kt. 20.

28. Der overføres 20,6 mill. kr. af ult. beholdning på u. kt. 10 og 2,9 mill. kr. fra ult. beholdning på u. kt. 20.

AKTIVITETSOVERSIGT²⁹

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Aktivitet (antal igang-satte projekter)	22	22	18	25	37	12
2. Ressourceforbrug i alt (mill. kr.)	9,9	49,8	22,6	50,0	64,6	14,6
3. Fordeling:						
- forundersøgelser	3,0	0,0	0,0	1,0	0	-1,0
- tværgående aktiviteter	1,4	40,2	10,0	40,0	52,4	12,4
- informationsaktiviteter	3,1	1,3	3,9	2,0	6,0	4,0
- planl., styring og overvågning	0,8	4,3	1,8	2,5	1,2	-1,3
- rådgivere	1,6	0,0	2,5	0,5	0	-0,5
- programkoor.	-	4,0	4,4	4,0	5,0	1,0

23.26.13.10. Miljøbistand i Arktis

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,0	30,6	30,6 ³⁰	0,0	0,0	50,2	0,0	40,6
Udgifter	26,9	20,4	32,6	-12,2	14,7	-	14,7	40,6

Merudgiften i forhold til årets bevilling skyldes de naturgivne forhold i Arktis, samt at forholdsvis mange projekter udføres af mindre enheder af eksperter, hvorfor det er vanskeligt at foretage en præcis tidsmæssig styring af projektførelserne.

AKTIVITETSOVERSIGT

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Aktivitet (antal igangsatte projekter)	25	39	51	33	50	17
2. Ressourceforbrug (mill. kr.)	37,4	42,3	37,6	30,6	30,6	0
3. Fordeling:						
- grænseoverskr. reg. forurening	21,4	19,5	17,4	16,0	15,5	-0,5
- Biodiv. bevaring monitoring	7,9	4,5	5,0	7,0	4,4	-2,6
- klimaændringer	-	-	0,0	0,5	0,5	0,0
- ozonnedbrydning	-	0,5	0,0	0,5	1,4	0,9
- oprindelige folk og NGO'ere	2,9	7,4	3,6	5,6	6,5	0,9
- information/lokale miljøprojekter	5,2	10,4	11,6	1,0	2,8	1,8

29. Et projekt består ofte af flere enkelttilsagn afgivet over flere finansår. Opgørelsen i aktivitetsoversigterne for nærværende hovedkonto viser alene antal igangsatte projekter, og medtager således ikke tillægstilsagn. Derimod omfatter opgørelsen af ressourceforbruget det samlede tilsagnsbeløb indenfor de respektive områder. Der er således ikke direkte sammenhæng mellem antal igangsatte projekter og ressourceforbruget i det enkelte år.

30. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 0,1 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 2000.

23.26.13.20. Sektorprogram vedr. miljø- og energiforbedrende renovering i Grønland.

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0

23.27. ØVRIGE MILJØFORANSTALTNINGER

23.27.02. Indsats vedr. trafik og miljø (Reservationsbevilling)

23.27.02.10. Indsats vedr. trafik og miljø

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1		0,1	0

23.27.02.20. Miljøhensyn i den kommunale sektor

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	5,9 ³¹	3,0	6,8	-3,8	2,1		2,1	0

Restbeløbet vil blive anvendt til afslutning af igangsatte projekter, publicering og resultatformidling.

23.27.03. Puljen til Grøn Beskæftigelse (Reservationsbevilling)

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	22,6	57,8	74,7 ³²	-16,9	5,7	136,6	5,7	28,2
Udgifter	146,9	32,8	62,5	-29,7	117,1	-	117,1	28,2

Merforbruget skyldes at antallet af tilsagn er steget i forhold til 1999 og at interessen for ordningen har været stigende.

31. Der er på akt 147 1/3 2000 overført 2 mill. kr. af ultimo beholdning 1999 til finansiering af Miljøtrafikugen.

32. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 5,7 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 2000.

AKTIVITETSOVERSIGT³³

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal ansøgte tilsagn	261	510	253	450	366	-84
2. Antal afgivne tilsagn	123	213	116	150	165	15
3. (2) i % af (1)	47	42	46	33	45	12
4. Gnsnt. tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,1
5. Tilsagn ialt (mill. kr.)	65,5	89,4	62,1	57,2	78,5	21,3

Forskellen i antallet af ansøgninger i forhold til budgettet skyldes, at der ved budgetteringen ikke er taget højde for, at Jobpuljen er op-hørt med at give tilskud til miljøledelse i virksomheder, idet tilskudsmulighederne for disse projekter er blevet videreført gennem den såkaldte Miljøkompetenceordning inden for tilskudsordningen for Renere Produkter.

23.27.04. Den Grønne Fond (Reservationsbevilling)

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	1,8	44,8	43,6 ³⁴	1,2	3,0	74,5	3,0	39,9
Udgifter	48,9	61,8	45,6	16,2	65,1	-	65,1	39,9

Mindreudgiften skyldes, at Grøn Guide-projekterne har et flerårigt udbetalingsforløb.

AKTIVITETSOVERSIGT³⁵

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal ansøgte tilsagn	510	562	465	470	436	-34
2. Antal afgivne tilsagn	259	244	189	240	202	-38
3. (2) i % af (1)	51	43	41	51	46	-5
4. Gnsnt. tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	-
5. Tilsagn i alt (mill. kr.)	50,0	48,8	41,4	44,2	44,0	-0,2

33. Der er i 2000 afholdt udgifter til information, evaluering mv. som ikke er indeholdt i aktivitetsoversigten

34..Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 2,7 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 2000.

35. Der har i 2000 været afholdt driftsudgifter vedr. grønne guider til netværk, efteruddannelse, evaluering mv. for 2,3 mio. kr., som ikke er indeholdt i aktivitetsoversigten.

23.28. VANDFORSYNING

23.28.02. Støtte til forureningstruede vandindvindinger og økologisk omstilling (tekstanm. 1 og 52) (Reservationsbevilling)

23.28.02.10. Støtte til forureningstruede vandindvindinger

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	50,0	62,5	25,8 ³⁶	36,7	86,7 ³⁷	21,3	38,7	38,8
Udgifter	113,8	15,0	44,8 ³⁸	5,8	84,0 ³⁹	-	60,0	38,8

Mindreudgiften skyldes et mere beskedent antal ansøgninger end oprindeligt forventet.

AKTIVITETSOVERSIGT

Mill. kr. (løbende priser)	1998	1999	2000
	Regnskab	Regnskab	Regnskab
1. Antal ansøgte tilsagn	854	1.044	1.157
2. Antal afgivne tilsagn	618	926	1.095
3. Antal tilsagn ift. ansøgningsantallet (dvs. (2) i % af (1))	72	89	95
4. Gnsnt. Tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	0,0	0,1	0,0
5. Tilsagn i alt (mill. kr.)	20,9	17,9	28,9

TILSAGN FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER

Mill. kr. (løbende priser)	1999	2000		
	Regnskab	Regnskab	Antal afgivne tilsagn	Gnsnt. tilsagn
1. Almen vandforsyning	6,0	12,3	58	0,2
2. Enkeltindvindinger	9,9	13,9	1018	0,0
3. Ikke almen vandforsyninger	0,6	0,5	13	0,0
4. Generelle projekter	1,3	2,1	6	0,3
I alt	17,9	28,9	1095	0,0

23.28.02.20. Aktionsplan for økologisk omstilling m.v. (Reservationsbevilling)

TILSKUDSREGNSKAB

(Mill. kr.)	2000						2001	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	1,6	9,3	10,7 ⁴⁰	-1,4	0,1	18,3	0,1	9,4
Udgifter	19,1	7,0	7,7	-0,7	18,4	-	18,4	9,4

36. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 3,0 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 2000.

37. Beholdningen ult. (tilsagn og udgift) er reduceret med 24,0 mill. kr. til finansiering af pesticidhandlingsplan II, jf. akt. 157 3/3 2000. Den samlede udgift udgør 48,0 mill. kr.

38. Udgiften er incl. overførsel af 24,0 mill. kr. til finansiering af pesticidhandlingsplan II, jf. Akt 154 og 157 3/3 2000.

39. Beholdningen ultimo er reduceret med 24,0 mill. kr. jf. note 38.

40. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 0,7 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 2000.

AKTIVITETSOVERSIGT

	1998	1999	2000
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Økologisk håndtering af spildevand i det åbne land	6,6	0,2	1,2
2. Økologiske byggematerialer og konstruktioner	6,6	0,5	1,8
3. Næringsstoffer fra by til land	5,0	0,8	3,8
4. Håndtering af regnvand og "gråt" spildevand	0,3	6,2	3,9
5. Øvrigt	0,4	0,2	0,7
I alt	18,9	7,9	11,4

TILSAGN FORDELT PÅ INDSATSOMRÅDER

	1998	1999	2000
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Antal ansøgte tilsagn	151	-	-
2. Antal afgivne tilsagn	36	25	39
3. (2) i % af (1)	24	16	26
4. Gnsnt. tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	0,5	0,3	0,3
5. Tilsagn i alt (mill. kr.)	18,9	7,9	11,4

Bevillingsafregning

23.21.01

MILJØSTYRELSEN DRIFTSBEVILLING

<i>i mill. kr.</i>	<i>Løn-sum</i>	<i>Øvrig drift</i>	<i>I alt</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>			
1. Bevilling (B + TB)	157,4	132,9	290,3
2. Regnskab	157,6	149,3	306,9
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-0,2	-16,4	-16,6
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0	0,0
6. Årets overskud	-0,2	-16,4	-16,6
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>			
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	1,8	42,6	44,4
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	-0,6	
8.1. Andre korrektioner			
9. Akkumuleret overskud primo 2000	1,8	42,0	43,8
10. Årets overskud	-0,2	-16,4	16,6
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	1,6	25,5	27,2
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	1,6	25,5	27,2

23.22.05

AFHJÆLPENDE FORANSTALTNINGER, AFFALDSDEPOTLOV

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	0,0	0,0
2. Regnskab ¹	0,0	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,0	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	0,0	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat :</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	0,2	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	0,2	0,0
10. Årets overskud	0,0	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	0,2	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	0,2²	0,0

1. En indtægt på 20.000 kr. vedr § 23.21.01. er fejlagtigt bogført på § 23.22.05. Fejlen vil blive rettet på bevillingsafregningen for 2001.

2. Restbeløbet videreføres ikke i 2001.

23.22.06

AFHJÆLPENDE FORANSÅLTNINGER, VÆRDITABSLOV

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	32,4	0,2
2. Regnskab	37,9	0,4
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-5,5	-0,2
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,2	-0,2
6. Årets overskud	-5,3	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	82,2	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	82,2	0,0
10. Årets overskud	-5,3	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	76,9	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	76,9	0,0

23.22.08

TEKNOLOGIPULJE

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	13,4	0,0
2. Regnskab	11,3	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	2,1	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	2,1	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	25,2	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	25,2	0,0
10. Årets overskud	2,1	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	27,3	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	27,3	0,0

23.22.09.

RESERVE VEDR. GASVÆRKSERSTATNINGER

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	-1,2	0,0
2. Regnskab	0,1	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-1,3	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-1,3	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	1,3	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	1,3	0,0
10. Årets overskud	-1,3	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	0,0	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	0,0 ³	0,0

23.22.79

RESERVE TIL OPGAVER PÅ JORDRENSINGSOMRÅDET

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	0,0	9,5
2. Regnskab	0,0	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,0	9,5
5. Bevillingstekniske omflytninger	9,5	9,5
6. Årets overskud	-9,5	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	30,2	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	30,2	0,0
10. Årets overskud	-9,5	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	20,7	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	20,7	0,0

3. Restbeløbet videreføres ikke i 2001.

23.23.01

GENBRUGSPROJEKTER

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	0,0	0,0
2. Regnskab	0,0	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,0	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	0,0	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	17,4	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Korrektion i forbindelse med kontoændring		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	17,4	0,0
10. Årets overskud	0,0	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	17,4	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	17,4⁴	0,0

23.23.03

TILSKUD TIL BORTSKAFFELSE AF SPILDOLIE

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	14,5	0,0
2. Regnskab	16,7	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-2,2	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-2,2	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat :</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	2,2	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	2,2	0,0
10. Årets overskud	-2,2	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	0,0	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	0,0⁵	0,0

4. Beholdningen overføres til § 23.23.11 i 2001.

5. Restbeløbet videreføres ikke i 2001.

23.23.04

INDSAMLINGSORDNINGER VEDR. DÆK, BILER OG BLYAKKUMULATORER

<i>i mill. kr.</i>	<i>Løn-sum</i>	<i>Øvrig drift</i>	<i>I alt</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>			
1. Bevilling (B + TB)	0,0	-1,1	-1,1
2. Regnskab	0,0	-87,5	-7,5
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,0	86,4	86,4
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0	0,0
6. Årets overskud	0,0	86,4	86,4
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>			
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	0,0	52,2	52,2
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner			
9. Akkumuleret overskud primo 2000	0,0	52,2	52,2
10. Årets overskud	0,0	86,4	86,4
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	0,0	138,6	138,6
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	0,0	138,6	138,6

23.23.11.

RENERE TEKNOLOGI MV.

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	100,3	8,6
2. Regnskab	87,7	8,4
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	12,6	0,2
5. Bevillingstekniske omflytninger	-0,2	0,2
6. Årets overskud	-12,4	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	90,2	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	90,2	0,0
10. Årets overskud	12,4	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	102,6	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	102,6⁶	0,0

6. Beholdningen fra § 23.23.01 overføres til kontoen, derudover videreføres ikke 1,1 mill kr. i 2001.

23.23.12

MILJØSTYRING OG MILJØREVISION M.V. I VIRKSOMHEDER

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	0,6	0,0
2. Regnskab	9,4	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-8,8	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-8,8	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	13,4	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	13,4	0,0
10. Årets overskud	-8,8	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	4,7	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	4,7	0,0

23.24.31

AKTIVITETER VEDR. BEKÆMPELSMIDLER

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	21,8	0,0
2. Regnskab	12,3	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	9,5	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	9,5	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	4,8	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	4,8	0,0
10. Årets overskud	9,5	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	14,3	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	14,3	0,0

23.26.11

MILJØSTØTTE TIL ØSTLANDENDE

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	345,3	0,0
2. Regnskab	410,0	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-64,7	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-64,7	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	67,5	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	67,5	0,0
10. Årets overskud	-64,7	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	2,9	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	2,9	0,0

23.26.12

MILJØSTØTTE TIL UDVIKLINGSLANDE

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	156,6	0,0
2. Regnskab	314,6	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-158,0	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-158,0	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 2000	0,0	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999		
8.2. Korrektion i forbindelse med kontoændring	174,8	
9. Akkumuleret overskud primo 2000	174,8	0,0
10. Årets overskud	-158,0	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	16,8	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	16,8⁷	0,0

7. Der overføres 11,9 mill. kr. til § 23.26.13 i 2001.

23.26.13

MILJØSTØTTE TIL ARKTIS

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	70,4	0,0
2. Regnskab	82,6	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-12,2	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-12,2	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 2000	0,0	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999		
8.2. Korrektion i forbindelse med kontoændring	15,0	
9. Akkumuleret overskud primo 2000	15,0	0,0
10. Årets overskud	-12,2	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	2,8	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	2,8⁸	0,0

23.26.31.

MILJØRELATEREDE ENERGISEKTORPROGRAMMER I CENTRAL- OG ØSTEUROPA

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	0,0	0,0
2. Regnskab	0,0	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,0	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	0,0	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	59,4	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999		
8.2. Korrektion i forbindelse med kontoændring	-59,4	
9. Akkumuleret overskud primo 2000	0,0	0,0
10. Årets overskud	0,0	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	0,0	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	0,0	0,0

8. Der overføres 11,9 mill. kr. til § 23.26.12 i 2001.

23.27.02.

INDSATS VEDR. TRAFIK OG MILJØ

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	3,0	0,0
2. Regnskab	6,8	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-3,8	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-3,8	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	6,0	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	6,0	0,0
10. Årets overskud	-3,8	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	2,2	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	2,2	0,0

23.27.03

DEN GRØNNE JOBPULJE

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	32,8	0,0
2. Regnskab	62,5	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-29,7	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-29,7	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	146,9	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	146,9	0,0
10. Årets overskud	-29,7	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	117,1	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	117,1	0,0

23.27.04

DEN GRØNNE FOND

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	61,8	0,0
2. Regnskab	45,6	0,1
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-16,2	-0,1
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-16,2	0,1
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	48,9	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	-6,2	0,0
10. Årets overskud	-16,2	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	65,1	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	65,1	0,0

23.28.02.

STØTTE TIL FORURENINGSTRUEDE VANDINDVINDINGER OG ØKOLOGISKE OMSTILLING

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	22,0	24,0
2. Regnskab	28,4	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-6,4	24,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	-24,0	24,0
6. Årets overskud	-30,4	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	132,9	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 2000	132,9	0,0
10. Årets overskud	-30,4	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	102,5	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	102,5⁹	0,0

9. Der overføres 24 mill. til § 23.61.01 Danmark og Grønlands Geologiske Undersøgelser i 2001.

23.29.01.

MILJØBISTAND TIL UDVIKLINGSLANDE OG AKTIS M.V.

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
<i>Resultatopgørelse 2000:</i>		
1. Bevilling (B + TB)	0,0	0,0
2. Regnskab	0,0	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,0	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	0,0	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>		
7. Akkumuleret overskud ultimo 1999	189,8	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1999		
8.2. Korrektion i forbindelse med kontoændring	-189,8	
9. Akkumuleret overskud primo 2000	0,0	0,0
10. Årets overskud	0,0	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 2000	0,0	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2000	0,0	0,0

REGISTRERINGSBLAD

Udgiver:

Miljø- og Energiministeriet. Miljøstyrelsen
Strandgade 29, 1401 København K
telefon 32660100 telefax 32660479
internet <http://www.mst.dk>

Udgivelsesår: 2001

Titel: Virksomhedsregnskab 2000

Forfatter(e):

Vilshammer, Esben (red)

Udførende institution(er):

Miljøstyrelsen

Resumé:

Miljøstyrelsens virksomhedsregnskab 2000 præsenterer resultatet af styrelsens virksomhed i 2000

Emneord:

Miljøstyrelsen; offentlige virksomheder; regnskaber

Andre oplysninger:

Lars Møller Nielsen, grafik

Md./år for redaktionens afslutning: april 2001

Sideantal: 120

Format: A4

Oplag: 1000

ISBN: 87-7944-490-3

ISSN: 1600-3799

Tryk: Richard Larsen A/S, København

Kan fås i:

Miljøbutikken, Læderstræde 1-3, 1201 København K
telefon 33954000 telefax 33927690 e-mail butik@mem.dk

Må citeres med kildeangivelse

Trykt på 100% genbrugspapir Cyclus Print

Virksomhedsregnskab 2000

Miljøstyrelsens virksomhedsregnskab 2000 præsenterer det samlede resultat for styrelsens virksomhed i forhold til de faglige, økonomiske, organisatoriske og personale-mæssige områder.

ISBN 87-7944-490-3

ISSN 1600-3799

Publikationen kan fås i Miljøbutikken

Læderstræde 1-3

1201 København K

Telefon 33 95 40 00

Internet www.mem.dk/butik

Miljøstyrelsen
Miljø- og Energiministeriet

Strandgade 29 • DK-1401 København K • Telefon 32 66 01 00 • www.mst.dk